

**ΑΛΕΞΑΝΔΡΕΙΟ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ
ΙΔΡΥΜΑ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ
ΣΧΟΛΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ & ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ
ΤΜΗΜΑ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ**

ΘΕΜΑ: Η ΕΛΛΑΔΑ ΣΤΗ ΜΕΓΑΛΗ ΟΘΟΝΗ

ΠΤΥΧΙΑΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

Ανέστη ΤΣΑΝΙΔΗ του Κυριάκου
(Α.Μ. 080/10)

Επιβλέπουσα:
Ανθία Μπακάλμπαση
Καθηγήτρια

ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ, ΜΑΡΤΙΟΣ 2014

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

Στην παρούσα εργασία θα ερευνηθεί το θέμα της Ελλάδας στην μεγάλη οθόνη. Πιο συγκεκριμένα, θα αναλυθεί πως η προβολή της Ελλάδας μέσω των κινηματογραφικών ταινιών συνδέεται με τον τουρισμό και επιπλέον πως μπορούμε να αναπτύξουμε την «κινηματογραφική εικόνα» της Ελλάδας έτσι ώστε να προσεγγίσουμε ξένες παραγωγές που μακροχρόνια θα βοηθήσουν και θα φέρουν ανάπτυξη στον τουρισμό μας. Η επιλογή του συγκεκριμένου θέματος έγινε ύστερα από αναζήτηση καθώς και από προσωπική μου εμπλοκή, εφόσον απολαμβάνω –όπως και οι περισσότεροι άνθρωποι- τον κινηματογράφο και θεωρώ ότι υπάρχει τρόπος να συνδεθεί και να αναπτύξει τον τουρισμό μίας χώρας. Επιπρόσθετα, θα ερευνηθεί το πώς αυτοί οι δύο τομείς μπορούν να βοηθήσουν ο ένας τον άλλον. Ο λεγόμενος «Κινηματογραφικός τουρισμός» μπορεί να συμβάλει στην ανάπτυξη της οικονομίας της χώρας μας αλλά και να προβάλλει διάφορα τοπία της στο εξωτερικό φέρνοντας έτσι επισκέπτες στη χώρα.

Η διαδικασία εκπόνησης της εργασίας έγινε αφού υπήρξε μια θετική προδιάθεση ως προς το θέμα, έπειτα από έρευνα και βοήθεια από διάφορες πηγές, σχετικά βιβλία και άρθρα. Τέλος θα ήθελα να ευχαριστήσω την καθηγήτρια μου κυρία Ανθία Μπακάλμπαση για την βοήθεια και τις συμβουλές της καθώς και για την θετική της στάση ως προς το θέμα το οποίο επέλεξα.

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

ΠΡΟΛΟΓΟΣ.....	i
ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ.....	ii
ΠΕΡΙΛΗΨΗ.....	iii
ABSTRACT.....	iv
ΕΙΣΑΓΩΓΗ.....	1

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1

1.1 ΞΕΝΕΣ ΤΑΙΝΙΕΣ ΠΟΥ ΓΥΡΙΣΤΗΚΑΝ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ.....	3
1.2 ΞΕΝΕΣ ΠΑΡΑΓΩΓΕΣ ΠΟΥ ΕΧΟΥΝ ΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ ΣΑΝ ΚΥΡΙΟ ΘΕΜΑ.....	15

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2

2.1 ΟΙ ΠΙΟ ΕΠΙΤΥΧΗΜΕΝΕΣ ΕΛΛΗΝΙΚΕΣ ΤΑΙΝΙΕΣ.....	21
2.2 ΟΙ ΕΛΛΗΝΕΣ ΣΚΗΝΟΘΕΤΕΣ, ΗΘΟΠΟΙΟΙ ΚΑΙ ΣΕΝΑΡΙΟΓΡΑΦΟΙ ΠΟΥ ΕΓΙΝΑΝ ΓΝΩΣΤΟΙ ΣΤΟ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟ.....	39

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3

3.1 ΜΕ ΠΟΙΟΝ ΤΡΟΠΟ ΟΙ ΑΛΛΕΣ ΧΩΡΕΣ ΠΡΟΣΕΛΚΥΟΥΝ ΞΕΝΟΥΣ ΠΑΡΑΓΩΓΟΥΣ.....	53
3.2 ΤΑ ΠΛΕΟΝΕΚΤΗΜΑΤΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ.....	56
3.3 ΤΟ ΠΡΟΒΛΗΜΑ ΚΑΙ ΠΩΣ ΜΠΟΡΟΥΜΕ ΝΑ ΤΟ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΟΥΜΕ.....	58
ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ.....	62
ΒΙΒΛΙΟΦΡΑΦΙΑ.....	63
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ.....	66

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Η Παρούσα εργασία ασχολείται με την προβολή της χώρας μας στο εξωτερικό μέσω των ταινιών. Αυτό σημαίνει πως όταν μια παραγωγή επιλέγει την Ελλάδα για να γυρίσει μια ταινία η χώρα μας ωφελείται άμεσα εφόσον θα εισπράξει χρήματα αλλά και μακροχρόνια αφού θα προβληθεί μέσω της ταινίας αυτής.

Στην αρχή λοιπόν της εργασίας γίνεται μια παρουσίαση των ταινιών που γυρίστηκαν στην χώρα μας και αναφέρεται αν και πόσο σημαντικά αυξήθηκε ο τουρισμός εκείνη την περίοδο στην συγκεκριμένη περιοχή των γυρισμάτων. Ωστόσο παρακάτω παρουσιάζονται και οι ταινίες οι οποίες έχουν ‘δανειστεί’ κάποιο ελληνικό θέμα στο σενάριο τους.

Έπειτα αναλύονται οι ελληνικές ταινίες, το πώς έγιναν γνωστές στο εξωτερικό και ξεπέρασαν τα ελληνικά σύνορα. Κατανοητό είναι πως όταν μια ταινία κάνει επιτυχία και βραβεύεται στο εξωτερικό καλλιεργεί μια θετική εικόνα της χώρας προέλευσης της.

Στην συνέχεια αναφέρονται οι πιο σημαντικοί έλληνες καλλιτέχνες αυτού του χώρου. Αυτό συμπεριλαμβάνει ηθοποιούς, σκηνοθέτες και σεναριογράφους. Επίσης και αυτοί με την σειρά τους έκαναν την Ελλάδα γνωστή με τα έργα τους.

Στο τελευταίο κεφάλαιο αναλύεται το πώς οι άλλες χώρες διαχειρίζονται τον ‘κινηματογραφικό τουρισμό’ και τι ενέργειες κάνουν για να αναπτυχθεί αυτός ο τομέας τους. Επίσης γίνεται αναφορά στα πλεονεκτήματα της χώρας μας, όπως το καλό κλίμα της, οι σχεδόν μηδαμινές περιπτώσεις βροχής κάτι που ωφελεί στο να πραγματοποιούνται τα εξωτερικά γυρίσματα της ταινίας χωρίς προβλήματα, αλλά και πολλά άλλα. Επιπλέον υπάρχουν και αρκετά αρνητικά σημεία, όπως η αδιαφορία του κράτους προς αυτό το θέμα αλλά και τον ίδιον τον εμπλεκόμενων.

Τέλος φτάνουμε στα συμπεράσματα στα οποία γίνεται ένα ‘κλείσιμο’ της εργασίας καταγράφοντας αυτά που βγαίνουν ως αποτέλεσμα αυτής της έρευνας και το τι θα μπορούσε να γίνει στο μέλλον προκειμένου να αλλάξει η παρούσα κατάσταση.

ABSTRACT

The current project is about our country's exposure at the other countries through movies. This means that when a production chooses Greece so they can shoot a movie our country is benefited right away because of the money but also in the future for the advertising the movie will produce.

So at the beginning of the project there is a display of the movies who took place in our country and there's a referring if and how much our tourism improved that current time at the places the movie took place. However there is also a reference at the movies who borrowed a Greek theme in their scenario.

Also the Greek movies that made a success at the other countries are analyzed. It is well-known that when a movie is successful and gets rewarded at famous film festivals create a positive image of the country it came.

Moreover there's a reference to the most important Greek movie artists. This includes actor's directors and writers. Also they made Greece famous with their works.

At the last chapter there's an analysis on how the other countries manage this Tourism of cinema and what kind of actions they take so this sector of them will improve. In addition there is a reference at the positive things of our country like the nice weather, the very low chance of rain, something that benefits at the external shoots without problems but many others too. Of course there are many negative things too like the ignorance of the government and the people that involve in it too.

At last, we reach at some conclusions and inside them there is a closure of this project writing on what we got from this research and what can we do so we can change the current situation.

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Η Ελλάδα διαθέτει απεριόριστη φυσική ομορφιά και προσφέρει πολλά εξωτικά τοπία στον τουρίστα. Επίσης είναι μια από τις πιο ιστορικές χώρες του κόσμου με τον αρχαιότερο πολιτισμό και πολλά μουσεία. Για όλα τα παραπάνω η χώρα μας θα μπορούσε να είναι πρώτη στη λίστα ενός παραγωγού ο οποίος θέλει να αναδείξει τα όμορφα τοπία στην ταινία του ή να εκμεταλλευτεί την πλούσια ιστορία της χώρας μας (οι 300, οι Ολύμπιοι Θεοί, ο Μέγας Αλέξανδρος). Παρ' όλα αυτά δεν ενθαρρύνεται το γύρισμα ταινιών στην Ελλάδα όσο θα έπρεπε για λόγους τους οποίους ευθύνεται εν μέρει το κράτος αλλά και οι φορείς του τουρισμού.

Ωστόσο μπορούμε να πάρουμε ιδέες στην ανάπτυξη αυτού του τομέα από άλλες χώρες που «βοηθάνε» και «προσκαλούν» τους παραγωγούς, να δημιουργήσουν στην χώρα τους διευκολύνοντάς τους με διάφορους τρόπους έτσι ώστε να επωφεληθούν και οι δύο, καθώς τα οφέλη για την χώρα δεν θα είναι μόνο οι προβολή αλλά και οικονομικά. Για παράδειγμα, όπως επισημαίνει η Eva Gonzalez στο άρθρο της, «η Μαλαισία δίνει μια άνευ προηγουμένου ώθηση σε διεθνείς παραγωγούς ψυχαγωγίας. Εκτός από την ανάπτυξη υποδομών των επικοινωνιών, την διευκόλυνση της πρόσβασης σε κεφάλαια που χορηγούνται από τις ενώσεις της βιομηχανίας και των εθνικών οργανισμών, προσφέρει επιστροφή μετρητών της τάξης του 30% σε τοπικές και ξένες εταιρείες παραγωγής για την ανάπτυξη ταινιών και τηλεόρασης» (Eva Gonzalez, 2013/10/08).

Επίσης, σύμφωνα με τους «Baltic Times» η Λιθουανία προσφέρει φορολογικά κίνητρα για να προσελκύσει τους παραγωγούς ταινιών (The Baltic Times, 24/04/2013). Τέλος το site South Africa.info αναφέρει πως «η Νότια Αφρική έχει μια δυναμική, αναπτυσσόμενη κινηματογραφική βιομηχανία που αυξάνεται σε φήμη και είναι ανταγωνιστική σε διεθνές επίπεδο. Οι τοπικές και ξένων δημιουργών εκμεταλλεύονται διαφορετικές, μοναδικές τοποθεσίες της χώρας. Οι τοπικοί δημιουργοί και οι ξένοι εκμεταλλεύονται τις διαφορετικές, μοναδικές τοποθεσίες της χώρας καθώς και το χαμηλό κόστος παραγωγής και την ευνοϊκή συναλλαγματική ισοτιμία, που καθιστούν

φθηνότερα να κάνει μια ταινία εδώ από ό, τι στην Ευρώπη ή τις ΗΠΑ». Η Νότια Αφρική έχει αναδειχτεί με ταινίες όπως το: *District 9* (2010), *Lord of War* (2005), *Blood Diamond* με τον Leonardo DiCaprio (2006), *A Lion`s Tale* (2006). (South Africa.info, 2/5/2013).

Τέλος οι στόχοι της παρούσας εργασίας είναι ο προβληματισμός και η εύρεση των αιτιών για των οποίων η Ελλάδα δεν έχει αναπτυχθεί ως προς την φιλοξενία ξένων αλλά και τοπικών παραγωγών θεάματος και ειδικότερα ταινιών. Σκοπός είναι η εύρεση λύσεων και προτάσεων για την ανατροπή αυτού του κλίματος και την προσέλκυση ξένων δημιουργών ταινιών.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1

1.1 ΞΕΝΕΣ ΤΑΙΝΙΕΣ ΠΟΥ ΓΥΡΙΣΤΗΚΑΝ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

Αξιοσημείωτο συχνά αποτελεί το γεγονός πως άνθρωποι οι οποίοι δεν έχουν επισκεφτεί ποτέ την χώρα μας γνωρίζουν πράγματα για τον πολιτισμό μας και την ιστορία μας. Αυτό επιτυγχάνεται μέσω της προβολής της Ελλάδας από τα οπτικοακουστικά μέσα όπως ο κινηματογράφος, οι διαφημίσεις, η τηλεόραση και τα ΜΜΕ γενικότερα. Οι ταινίες που ακολουθούν προβάλλουν την χώρα μας είτε επειδή έχουν γυριστεί στην Ελλάδα, είτε επειδή μερικές από αυτές ασχολούνται με θέματα ελληνικού πολιτισμού/ ελληνικής μυθολογίας ή και ακόμα προβάλλουν στους θεατές τα ήθη και τα έθιμα των Ελλήνων. Επιπρόσθετα, κάποιες από τις ταινίες στις οποίες θα γίνει αναφορά έχουν φανατικούς θεατές, όπως παραδείγματος χάριν οι ταινίες *James Bond* όπου σκηνές της ταινίας *For your Eyes only* εκτυλίσσονται στην Ελλάδα, προβάλλουν σημαντικά τοπία της και φέρουν στους θεατές πληροφορίες για αυτήν. Άλλες ταινίες αποτελούν την αιτία να γίνει η χώρα και τα έθιμα της γνωστά στους ξένους, όπως παραδείγματος χάριν ο *Ζορμπάς* του Μιχάλη Κακογιάννη.

***Boy On a Dolphin* του Jean Negulesko (1957)**

Είναι η πρώτη ξένη ταινία που γυρίστηκε στην Ελλάδα. Σκηνοθετημένη το 1957 από τον Jean Negulesco και με πρωταγωνιστές τους: Alan Ladd (Dr James Calter), Clifton Webb, Sophia Loren (Φαίδρα), Αλέξης Μινωτής, Jorge Mistral, Laurence Naismith κ.α. Γυρίστηκε σε ιταλικό κινηματογραφικό studio όμως συμπεριλήφθηκαν και αρκετές τοποθεσίες της Ελλάδας, όπως ο Παρθενώνας, η Ακρόπολη, η Ύδρα, η Δήλος, η Ρόδος, τα νησιά του Σαρωνικού, ο Σαρωνικός κόλπος, τα νησιά του Αιγαίου και τα Μετέωρα. Με αυτόν τον τρόπο, δηλαδή την προβολή όλων αυτών των ελληνικών τοπίων η ταινία βοηθάει τον τουρισμό της Χώρας (ειδικά την συγκεκριμένη περίοδο) και κάνει την αρχή για την παραγωγή αμερικάνικων ταινιών στην χώρα μας. Όπως αναφέρει η Χριστίνα Μπονάρου «Το έργο συνέδεσε την Ελλάδα με το

Hollywood και διαφήμισε διεθνώς “ό,τι καλύτερο διαθέτει η χώρα μας”: ήλιο, θάλασσα και ουρανό υπό τους ήχους του τραγουδιού “Τι είν’ αυτό που το λένε αγάπη” (σε μουσική Τάκη Μωράκη και στίχους Γιάννη Φερμάνογλου)» (Οπτικός Πολιτισμός και Τουρισμός, Χριστίνα Μπονάρου, 2012). Το σενάριο έχει να κάνει με την εύρεση ενός αρχαίου βραχιολιού και ενός χρυσού αγαλματίδιου το οποίο απεικονίζει ένα αγόρι πάνω σε ένα δελφίνι και λέγεται πως μπορεί να πραγματοποιήσει τις επιθυμίες του κατόχου του. Αυτά βρέθηκαν από μια δύτρια που μάζευε σφουγγάρια, την Φαίδρα η οποία είναι φτωχή. Η Φαίδρα έπειτα θέλει να το δώσει στην ελληνική κυβέρνηση μέσω του ανθρωπολόγου James Calder, όμως ο φίλος της έχει άλλη γνώμη και θέλει να το πουλήσει σε έναν ανήθικο συλλέκτη τέχνης. Όπως υποστηρίζει ο Παπαϊωάννου «Ιδιαίτερο ενδιαφέρον έχει το γεγονός ότι η υπόθεση της ταινίας επανέφερε την περιηγητική αρχαιοκαπηλία ως κινηματογραφική μυθοπλασία και πρόβαλε την “τεχνικολόρ ομορφιά” της Ελλάδας μέσα από το φυσικό σκηνικό των τοπίων της Ακρόπολης, της Ύδρας, της Επιδαύρου, των Μετεώρων και ορισμένων ακόμα ελληνικών νησιών (Παπαϊωάννου 2005:224)

***Angry Hills* του Robert Aldrich (1959)**

Με έτος παραγωγής το 1959 και σκηνοθέτη τον Robert Aldrich, η ταινία μας ταξιδεύει στην Αθήνα του 2^{ου} Παγκοσμίου πολέμου και επικεντρώνεται σε μια λίστα ατόμων που συνεργάζονται με τον άξονα, την οποία έχει στην κατοχή του ένας αμερικάνος δημοσιογράφος. Επίσης, στη συνέχεια δείχνει το πως τον βοηθάνε οι Έλληνες αντιστασιακοί όταν ταξιδεύει στην Αθήνα, καθώς τον ψάχνουν οι Γερμανοί. Η ταινία είναι βασισμένη στο μυθιστόρημα του Leon Uris και γυρίστηκε στην Αθήνα και σε Αγγλικό studio. Πρωταγωνιστούν οι: Robert Mitchum, Stanley Baker, Elisabeth Muller, Gia Scala, Theodore Bikel, Sebastian Cabot και πολλοί άλλοι.

***The Guns Of Navarone* του John Lee Thompson (1961)**

Πρόκειται για μια πολεμική ταινία του 1961, Άγγλο-Αμερικανικής παραγωγής. Σκηνοθέτης της είναι ο Βρετανός John Lee Thompson και το σενάριο είναι βασισμένο στο μυθιστόρημα του Alistair McLean. Στην ιστορία μας τώρα, κατά τον Β΄ Παγκόσμιο Πόλεμο οι Γερμανοί έχουν εγκαταστήσει ένα πολυβόλο στα ανοιχτά της θάλασσας, δίπλα στα νησιά του Ναβαρόνε και μια ομάδα Άγγλων στρατιωτών προσπαθεί να βρει

τρόπο για να το καταστρέψει. Όπως αναφέρει και η Χριστίνα Μπονάρου για την ταινία: «(...) παραμένει μέχρι σήμερα ορόσημο πολεμικής ταινίας (...) διακρίθηκε για τα εντυπωσιακά για την εποχή εφέ, ενώ αξίζει να σημειωθεί ότι ο ελληνικός στρατός είχε αναλάβει ρόλο κομπάρσου για τη συγκεκριμένη ταινία και έλληνες αξιωματικοί είχαν επιστρατευθεί για το γύρισμα των επικίνδυνων σκηνών» (Οπτικός Πολιτισμός και Τουρισμός, Χριστίνα Μπονάρου, 2012). Πρωταγωνιστούν οι: Gregory Peck, David Niven, Anthony Quinn, Stanley Baker, Anthony Quayle, James Darren, Ειρήνη Παπά, και πολλοί άλλοι. Τα γυρίσματα έγιναν στην Ρόδο και συγκεκριμένα στην Ακρόπολη της Λίνδου, στο λιμάνι της Ρόδου αλλά και σε Αμερική, Αγγλία και Σενεγάλη. Τέλος η ταινία παρέλαβε το Όσκαρ των καλύτερων ειδικών εφέ (Bill Warrington στα οπτικά εφέ και Chris Greenham στα ακουστικά), και στις Χρυσές Σφαίρες κέρδισε το βραβείο καλύτερου κινηματογραφικού δράματος και καλύτερου αποτελέσματος ταινίας εκείνης της χρονιάς (Dimitri Tiomkin).

***The 300 Spartans* του Rudolph Mate (1962)**

Η ταινία μας ταξιδεύει πολύ πίσω, στο μακρινό 480 π.χ. και μας αφηγείται τα πραγματικά γεγονότα του πως ο βασιλιάς των Σπαρτιατών Λεωνίδας συγκρούστηκε με 250.000 Πέρσες έχοντας στην διάθεση του μονάχα 300 άνδρες. Απεικονίζεται η ανδρεία την οποία επέδειξαν οι 300 που στο τέλος έπεσαν στη μάχη των Θερμοπυλών δίνοντας χρόνο αργότερα στους Έλληνες να οργανώσουν ένα στρατό προκειμένου να αποκρούσουν τους Πέρσες. Η ταινία γυρίστηκε αποκλειστικά στην Ελλάδα και συγκεκριμένα στην Αθήνα, στον κόλπο της Κορίνθου, στο Λουτράκι και στην Περαχώρα. Το έτος παραγωγής της είναι το 1962 και σκηνοθέτης ο Πολωνικής καταγωγής Rudolph Mate. Πρωταγωνιστούν οι: Richard Egan (ως Βασιλιάς Λεωνίδας), Ralph Richardson, Dian Baker, Barry Coe, David Farrar, Donald Houston, Άννα Συνοδινού κ.α. Απεικονίζεται μια πιο «γήινη» και «αργή» μάχη μεταξύ των Σπαρτιατών και των Περσών καθώς τα ειδικά εφέ αργούν να κάνουν ακόμα την εμφάνιση τους στις ταινίες.

***Φαίδρα* του Jules Dassin (1962)**

Πρόκειται για την μεταφορά του κλασσικού αρχαίου δράματος στην μεγάλη οθόνη. Σκηνοθέτης της ταινίας είναι ο Jules Dassin και πρωταγωνιστές οι: Μελίνα

Μερκούρη, ο Anthony Perkins του Ψυχώ, Raf Vallone, Elizabeth Ercy, Τζαβάλας Καρούσος, Zorz Sarrì κ.α. Με χρονιά παραγωγής το 1962 και με το σενάριο στην ουσία να αποτελεί μια παραλλαγή του κλασσικού δράματος και η μεταφορά του στην σύγχρονη εποχή. Όπως επισημαίνει και η Αγλαΐα Μητροπούλου: «Το 1961, ο Ντασσέν μεταφέρει τη Φαίδρα του Ρακίνα στο σύγχρονο κοσμοπολίτικο περιβάλλον των Ελλήνων εφοπλιστών, σε σενάριο Μαργαρίτας Λυμπεράκη. Φαίδρα είναι η Μελίνα, Ιππόλυτος ο Άντονι Πέρκινς, Θησέας ο Ραλφ Βαλλόνε. Παντού Ελλάδα: οι ελληνικοί θησαυροί του Βρετανικού Μουσείου, η ελληνική θάλασσα και εκείνο το αίσθημα της τραγωδίας (...)» (Ελληνικός Κινηματογράφος, Αγλαΐα Μητροπούλου, 2006). Η Φαίδρα λοιπόν, είναι μια γυναίκα η οποία έχει οτιδήποτε θελήσει στη ζωή της, χρήματα, κοσμήματα, αναγνωρισιμότητα και έναν πλούσιο σύζυγο. Ακόμη και πλοίο με το όνομα της. Όμως όλα αλλάζουν όταν γνωρίζει τον Αλέξη, τον θετό της γιό, και τότε είναι έτοιμη να θυσιάσει τα πάντα για να ζήσει τον ερωτά μαζί του. Την μουσική της ταινίας έγραψε ο Μίκης Θεοδωράκης. Τα γυρίσματα της ταινίας πραγματοποιήθηκαν σε ελληνικά και γαλλικά studio αλλά και σε Αγγλία (Chelsea), Παρίσι, Πειραιά, και Ύδρα. Τέλος, η Χριστίνα Μπονάρου αναφέρει πως η ταινία σημείωσε τεράστια επιτυχία στην Ευρώπη, όχι όμως και στην Αμερική. (Οπτικός Πολιτισμός και Τουρισμός, Χριστίνα Μπονάρου, 2012).

***America, America* του Elia Kazan (1963)**

Το *America, America* είναι ένα δράμα Αμερικάνικης παραγωγής σκηνοθετημένο από τον Elia Kazan (βλέπε εικόνα 1 παραρτήματος) το 1963. Το σενάριο, το οποίο είναι γραμμένο από τον ίδιο σκηνοθέτη, ακολουθεί την ζωή ενός ελληνόπουλου γεννημένου στην Τουρκία, του Σταύρου, ο οποίος ταξιδεύει από το χωριό του στην Κωνσταντινούπολη, όμως στο δρόμο χάνει τα λεφτά από την παρουσία των γονιών του. Αργότερα γοητεύεται από την Αμερική και τους ανθρώπους της με αποτέλεσμα να ονειρεύεται να ταξιδέψει εκεί. Πρωταγωνιστεί ο Στάθης Γιαλελής στο ρόλο του Σταύρου με τους: Frank Wolff, Harry Davis, Elena Karam, Estelle Hemsley, Gregory Rozakis κ.α. Η Αγλαΐα Μητροπούλου αναφέρει χαρακτηριστικά για τον Kazan και την ταινία: «Ο σκηνοθέτης, που είναι από τους συνιδρυτές του περίφημου Actors Studio και έχει κερδίσει πολλά Όσκαρ, το 1963 γυρίζει το *America, America*, όπου χειρίζεται δημιουργικά ένα από τα καυτά θέματα του ελληνισμού: τη μετανάστευση. Εμπνευσμένος από τη ζωή του θείου του, που κατόρθωσε να ξεφύγει από τον τούρκικο

ζυγό και να φτάσει, σε ηλικία είκοσι χρονών, στην καινούργια “γη της επαγγελίας”, ο Καζάν γράφει μόνος του το σενάριο και διαλέγει για πρωταγωνιστή έναν νέο Έλληνα ηθοποιό, τον Στάθη Γιαλελή» (Ελληνικός Κινηματογράφος, Αγλαΐα Μητροπούλου, 2006). Η ταινία κέρδισε ένα βραβείο Όσκαρ, της καλύτερης καλλιτεχνικής διεύθυνσης και σκηνικών για ασπρόμαυρη ταινία (Gene Callahan). Επίσης την ίδια χρονιά, στα Golden Globes της Αμερικής ο Elia Kazan έλαβε το βραβείο καλύτερου σκηνοθέτη ταινιών και ο Στάθης Γιαλλέλης αυτό του πιο υποσχόμενου νεαρού ηθοποιού στο σινεμά.

Summer Holiday του Peter Yates (1963)

Το *Summer Holiday* είναι ένα musical του 1963 με πρωταγωνιστή και κύριο τραγουδιστή τον Cliff Richard και σκηνοθέτη τον Peter Yates. Επίσης παίζουν οι: Lauri Peters, Melvyn Hayes, Una Stubbs, Teddy Green, Pamela Hart κ.α. Η ταινία μας δείχνει τις περιπέτειες των Άγγλων πρωταγωνιστών μας καθώς ταξιδεύουν με ένα λεωφορείο στην Ευρώπη και περνάνε από το Παρίσι, την Ελβετία, την Αυστρία, την Γιουγκοσλαβία και την Ελλάδα. Τα γυρίσματα έγιναν σε studio της Αγγλίας και στην Αθήνα.

Αλέξης Ζορμπάς του Μιχάλη Κακογιάννη(1964)

Πρόκειται για μια Αμερικάνικη παραγωγή του 1964 βασισμένη στο βιβλίο του Καζαντζάκη «Βίος και πολιτεία του Αλέξη Ζορμπά». Επιπροσθέτως όπως αναφέρει η Αγλαΐα Μητροπούλου για τον Ζορμπά: «Ο ήρωας, που ο Καζαντζάκης δημιούργησε σε στιγμή ευφορίας, έδωσε στην παγκόσμια λογοτεχνία την ελληνική εκδοχή ενός τύπου ανθρώπου που μαγεύει το κοινό –τον επικούρειο άνθρωπο, που χαίρεται κάθε στιγμή της ζωής-, έναν κατευθείαν απόγονο του Σάντσο Πάντσα, αυτού του υπηρέτη που μεταφράζει το όνειρο του αφέντη του, του Δον Κιχώτη, σε πράξη και ηδονή» (Ελληνικός Κινηματογράφος, Αγλαΐα Μητροπούλου, 2006). Με σκηνοθέτη τον Μιχάλη Κακογιάννη και ηθοποιούς τους: Anthony Quinn, Alan Bates, Ειρήνη Παπά, Lila Kedrova, Σωτήρη Μουστάκα, Άννα Κυριακού, Ελένη Ανουσάκη, Γιώργος Βογιατζής κ.α. Η Ιστορία μας περιγράφει το πώς η ζωή ενός αγχώδη Άγγλου συγγραφέα, του Basil, αλλάζει για πάντα όταν ταξιδεύει για επαγγελματικούς λόγους στην Κρήτη και γνωρίζει τον κοινωνικό και «έξω καρδιά» ζορμπά. Η ταινία γυρισμένη στην όμορφη Κρήτη, συμβάλλει στην ανάπτυξη του τουρισμού και διαφημίζει την Ελλάδα σε όλο τον κόσμο. Όπως τονίζει η

Χριστίνα Μπονάρου: «Ο Ζορμπάς του Μιχάλη Κακογιάννη φαίνεται πως συνεισφέρει στον ελληνικό τουρισμό περισσότερο από ό,τι ολόκληρη διαφημιστική καμπάνια του Ε.Ο.Τ., ενώ το στίγμα της ταινίας στην τουριστική ανάπτυξη της χώρας παραμένει ορατό μέχρι και σήμερα» (Οπτικός Πολιτισμός και Τουρισμός, Χριστίνα Μπονάρου, 2012). Επίσης η ταινία απέσπασε 3 βραβεία Όσκαρ, αυτό της καλύτερης ηθοποιού (Lila Kedrova), της καλύτερης ασπρόμαυρης φωτογραφίας (Walter Lassally) και το βραβείο καλύτερης καλλιτεχνικής διεύθυνσης και σκηνικών για ασπρόμαυρη ταινία (Βασίλης Φωτόπουλος). Επιπλέον στα National Board of Review της Αμερικής, ο Anthony Quinn παρέλαβε το βραβείο καλύτερου ηθοποιού και η ταινία κατατάχτηκε στις 10 καλύτερες της χρονιάς. Χαρακτηριστική και διάσημη είναι η σκηνή στην οποία ο Ζορμπάς χορεύει συρτάκι με τον Basil δίπλα από την θάλασσα, υπό τους ρυθμούς του Μίκη Θεοδωράκη, (ο οποίος και έγραψε την μουσική της ταινίας). Η σκηνή αυτή (βλέπε εικόνα 2 παραρτήματος) αιχμαλωτίζει και διαφημίζει το κέφι των Ελλήνων, την ελληνική θάλασσα, την αμμουδιά, τον ήλιο και τον χορό.

TopKapi του Jules Dassin (1964)

Πρωταγωνιστεί η Μελίνα Μερκούρη μαζί με τους: Peter Ustinov, Maximilian Shell, Robert Morley, Jess Han, Gilles Segal κ.α. Η ιστορία, βασισμένη στο μυθιστόρημα «The Light of Day» μας διηγείται την κλοπή ενός στιλέτου στολισμένου με πολύτιμα πετράδια που βρίσκεται στην Κωνσταντινούπολη, από μια ομάδα επιδέξιων κλεφτών. Σκηνοθετεί ο Jules Dassin. Η ταινία γυρίστηκε στην Τουρκία, στην Γαλλία αλλά και στην Καβάλα. Ο Peter Ustinov έλαβε το Όσκαρ Β` Ανδρικού Ρόλου και βραβείο Β` Ανδρικού ρόλου στα «Laurel Awards». Επιπροσθέτως η Μελίνα Μερκούρη κέρδισε βραβείο για την ερμηνεία της στα «David di Donatello Awards». Τέλος το TopKapi συμπεριλήφθηκε στις 10 καλύτερες ταινίες στα «National Board of Review» της Αμερικής για την χρονιά 1964.

The Greek Tycoon του John Lee Thompson (1978)

Η ταινία ο *Έλληνας Μεγιστάνας* είναι μια περιγραφή της ζωής του Αριστοτέλη Ωνάση, τον οποίον ενσαρκώνει ο Anthony Quinn. Σκηνοθέτης της είναι ο John Lee Thompson και το σενάριο βασισμένο στις ιστορίες των Morton S. Fine, Νίκου Μαστοράκη και Win Wells. Ωστόσο η ταινία επικεντρώνεται κυρίως στην σχέση και

τον γάμο του με την χήρα του Πρόεδρου των Ηνωμένων Πολιτειών, Jackie Kennedy. Επιπλέον προβάλλει στοιχεία της χλιδατής ζωής του μεγάλου εφοπλιστή. Παίζουν οι: Anthony Quinn, Jacqueline Bisset, Raf Vallone, Edward Albert, James Franciscus, Camilla Sparv κ.α. Ο *Ελληνας Μεγιστάνας* γυρίστηκε στην Κέρκυρα, Μύκονο, Αθήνα, Αγγλία και Αμερική. Η ταινία συνέβαλλε στον ερχομό τουριστών, στην Ελλάδα, ιδίως εκείνη την περίοδο.

***Escape to Athena* του George P. Cosmatos (1979)**

Η πολεμική κωμωδία του 1979 εκτυλίσσεται στη Ρόδο κατά τη διάρκεια του 2^{ου} Παγκοσμίου Πολέμου. Οι κρατούμενοι αφού δραπετεύουν από το Γερμανικό στρατόπεδο συγκέντρωσης, αναζητούν έναν καλά κρυμμένο θησαυρό που βρίσκεται στο νησί. Πρωταγωνιστεί ο πρώην «James Bond», Roger Moore, στο ρόλο του διοικητή της Βέρμαχτ. Επίσης παίζουν οι: Telly Savalas, David Niven, Stefanie Powers, Claudia Cardinale, Richard Roundtree κ.α. Σκηνοθετεί ο ελληνο-ιταλικής καταγωγής George P. Cosmatos. Το σενάριο είναι γραμμένο από τον ίδιο σκηνοθέτη αλλά και από τον Richard Lochte. Η ταινία γυρίστηκε σε διάφορες τοποθεσίες της Ρόδου, όπως την Ακρόπολη της Λίνδου και την πλατεία Εβραίων μαρτύρων.

***For your Eyes Only* του John Glen (1981)**

Ο Βρετανός Μυστικός Πράκτορας επιστρέφει στην μεγάλη οθόνη το 1981 και τον υποδύεται ο Roger Moore. Σκηνοθέτης της ταινίας είναι ο Βρετανός John Glen. Το σενάριο υπογράφουν οι Richard Maibaum, Michael Gregg Wilson και Ian Fleming. Πρωταγωνιστούν οι: Roger Moore, Carol Bouquet, Chaim Topol, Lynn-Holly Johnson, Julian Glover, Cassandra Harris, Jill Bennett κ.α. Η ιστορία ξεκινά με την αποστολή του 007 να βρει μία συσκευή αποκωδικοποίησης που αφορά τις τηλεπικοινωνίες, προτού την ανακαλύψει η Ρώσικη Κυβέρνηση. Στο δρόμο του θα συναντήσει την γοητευτική Μελίνα, (την οποία υποδύεται η Carol Bouquet), και θα ταξιδέψει σε Ελλάδα, Ιταλία και Αγγλία, πάντα με την δράση και τις περιπέτειες που διακρίνουν τις ταινίες του γνωστού Βρετανού Πράκτορα. Όπως αναφέρει και η Χριστίνα Μπονάρου «Ιδιαίτερη μνεία αξίζει ο πρακτωρ 007 Τζέιμς Μποντ (Ρότζερ Μουρ), που για τις ανάγκες της ταινίας Για τα Μάτια σου Μόνο (For Your Eyes Only, 1981) ταξίδεψε από την Κέρκυρα ως την Κρήτη και από εκεί στα Μετέωρα, διαφημίζοντας μέσα από τις

περιπετειές του τις ομορφιές των ελληνικών τοπίων» (Οπτικός Πολιτισμός και Τουρισμός, Χριστίνα Μπονάρου, 2012). Τα γυρίσματα έγιναν σε πολλές περιοχές της Ελλάδας όπως στο μοναστήρι της «Αγίας Τριάδας» στα Μετέωρα (βλέπε εικόνα 3 παραρτήματος), στον Πύργο του «Αγίου Σπυρίδωνα» στην Κέρκυρα, στην Καλαμπάκα αλλά και σε Αγγλία - Ιταλία. Η ταινία κέρδισε την “Χρυσή Οθόνη” στα «Golden Screen Awards» της Γερμανίας το 1982.

***Le Grand Bleu* του Luc Besson (1988)**

Το *Απέραντο Γαλάζιο* είναι μια ταινία συμπαραγωγής Αμερικής Γαλλίας και Ιταλίας του 1988 με σκηνοθέτη και σεναριογράφο τον Luc Besson. Η πλοκή εκτυλίσσεται κυρίως στα καταγάλανα νερά του Αιγαίου και επικεντρώνεται στην κόντρα δυο φίλων, του Enzo και του Jacques, που έχουν ταλέντο στις καταδύσεις και όπου στο τέλος αναμετρώνται. Πρωταγωνιστούν οι: Rosanna Arquette, Jean-Marc Barr, Jean Reno, Paul Shenar, Sergio Castellito, Jean Bouise κ.α. Το «Απέραντο Γαλάζιο» γυρίστηκε στην Αμοργό, στην Ίο, στις Μικρές Κυκλάδες άλλα και στην Γαλλία, Ιταλία, Αμερική, ακόμα και στις Μπαχάμες. Η Χριστίνα Μπονάρου αναφέρει ότι: «Σταθμός επίσης υπήρξε για τη χώρα μας η ταινία *Απέραντο Γαλάζιο* του Λυκ Μπεσόν (...) που γυρίστηκε στην Αμοργό και τα Κουφονήσια, (...) συγκεντρώνοντας τα βλέμματα των ξένων θεατών στις καταγάλανες θάλασσες της Μεσογείου και ειδικότερα στα προαναφερθέντα ελληνικά νησιά που από τότε δέχονται κύματα γάλλων, κυρίως, τουριστών» (Οπτικός Πολιτισμός και Τουρισμός, Χριστίνα Μπονάρου, 2012). Επιπλέον, όσον αφορά τις επιτυχίες που σημείωσε η ταινία, στα «Cesar Awards» στην Γαλλία, ο Eric Serra έλαβε το βραβείο καλύτερης μουσικής και οι Pierre Belfve, Gerard Lamps, Francois Groult αυτό της καλύτερης μουσικής. Επίσης ο Luc Besson έλαβε το βραβείο της Γαλλικής Ακαδημίας του Κινηματογράφου το 1989.

***Pascali's Island* του James Dearden (1988)**

Η ταινία είναι σκηνοθετημένη το 1988 από τον Βρετανό James Dearden και βασισμένη στο μυθιστόρημα του Barry Unsworth. Βρισκόμαστε στο νησί της Σύμης το 1908 και ο Pascali είναι ένας κατάσκοπος των Οθωμανών που δίνει αναφορά σε αυτούς. Ωστόσο οι αναφορές του δεν μπορούν να σταθούν και αρχίζει να υποπτεύεται τον Βρετανό αρχαιολόγο που ήρθε στο νησί. Πρωταγωνιστούν οι ηθοποιοί: Ben

Kingsley, Charles Dance, Kevork Malikyak, George Murcell, Helen Mirren, Nadim Sawalha κ.α. Το γυρίσματα για λογαριασμό του *Pascali's Island* πραγματοποιήθηκαν στην Σύμη και στην Ρόδο.

***Shirley Valentine* του Lewis Gilbert (1989)**

Η Shirley είναι μια γυναίκα που στην ουσία «ζει» για να φροντίζει το σπίτι και τον άντρα της. Κάποιες στιγμές όμως συγκρίνει σκηνές της παρελθοντικής ζωής της με αυτές του παρόντος και συνειδητοποιεί πόσο καλύτερη συνήθιζε να ήταν η ζωή της παλιά. Ωστόσο στη συνέχεια η φίλη της κερδίζει ένα ταξίδι για δυο στην Ελλάδα και η Shirley αρχίζει να βλέπει τον κόσμο και την ζωή της με διαφορετικό μάτι.

Πρωταγωνιστούν οι: Pauline Collins (Shirley), Tom Conti, Julia McKenzie, Alison Steadman, Joanna Lumley κ.α. Με σκηνοθέτη τον Lewis Gilbert και σεναριογράφο τον Willy Russel. Η Pauline Collins κέρδισε τον τίτλο καλύτερης ηθοποιού στα BAFTA¹. Επίσης το «Shirley Valentine» κέρδισε το βραβείο της καλύτερης κωμικής ταινίας στα British Comedy Awards το 1990. Επίσης, στα «Evening Standard British Awards» η Pauline Collins κέρδισε ξανά τον τίτλο καλύτερης ηθοποιού και ο Willy Russel αυτό του καλύτερου σεναρίου για την ταινία του. Το *Shirley Valentine* γυρίστηκε στην όμορφη Μύκονο και στην Αγγλία το 1989. Τέλος, η ταινία «ανέβηκε» και στο Ελληνικό Θέατρο με την Αλίκη Βουγιουκλάκη ως Shirley.

***Mediterraneo* του Gabrielle Salvatores (1991)**

Σκηνοθετημένη από τον Ιταλό Gabrielle Salvatores, το *Mediterraneo* πρόκειται για ένα πολεμικό δράμα με κωμικά στοιχεία, Ιταλικής παραγωγής του 1991. Το σενάριο έγραψε ο Enzo Monteleone, το οποίο εκτυλίσσεται κατά τον 2^ο Παγκόσμιο Πόλεμο και έχει να κάνει με την αποστολή μιας ομάδας Ιταλών στρατιωτών που τους «φέρνει» στο Καστελόριζο. Εκεί θα ξεχάσουν για λίγο τον Πόλεμο και ακόμη και οι εχθροί θα γίνουν φίλοι. Πρωταγωνιστούν οι: Diego Abatantuono, Claudio Bigagli, Giuseppe Cederna, Claudio Bisio, Gigio Alberti, Βάνα Μπάρμπα κ.α. (βλέπε εικόνα 4 παραρτήματος). Τα γυρίσματα της ταινίας πραγματοποιήθηκαν εξ ολοκλήρου στο Καστελόριζο. Επίσης η ταινία συμβάλλει αρκετά στον τουρισμό του νησιού εκείνη την

---

¹ Βραβεία Βρετανικής Ακαδημίας Κινηματογράφου. Αποτελούν τα αντίστοιχα βρετανικά βραβεία των Όσκαρ

περίοδο. Όπως επισημαίνει η Χριστίνα Μπονάρου «(...) ιδιαίτερη αναφορά αξίζει το βραβευμένο με Όσκαρ ξένης ταινίας *Mediterraneo* (1991) με την Βάνα Μπάρμπα, που υπήρξε αφορμή να «ανακαλυφθεί» τουριστικά το ακριτικό Καστελόριζο και να αποτελέσει δημοφιλή προορισμό, κυρίως για Ιταλούς τουρίστες (Οπτικός Πολιτισμός και Τουρισμός, Χριστίνα Μπονάρου, 2012). Το *Mediterraneo* κέρδισε το Όσκαρ καλύτερης ξενόγλωσσης ταινίας. Επίσης, στα «David di Donatello Awards» έλαβε το βραβείο καλύτερης ταινίας και οι Nino Baragli, Tiziano Croci έλαβαν τα βραβεία καλύτερου μοντάζ και ήχου αντιστοίχως. Τέλος, την επόμενη χρονιά ο Salvatores κέρδισε το βραβείο κοινού στα «Palm Springs International Film Festival».

***Captain Corelli's Mandolin* του John Madden (2001)**

Με φόντο την Κεφαλονιά, κατά τον 2^ο Παγκόσμιο Πόλεμο ένα ερωτικό ειδύλλιο ξεκινάει ανάμεσα στον Ιταλό Λοχαγό (Nicholas Cage) και την όμορφη Κεφαλλονίτισσα (Penelope Cruz), της οποίας ο αρραβωνιαστικός (Christian Bale) έφυγε από το νησί για να πάρει μέρος στον πόλεμο κατά του άξονα. Σκηνοθέτης της ταινίας είναι ο Βρετανός John Madden και πρωταγωνιστούν οι: Penelope Cruz, Nicolas Cage, John Hurt, Christian Bale, Ειρήνη Παπά, Γεράσιμος Σκιαδαρέσης, Ασπασία Κράλλη, Μιχάλης Γιαννάτος κ.α. (βλέπε εικόνα 5 παραρτήματος). Το σενάριο είναι βασισμένο στο μυθιστόρημα του Louis de Bernieres. Επιπροσθέτως στην ταινία προβάλλονται διάφοροι ελληνικοί χοροί αλλά και συχνά ακούγεται η ελληνική γλώσσα, όπως για παράδειγμα στην σκηνή όπου ο Παπάς αρραβωνιάζει την Πελαγία (Penelope Cruz) με τον Μανδρά (Christian Bale) και απαγγέλει τις ακολουθίες του αρραβώνα. Όπως επισημαίνουν οι Μυλωνόπουλος, Κοντουδάκη για την ταινία: «(...) Η κινηματογραφική αφήγηση βασίστηκε σε μεγάλο βαθμό στο τοπίο της Κεφαλονιάς με αποτέλεσμα πολλοί κριτικοί να μιλούν για “τοπίο που κόβει την ανάσα”. Η προβολή της ταινίας το 2001 είχε θετικό αντίκτυπο στην τουριστική κίνηση του νησιού καθώς αυτή αυξήθηκε, σύμφωνα με εκτιμήσεις, κατά 14% - 16% (...) Οι Βρετανοί Tour Operators αξιοποίησαν την ταινία για την προώθηση της Κεφαλονιάς ως τουριστικού προορισμού» (Επικοινωνιακή Πολιτική στο Δημόσιο Τομέα Τουρισμού, Μυλωνόπουλος, Κοντουδάκη, 2011). Τα γυρίσματα της ταινίας πραγματοποιήθηκαν εξ ολοκλήρου στην Κεφαλονιά, με εξωτερικά γυρίσματα στην παραλία της Χοργότας.

***Mamma Mia* της Phyllida Lloyd (2008)**

Το Μιούζικαλ *Mamma Mia* γυρίστηκε στην Ελλάδα το 2008 και αφηγείται το πώς μια μέλλουσα νύφη, η Sophie προσπαθεί να βρει τον αληθινό της πατέρα. Η Sophie μαθαίνει για τους 3 πιθανούς πατεράδες της βλέποντας κρυφά το ημερολόγιο της μητέρας της. Επομένως στη συνέχεια τους καλεί στον γάμο της για να ανακαλύψει την αλήθεια, χωρίς ωστόσο να το έχει πει στην μητέρα της. Όλα αυτά υπό την μουσική υπόκρουση των ABBA. Σκηνοθέτης της ταινίας είναι η Βρετανικής καταγωγής Phyllida Lloyd. Επίσης πρωταγωνιστούν οι: Amanda Seyfried (Sophie), Meryl Streep, Stellan Skarsgard, Pierce Brosnan, Nancy Baldwin, Colin Firth, Rachel McDowall, Julie Walters κ.α. Οι Μυλωνόπουλος, Κοντουδάκη αναφέρουν για το *Mamma Mia*: «Χάρη στην ταινία, η οποία έτυχε μεγάλης προβολής από τα διεθνή Μ.Μ.Ε, το φυσικό περιβάλλον του Αιγαίου πελάγους π.χ. οι δαντελένιες παραλίες, οι κλειστέι όρμοι, τα απάνεμα λιμανάκια και οι καταπράσινες πλαγιές της Σκοπέλου έγιναν αντικείμενο θέασης από 30 εκατομμύρια θεατές. (...) Μετά την προβολή της ταινίας, οι πρώτες θετικές αλλαγές στην τουριστική κίνηση έγιναν ορατές στη νήσο Σκόπελο κατά την διάρκεια του καλοκαιριού του 2008. (...) Σύμφωνα με εκτιμήσεις το νησί επισκέφθηκαν περίπου 30000 τουρίστες» (Επικοινωνιακή Πολιτική στο Δημόσιο Τομέα Τουρισμού, Μυλωνόπουλος, Κοντουδάκη, 2011). Τα γυρίσματα της παραγωγής πραγματοποιήθηκαν στην Σκιάθο, Σκόπελο (βλέπε εικόνα 6 παραρτήματος), Πήλιο όσον αφορά την Ελλάδα, και στο Μαρόκο, Μεγάλη Βρετανία και Αμερική. Τέλος η ταινία κέρδισε στα «Empire Awards» της Μεγάλης Βρετανίας το βραβείο καλύτερης μουσικής υπόκρουσης. Επιπλέον, στα «Irish Film and Television Awards» η Meryl Streep εισέπραξε το βραβείο κοινού με τον τίτλο: «Καλύτερη Διεθνής Ηθοποιός». Από την άλλη μεριά, τα «Rembrandt Awards» απένειμαν στην σκηνοθέτιδα Phyllida Lloyd το βραβείο για την «καλύτερη διεθνής ταινία».

***Έρωτας Αλά Ελληνικά* του Donald Petrie (2009)**

Πρόκειται για μια ρομαντική κωμωδία οπού πρωταγωνιστεί η Ελληνικής καταγωγής Νία Βαρντάλος. Στην συγκεκριμένη ταινία η Νία παίζει τον ρόλο μιας ελληνίδας ξεναγού της οποίας η ζωή αλλάζει όταν γνωρίζει τον Πούπη (Αλέξης Γεωργούλης). Σκηνοθέτης της ταινίας είναι ο Donald Petrie και πρωταγωνιστούν οι:

Νία Βαρδάλος, Αλέξης Γεωργούλης, Richard Dreyfuss, Alistair McGowan, Harland Williams, Rachel Dratch, Caroline Goodall κ.α. Το σενάριο έγραψε ο Mike Reiss. Επιπροσθέτως η ταινία γυρίστηκε στην Αθήνα και στην Ισπανία, προβάλλοντας ωστόσο και κάποια αρνητικά χαρακτηριστικά της χώρας μας. Ειδικότερα, όπως επισημαίνει και η Χριστίνα Μπονάρου: «Η Ελλάδα της ταινίας θυμίζει περισσότερο την Ελλάδα των δεκαετιών `60 και `80, τα ξενοδοχεία και τα λεωφορεία έχουν, κατά το κοινώς λεγόμενον, “το μαύρο τους το χάλι”, οι μαγαζάτορες προσπαθούν να κλέψουν και να προσβάλλουν τους τουρίστες, αλλά, παρ’ όλα αυτά, κανείς δεν χάνει το κέφι του και ο έρωτας είναι η λύση για όλα, πάντα με φόντο τις ελληνικές ομορφιές» (Οπτικός Πολιτισμός και Τουρισμός, Χριστίνα Μπονάρου, 2012).

***Before Midnight* του Richard Linklater (2013)**

Έχουν περάσει 9 χρόνια από τότε που ο Jesse συνάντησε την Celine σε ένα τραίνο και πέρασαν μαζί μια νύχτα στην όμορφη Βιέννη. Αυτά, λοιπόν συμβαίνουν στην αρχή της ρομαντικής τριλογίας του Richard Linklater, το *Before Sunrise* (1995). Ωστόσο τώρα θα γίνει αναφορά στον επίλογο της, το *Before Midnight*, όπου το ζευγάρι επισκέπτεται την Ελλάδα για διακοπές. Εδώ θα δούμε τους πρωταγωνιστές μας να ηρεμούν στο ταξίδι τους και να συζητάνε για τον έρωτα και την ζωή. Η ταινία γυρίστηκε το 2013 με σκηνοθέτη τον Richard Linklater και σεναριογράφο τον ίδιο μαζί με τους Julie Delpy, Ethan Hawke και Kim Krizan. Πρωταγωνιστούν οι: Ethan Hawke (Jesse), Julie Delpy (Celine), Seamus Davey-Fitzpatrick, Jennifer Prior, Charlotte Prior, Ξένια Καλογεροπούλου, Walter Lassaly κ.α. Τα γυρίσματα πραγματοποιήθηκαν κυρίως στην Μεσσηνία αλλά και στο Πήλιο. Τέλος οι σεναριογράφοι της ταινίας έλαβαν την διάκριση με τίτλο: “Σεναριογράφοι της χρονιάς” στις βραβεύσεις των: «Hollywood Film Festivals», «Los Angeles Film Critics Association», «National Society of Film Critics Awards» της Αμερικής και «San Diego Film Critics Society Awards».

***The Two Faces of January* του Hossein Amini (2014)**

Το ζευγάρι της ταινίας μας (Chester & Colette MacFarland, με τους Viggo Mortensen και Kirsten Dunst στους ρόλους αντιστοίχως) απολαμβάνει τις διακοπές του ήρεμα στην Αθήνα. Ωστόσο όταν φτάνουν στο ξενοδοχείο, ειδοποιούνται πως τους ψάχνει η αστυνομία καθώς εμπλέκονται στην δολοφονία ενός οργάνου της τάξης. Στη

συνέχεια προσπαθούν να διαφύγουν σε άλλη χώρα για να μην τους εντοπίσουν και ο Rydal (Oscar Isaac) προτίθεται να τους βοηθήσει χωρίς όμως αυτοί να γνωρίζουν εάν οι προθέσεις του είναι «αγνές». Σκηνοθέτης της ταινίας είναι ο Ιρανο-Βρετανός Hossein Amini έχοντας γράψει και το σενάριο, το οποίο είναι βασισμένο όμως στο μυθιστόρημα της Patricia Highsmith. Πρωταγωνιστούν οι: Viggo Mortensen, Kirsten Dunst, Oscar Isaac, Daisy Bevan, Νίκος Μαυράκης, Yigit Ozsener, Prometheus Aleifer κ.α. Επιπλέον, τα γυρίσματα πραγματοποιήθηκαν στην Αθήνα (βλέπε εικόνα 7 παραρτήματος), Ηράκλειο, Χανιά αλλά και Κωνσταντινούπολη.

1.2 ΞΕΝΕΣ ΠΑΡΑΓΩΓΕΣ ΠΟΥ ΕΧΟΥΝ ΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ ΣΑΝ ΚΥΡΙΟ ΘΕΜΑ

Πολλές ταινίες που γυρίστηκαν στο εξωτερικό εμπεριέχουν ελληνικές αναφορές ή και εξ ολοκλήρου ελληνική θεματολογία, είτε αυτή προέρχεται από την αρχαία Ελλάδα (μύθοι, έπη, ιστορικές μάχες) όπως η *Οδύσσεια*(1997) και οι *300* (2006), είτε είναι σύγχρονα θέματα όπως το *Γάμος Αλά Ελληνικά* (2002). Ωστόσο στην παρούσα ενότητα θα γίνει αναφορά στις ταινίες που το σενάριο τους βασίζεται ολότελα σε κάποιο ελληνικό θέμα. Εξ άλλου η Ελλάδα είναι ικανή να προσφέρει πολλές ιδέες όσων αφορά την συγγραφή σεναρίου, χάρη στην ιστορία και τον πολιτισμό της. Βέβαια πολλές φορές οι έλληνες ήρωες μπορούν να παραποιηθούν και να γελοιοποιηθούν με την ίδια ευκολία που μπορούν να μεγαλοποιηθούν. Έτσι ο Μέγας Αλέξανδρος μπορεί να παρουσιαστεί ως αλαζόνας και ομοφυλόφιλος και από την άλλη ο Αχιλλέας ως ακατανίκητος, εκδικητικός και παντοδύναμος (βλέπε εικόνα 8 παραρτήματος). Τέλος αυτές οι ταινίες έχουν ως αποτέλεσμα την έμμεση και άμεση διαφήμιση της Ελλάδας, των ηρώων της και κατ' επέκταση της κληρονομιάς της.

***Edipo Re* του Pier Paolo Pasolini (1967)**

Το σενάριο της ταινίας εκτυλίσσεται ανάμεσα σε δύο εποχές. Αρχικά στην δεκαετία του `30 όπου γεννιέται ένα αγόρι, το οποίο ο πατέρας του ζηλεύει, φοβούμενος ότι θα πάρει την θέση του. Στην συνέχεια μεταφερόμαστε στην αρχαιότητα βλέποντας το παιδί να εγκαταλείπεται στην έρημο για να πεθάνει. Ωστόσο το βρίσκει

κάποιος και το σώζει, δίνοντας του το όνομα Οιδίποδας. Έπειτα ο Οιδίποδας μεγαλώνοντας μαθαίνει πως η μοίρα του είναι να σκοτώσει τον πατέρα του και να παντρευτεί την μητέρα του, όμως ο ίδιος αρνείται πως θα το πράξει. Το *Edipo Re* πρόκειται για μια παραλλαγή της αρχαίας τραγωδίας του Σοφοκλή με τον Pazzolini να σκηνοθετεί αλλά και να διασκευάζει το σενάριο. Επιπλέον πρωταγωνιστούν οι: Silvana Mangano, Franco Citti (Οιδίποδας), Alida Valli, Carmelo Bene, Julian Beck, Luciano Bartoli κ.α. Τέλος, η ταινία κέρδισε τα βραβεία καλύτερης παραγωγής και καλύτερου σχεδιασμού παραγωγής στα «Italian National Syndicate of Film Journalists» το 1968. Επίσης το 1970 έλαβε το βραβείο της καλύτερης ξενόγλωσσης ταινίας στα «Kinema Junpo Awards»

***Medea* του Lars Von Trier (1988)**

Ο Δανός Lars Von Trier σκηνοθετεί μια εκδοχή του αρχαίου δράματος του Ευριπίδη. Το σενάριο διασκευάζει ο Carl Theodor Dreyer. Η ιστορία ξεκινά μετά την επιστροφή του Ιάσονα από την εκστρατεία και αφού έχει φέρει το χρυσόμαλλο δέρας. Ο Κρέοντας λοιπόν στην συνέχεια δίνει το χέρι της κόρης του στον Ιάσονα. Ωστόσο η Μήδεια όντας γυναίκα του Ιάσονα, τυφλωμένη από θυμό και ζήλια σχεδιάζει την εκδίκηση της. Πρωταγωνιστούν οι: Udo Kier, Kirsten Olesen, Henning Jensen, Solbjorg Hojfeldt, Preben Lerdoff Rye, Baard Ove κ.α.

***Οδύσσεια* του Andrei Konchalovsky (1997)**

Η ταινία-σειρά χωρίζεται σε δύο μέρη, τα οποία περιέχουν τις περιπέτειες του Οδυσσέα, από την στιγμή που τον καλούν για βοήθεια στον πόλεμο της Τροίας έως την επιστροφή του στην Ιθάκη. Σκηνοθετεί ο Andrei Konchalovsky. Επίσης πρωταγωνιστούν οι: Armand Assante, Greta Scacchi, Isabella Rossellini, Bernadette Peters, Eric Roberts, Ειρήνη Παπά κ.α. Η σειρά παρουσιάζει αρκετά εντυπωσιακά ειδικά εφέ για την εποχή της και περιγράφει με διασκεδαστικό τρόπο τα ομηρικά έπη «Ιλιάδα» και «Οδύσσεια». Στη συνέχεια η ταινία θα βραβευτεί για την σκηνοθεσία της και τα ειδικά της εφέ, στα «Primetime Emmy Awards».

***Jason and the Argonauts* του Nick Willing (2000)**

Πρόκειται για μια περιπέτεια φαντασίας έχοντας ως πρωταγωνιστή τον μυθικό ήρωα που ηγήθηκε της αργοναυτικής εκστρατείας, τον Ιάσονα. Πιο συγκεκριμένα, ο Ιάσοντας αφού βλέπει με τα ίδια του τα μάτια τον πατέρα του να θανατώνεται από τον θείο του στη συνέχεια φεύγει από το βασίλειο του για να σωθεί. Ωστόσο μετά από αρκετά χρόνια επιστρέφει και καταδικάζεται σε θάνατο από τον Πελία. Προκειμένου να σώσει την ζωή του ο Ιάσοντας υπόσχεται στον θείο του πως θα του φέρει το χρυσόμαλλο δέρας. Έτσι λοιπόν ξεκινάει μαζί με τους αργοναύτες για την ολοκλήρωση αυτής της γενναίας αποστολής. Σκηνοθέτης της ταινίας είναι ο Βρετανός Nick Willing. Επιπλέον πρωταγωνιστούν οι: Jason London (Ιάσοντας), Frank Langella, Natasha Henstridge, Derek Jacobi, Olivia Williams, Angus Macfayden, Dennis Hopper (Πελίας) κ.α. Επιπλέον η ταινία διακρίνεται για τα εκπληκτικά ειδικά εφέ και το μικ-απ της, για τα οποία προτάθηκε και για Grammy.

***Γάμος alá Ελληνικά* του Joel Zwick (2002)**

Η ρομαντική κωμωδία με την Νία Βαρντάλος περιγράφει την ζωή μιας ελληνικής οικογένειας η οποία έχει μεταναστεύσει στο Σικάγο της Αμερικής. Η οικογένεια λοιπόν έχει ανοίξει με επιτυχία το δικό της εστιατόριο με το όνομα «Dancing Zorbas». Ωστόσο η 30χρονη κόρη τους, η Τούλα (Νία Βαρντάλος) νιώθει πως πρέπει να αλλάξει την ζωή της αρχίζοντας με την καριέρα της. Ξεκινάει λοιπόν να παρακολουθεί μαθήματα ηλεκτρονικών υπολογιστών και αργότερα βρίσκει δουλειά στο ταξιδιωτικό γραφείο της θείας της. Γνωρίζοντας στη συνέχεια τον Ian τον ερωτεύεται και τότε αρχίζουν τα προβλήματα καθώς δεν είναι έλληνας. Σκηνοθέτης της ταινίας είναι ο Αμερικάνος Joel Zwick. Επίσης το σενάριο έγραψε η Νία Βαρντάλος. Πρωταγωνιστούν οι: Νία Βαρντάλος, Michael Constantine, John Corbett (Ian), Lainie Kazan, Andrea Martin, Louis Mandylor, Gia Carides κ.α. Η Νία Βαρντάλος έλαβε το βραβείο καλύτερης κωμικής ερμηνείας στα «Canadian Comedy Awards» αλλά και αυτό του καλύτερου νεοεισερχόμενου στο χώρο στα «Phoenix Film Critics Society Awards». Επίσης η Ann Brodie κέρδισε το βραβείο του καλύτερου σύγχρονου μικ-απ στα «Hollywood Makeup Artist and Hair Stylist Guild Awards».

Τροία του Wolfgang Petersen (2004)

Η Warner Bros φέρνει στην μεγάλη οθόνη τον επικό πόλεμο της Τροίας – παρμένη από την Ιλιάδα του Ομήρου- συνοδεύοντας τον με τα εξαιρετικά ειδικά εφέ, τα κοστούμια και την μουσική υπόκρουση της παραγωγής. Η ιστορία λοιπόν αρχίζει με τον Πάρη να απαγάγει την Ωραία Ελένη από τον Μενέλαο και με την άμεση αντίδραση του Αγαμέμνονα, κηρύσσοντας πόλεμο στην Τροία. Αφού απαντήσουν στην κλήση και μαζευτεί και ο στρατός του Αχιλλέα –οι Μυρμιδόνες- θα πλεύσουν προς την Τροία για να ακολουθήσει η μοιραία σύγκρουση. Με σκηνοθέτη τον Wolfgang Petersen και πρωταγωνιστές τους: Brad Pitt (Αχιλλέας), Eric Bana (Εκτορας), Diane Kruger (Ελένη), Brian Cox (Αγαμέμνων), Orlando Bloom (Πάρης) Brendan Gleeson (Μενέλαος), Peter O`Toole (Πρίαμος), Sean Bean (Οδυσσέας) κ.α. Επίσης το σενάριο διασκευάζει ο David Benioff. Ο Peter O`Toole κέρδισε το βραβείο Β` Ανδρικού ρόλου στα «Irish Film and Television Awards». Επιπροσθέτως ο Brad Pitt (βλέπε εικόνα 8 και 9 παραρτήματος) βραβεύτηκε στα Teen Movie Awards στην κατηγορία καλύτερου ηθοποιού δράματος/δράσης.

Αλέξανδρος του Oliver Stone (2004)

Η ταινία προσπαθεί να αναδείξει και ίσως να «ηρωοποιήσει» τον Μέγα Αλέξανδρο (βλέπε εικόνα 10 παραρτήματος) και τα επιτεύγματα του στους θεατές, μέσα από τα μάτια του Oliver Stone. Ξεκινώντας από τα παιδικά του χρόνια λοιπόν, ο Αλέξανδρος αναδεικνύει ήδη την διαφορετικότητα του σε σχέση με τα άλλα παιδιά. Γιός του βασιλιά Φίλιππου και προετοιμασμένος για μεγάλα πράγματα ο Αλέξανδρος έχει για δάσκαλο του τον σπουδαίο Έλληνα φιλόσοφο, Αριστοτέλη. Το πρώτο γεγονός που οδηγεί τον ηρώα μας στην εκπλήρωση της μοίρας του είναι η στιγμή όπου δολοφονείται ο πατέρας του. Τότε είναι που θα αναλάβει αυτός την εξουσία διεκδικώντας με επιτυχία τον θρόνο. Ο πολεμοχαρής Αλέξανδρος ανοίγοντας έπειτα δρόμο προς την δύση θα ζήσει έρωτες, θα γευτεί νίκες, δόξες και θα δώσει ακόμη και το όνομα του σε μια σημαντική πόλη. Η ταινία ανέβηκε στους κινηματογράφους στα τέλη του 2004 με σκηνοθέτη τον Oliver Stone και με διασκευασμένο σενάριο των Oliver Stone, Christopher Kyle και Laeta Kalogridis. Επιπλέον πρωταγωνιστούν οι: Colin Farrell (Μέγας Αλέξανδρος), Angelina Jolie, Val Kilmer, Anthony Hopkins,

Jared Leto κ.α. Ο Rodrigo Prieto κέρδισε το βραβείο “Πρώτου Καμεραμάν” στα «Camerimage». Τέλος ο Βαγγέλης Παπαθανασίου έλαβε βραβείο για την μουσική υπόκρουση που δημιούργησε στην ταινία, από τα «World Soundtrack Awards» το 2005.

300 του Zack Snyder (2006)

Οι 300 μεταφέρονται για άλλη μια φορά στην μεγάλη οθόνη, αυτή τη φορά παρμένοι από την γραφική νουβέλα του Frank Miller. Η ταινία έχει να επιδείξει εξαιρετικά οπτικά και ειδικά εφέ αλλά και έντονη δράση. Ο Gerard Butler ενσαρκώνει τον Λεωνίδα ο οποίος καλεί τους 300 ατρόμητους Σπαρτιάτες να δώσουν μια μάχη μέχρι θανάτου, για να υπερασπιστούν το πέρασμα των Θερμοπυλών. Στην ουσία προβάλλεται ο ηρωισμός που επέδειξαν οι 300 και αντιστάθηκαν απέναντι σε 1.000.000 Πέρσες. Ο Zack Snyder σκηνοθετεί και γράφει το σενάριο μαζί με τους Kurt Johnstad και Michael Gordon. Επιπλέον την βάση της ταινίας –δηλαδή τις γραφικές νουβέλες (κόμικς)- έγραψαν οι Frank Miller και Lynn Varley. Επίσης πρωταγωνιστούν οι: Gerard Butler, Lena Headey, Dominic West, David Wenham, Vincent Regan, Michael Fassbender κ.α. Οι 300 (βλέπε εικόνα 11 παραρτήματος) έκαναν αρκετά καλή εντύπωση, κυρίως στην Αμερική με αποτέλεσμα να βραβευτούν ως η καλύτερη ταινία Δράσης/Περιπέτειας/Θρίλερ και ο Zack Snyder ως ο καλύτερος σκηνοθέτης στα «Academy of Science Fiction, Fantasy & Horror Films». Επιπροσθέτως η ταινία βραβεύτηκε για το trailer της αλλά και για την γενική προώθηση του φιλμ (αφίσες, διαφημίσεις, συνεντεύξεις ηθοποιών και συντελεστών) από τα «Golden Trailer Awards» το 2007. Τέλος το «Hollywood Film Festival» την χαρακτήρισε ως την καλύτερη ταινία της χρονιάς 2007.

Ηρακλής: Οι Θρακικοί Πόλεμοι του Brett Ratner (2014)

Ο μυθικός ήρωας, Ηρακλής θα προβληθεί στην μεγάλη οθόνη το 2014 με σκηνοθέτη τον Αμερικανό Brett Ratner και πρωταγωνιστή τον Dwayne Johnson. Ο Ηρακλής λοιπόν, σύμφωνα με τον Brett Ratner θα αποδείξει τι αξίζει και θα ολοκληρώσει επιτυχώς τους 12 άθλους. Επιπλέον θα βοηθήσει τον Βασιλιά της Θράκης –τον Κότυ- και την κόρη του να εξοντώσουν έναν τυραννικό πολέμαρχο. Αυτό το σενάριο βασίζεται στην σειρά κόμικς του Steven Moore με τον ομώνυμο τίτλο

«Hercules». Επιπροσθέτως το σενάριο γράφουν και οι: Ryan Condal, Evan Spiliotopoulos. Πρωταγωνιστούν οι: Dwayne Johnson, Irina Shayk, Ian McShane, Robert Maillet, John Hurt, Joseph Fiennes, Joe Anderson κ.α. Η ταινία θα αρχίσει να προβάλλεται στη χώρα μας από τις 25 Ιουλίου.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2

2.1 ΟΙ ΠΙΟ ΕΠΙΤΥΧΗΜΕΝΕΣ ΕΛΛΗΝΙΚΕΣ ΤΑΙΝΙΕΣ

Ο Ελληνικός κινηματογράφος έχει τις ρίζες του στο αρχαίο θέατρο, το οποίο χωριζόταν στην τραγωδία και στην κωμωδία. Οι κύριοι εκφραστές της τραγωδίας ήταν οι: Αισχύλος, Ευριπίδης, Σοφοκλής και της κωμωδίας οι: Αντιφάνης, Αριστοφάνης, Μένανδρος. Αυτό αντικατοπτρίζεται στις σημερινές αλλά και παλαιότερες ελληνικές ταινίες, καθώς οι περισσότερες από αυτές εμπεριέχουν κυρίως έντονα κωμικά και δραματικά στοιχεία. Εκτός από τον ασπρόμαυρο ελληνικό κινηματογράφο, του οποίου οι ταινίες έκαναν μεγάλη επιτυχία και έκοψαν πολλά εισιτήρια ο ελληνικός κινηματογράφος σήμερα εκπροσωπεί –σποραδικά δε, όμως με επιτυχία- την χώρα μας και συμμετέχει σε διεθνές βραβεία. Μία από τις ταινίες που μας εκπροσωπούν επιτυχώς είναι ο *Κυνόδοντας* ο οποίος κέρδισε και το βραβείο στο Φεστιβάλ των Καννών το 2009 και προτάθηκε για Όσκαρ. Ωστόσο η μη ύπαρξη μεγάλων κινηματογραφικών studio δυσκολεύει την παραγωγή ελληνικών ταινιών αλλά και την προσέλκυση ξένων δημιουργών προκειμένου να υπάρξει μια συμπαραγωγή. Από την άλλη μεριά εφόσον δεν υπάρχουν τα μεγάλα studio οι έλληνες σκηνοθέτες πολλές φορές εκμεταλλεύονται το υπέροχο φυσικό περιβάλλον της Ελλάδας και γυρίζουν την ταινία τους εξ ολοκλήρου σε αυτό. Παράδειγμα αυτής της σκηνοθετικής άποψης αποτελεί *το κορίτσι με τα μαύρα* του Μιχάλη Κακογιάννη.

Νεκρή Πολιτεία του Φρίξου Ηλιάδη (1951)

Η Νεκρή Πολιτεία είναι η πρώτη ελληνική ταινία που τέθηκε υποψηφία για το βραβείο των Καννών το 1952, παρ' όλο που δεν είχε την ανάλογη επιτυχία στην Ελλάδα. Την ταινία σκηνοθέτησε ο Φρίξος Ηλιάδης γράφοντας επίσης και το σενάριο της. Πρόκειται για ένα δράμα έχοντας ως κύριο θέμα του το έθιμο της κρητικής βεντέτας. Όπως αναφέρει και ο Γιάννης Σολδάτος: «Το 1951, ο Φρίξος Ηλιάδης σκηνοθέτησε τη Νεκρή Πολιτεία για λογαριασμό της Φίνος Φίλμ, με οπερατέρ τον

Φουκς(...) Η φιλολογίζουσα έπαρση και τα μελοδραματικά στοιχεία που εισχώρησαν στο σενάριο, αποδυνάμωσαν τις σκηνοθετικές προθέσεις και την αξιόλογη τεχνική που επένδυσαν στη Νεκρή πολιτεία ο Φίνος και ο Φουκς» (Ιστορία του Ελληνικού Κινηματογράφου 1^{ος} Τόμος 1900-1967, Γιάννης Σολδάτος, 2002). Η ιστορία αφηγείται το πως ένας ζωγράφος ερωτεύεται την κόρη της οικογένειας με την οποία οι γονείς του έχουν βεντέτα. Στο τέλος κορυφώνεται ο δράμα καθώς ο πατέρας της κοπέλας σκοτώνει την κόρη του χωρίς να ξέρει ποια είναι. Η Αγλαΐα Μητροπούλου πιο ειδικά επισημαίνει: «Ο Φρίξος Ηλιάδης (...) γυρίζει τη Νεκρή Πολιτεία (1951): μια ιστορία έρωτα και βεντέτας που εκτυλίσσεται στο χώρο και το χρόνο της βυζαντινής πολιτείας του Μυστρά. (...) Τα εσωτερικά ντεκόρ είναι απλά και αληθινά, αλλά ο χειρισμός του θέματος απομακρύνεται από την περιγραφή της κοινωνικής συμπεριφοράς των χωρικών που παίρνουν εκδίκηση (βεντέτα) και γίνεται ψυχολογικό δράμα σε ρεαλιστικό περιβάλλον» (Ελληνικός Κινηματογράφος, Αγλαΐα Μητροπούλου, 2006). Επιπλέον την μουσική της *Νεκρής Πολιτείας* συνθέτει ο Μάνος Χατζιδάκης. Τα γυρίσματα έγιναν στον Μυστρά της Λακωνίας Πελοποννήσου.

Στέλλα του Μιχάλη Κακογιάννη (1955)

Η Στέλλα (βλέπε εικόνα 12 παραρτήματος) του Κακογιάννη είναι μια ηρωίδα η οποία χαρακτηρίζεται από την ελευθερία της και το ότι δεν μπορεί να της επιβληθεί κανείς. Τον ρόλο της Στέλλας παίζει η Μελίνα Μερκούρη υπό τις σκηνοθετικές οδηγίες του Κακογιάννη. Το σενάριο είναι βασισμένο στο θεατρικό έργο του Ιάκωβου Καμπανέλλη και με φόντο την Αθήνα μας δείχνει μια γυναίκα –την Στέλλα- που δουλεύει στα «μπουζούκια» έχοντας σχέση με έναν πλούσιο άντρα. Ωστόσο σύντομα δημιουργείται ένα ερωτικό τρίγωνο αφού στην συνέχεια ερωτεύεται και έναν ποδοσφαιριστή. Πιο ειδικά η Αγλαΐα Μητροπούλου επισημαίνει για την ταινία: «Έργο με έμπνευση, τοποθετεί την ηρωίδα στα «μπουζούκια» -αστέρι αυτού του ιδιότυπου χώρου διασκέδασης, όπου οι γυναίκες βασιλεύουν σ' ένα κοινό από σκληρούς άντρες- και τη βάζει να αρνείται τον έρωτα και την πρόταση γάμου ενός μεγαλοαστού για χάρη του έρωτα ενός νεαρού ποδοσφαιριστή, που και αυτόν στο τέλος θ' αρνηθεί να παντρευτεί, γιατί πιστεύει ότι δεν θα μπορέσει να συμμορφωθεί με τις απαιτήσεις ενός μικροαστικού γάμου, ν' αφήσει το επάγγελμα της και ν' αφοσιωθεί σ' έναν άντρα για όλη της τη ζωή» (Ελληνικός Κινηματογράφος, Αγλαΐα Μητροπούλου, 2006). Πρωταγωνιστούν

οι: Μελίνα Μερκούρη, Γιώργος Φούντας, Αλέκος Αλεξανδράκης, Σοφία Βέμπο, Βούλα Ζουμπουλάκη, Διονύσης Παπαγιαννόπουλος, Τασσώ Καββαδία κ.α. Την μουσική της ταινίας έγραψε ο Μάνος Χατζιδάκης. Τέλος η *Στέλλα* κέρδισε την Χρυσή Σφαίρα καλύτερης ξενόγλωσσης ταινίας το 1956 και συμμετείχε στο Φεστιβάλ των Καννών το 1955.

Κάλπικη Λίρα του Γιώργου Τζαβέλλα (1956)

Η κάλπικη Λίρα είναι μια ταινία με διαφορετικές ιστορίες αλλά και πολλούς χαρακτήρες που κάποιες φορές συνδέονται μεταξύ τους. Με σκηνοθέτη και σεναριογράφο τον Γιώργο Τζαβέλλα. Οι χαρακτήρες μας λοιπόν αποκτούν με την σειρά μια κάλπικη λίρα την οποία έφτιαξε ο πρώτος ήρωας, ο Ανάργυρος Λουμπαρδόπουλος, ο οποίος είναι τίμιος αλλά στο τέλος υποκύπτει στην γοητεία μιας γυναίκας προκειμένου να κατασκευάσει κάλπικες λίρες. Στη συνέχεια η λίρα αλλάζει χέρια και δείχνει τις ιστορίες των ανθρώπων που την βρίσκουν. Η Αγλαΐα Μητροπούλου επισημαίνει: «Η Κάλπικη λίρα, ταινία που μπαίνει βαθιά στην ανθρώπινη ψυχολογία, παίζεται σε τριάντα ξένες χώρες και διασκεδάζει τους θεατές από τη Μόσχα ως τη λατινική Αμερική, παίρνει μέρος σε πολλά κινηματογραφικά φεστιβάλ και δίνει πολύ μεγάλο οικονομικό κέρδος στον παραγωγό του. (...) Ο έξυπνος χειρισμός και το χιούμορ –αγγίζοντας και τη μανία της χρυσοφιλίας που είχε κληροδοτήσει ο πόλεμος και τα επακόλουθα του στην Ελλάδα (...) επιβάλλουν τον Τζαβέλλα στον κινηματογραφικό χώρο» (Ελληνικός Κινηματογράφος, Αγλαΐα Μητροπούλου, 2006). Πρωταγωνιστούν οι: Βασίλης Λογοθετίδης, Μίμης Φωτόπουλος, Σπεράντζα Βρανά, Ορέστης Μακρής, Δημήτρης Χορν, Έλλη Λαμπέτη κ.α. καθώς και τον Δημήτρη Μυράτ στον ρόλο του αφηγητή. Η κάλπικη λίρα βραβεύτηκε στο Φεστιβάλ Βενετίας, Μπάρι και Μόσχας. Επιπλέον συμμετείχε στο Φεστιβάλ των Καννών και στο Φεστιβάλ Karlovy Vary της Τσεχίας.

Ο Δράκος του Νίκου Κούνδουρου (1956)

Ο Κρητικός Νίκος Κούνδουρος σκηνοθετεί το 1956 την ταινία *Ο Δράκος* επιλέγοντας για πρωταγωνιστή του τον Ντίνο Ηλιόπουλο (βλέπε εικόνα 13 παραρτήματος). Με ηθοποιούς τους: Ντίνος Ηλιόπουλος, Μαργαρίτα Παπαγεωργίου, Γιάννης Αργύρης, Θανάσης Βέγγος, Στέφανος Στρατηγός κ.α. Ο πρωταγωνιστής όντας

μοναχικός τύπος που περνάει μόνος του τα Χριστούγεννα. Ωστόσο βρίσκει τον μελά του γιατί δημοσιεύεται η φωτογραφία ενός γνωστού μεγαλο-εγκληματία που φοβούνται και σέβονται όλοι, του Δράκου –στον οποίο μοιάζει τρομερά-. Πιο ειδικά, όπως αναφέρει η Αγλαΐα Μητροπούλου η ιστορία έχει ως εξής: «Ο Κούνδουρος διαλέγει έναν φτωχό μικρουπάλληλο ο οποίος, στην προσπάθεια του να βγει από την άσημη ζωή του και να διακριθεί, πέφτει πάνω σε μια μικροσυμμορία που αναζητά αρχηγό. Η φυσική ομοιότητα του ανθρωπάκου μ' αυτό το πρότυπο τους κάνει να τον επιλέξουν.(...) Από κει και πέρα αρχίζει ο αγώνας για την επιβολή, για τη δύναμη, για την κατάκτηση εξουσίας» (Ελληνικός Κινηματογράφος, Αγλαΐα Μητροπούλου, 2006). Το σενάριο γράφει ο Ιάκωβος Καμπανέλλης. Επίσης την μουσική συνέθεσε ο Μάνος Χατζιδάκις. Η ταινία δεν έκανε άμεση επιτυχία όμως εκπροσώπησε την Ελλάδα στο φεστιβάλ της Βενετίας και αναγνωρίστηκε αργότερα και από το ελληνικό κοινό. Τέλος, όσον αφορά τον χώρο όπου γυρίστηκε η ταινία –τον υπόκοσμο της Αθήνας- και συγκεκριμένα ένα μεταμεσονύκτιο μπαράκι ο Γιάννης Σολδάτος επισημαίνει: « Στο Δράκο ορίζεται ένας χώρος για το ξετύλιγμα του μύθου: ο χώρος του υποκόσμου. Μέσα του δρα η μικροσυμμορία, με χαρακτηριστικά που θυμίζουν μικρογραφία της ρωμιοσύνης και ετοιμάζεται για το 'κόλπο', την απόπειρα αρπαγής αρχαίων που θα τους μετατάξει από τη χαμηλή τους κοινωνιο-οικονομική θέση, σε μια αντίστοιχη ισχυρη» (Ιστορία του Ελληνικού Κινηματογράφου 1^{ος} Τόμος 1900-1967, Γιάννης Σολδάτος, 2002).

Το κορίτσι με τα μαύρα του Μιχάλη Κακογιάννη (1956)

Η ταινία είναι γυρισμένη στην Ύδρα το 1956 στην οποία σημειώθηκε τουριστική αύξηση αργότερα. Με σκηνοθέτη και σεναριογράφο τον ήδη γνωστό προς το εξωτερικό Μιχάλη Κακογιάννη. Το σενάριο θίγει τον τρόπο με τον οποίο αντιμετωπίζονταν οι γυναίκες εκείνη την εποχή. Πιο συγκεκριμένα, ο Γιάννης Σολδάτος τονίζει: «Ο τόπος που εκτυλίσσεται η νέα ιστορία, είναι η Ύδρα. Επαρχιώτικο νησί τότε, πριν καταντήσει κοσμοπολίτικο θέρετρο, διατηρούσε τους πατροπαράδοτους σκληρούς κανόνες συμπεριφοράς, όσον αφορά στη θέση και τη δράση της γυναίκας. Το άτομο που εξεγειρόταν, παραβίαζε και συγκρουόταν με τους κανόνες: ήταν καταδικασμένο στην πτώση.» (Ιστορία του Ελληνικού Κινηματογράφου 1^{ος} Τόμος 1900-1967, Γιάννης Σολδάτος, 2002). Το ομώνυμο κορίτσι λοιπόν με τα μαύρα (Ελλη Λαμπέτη) ερωτεύεται έναν Αθηναίο, τον Παύλο ο οποίος ήρθε στην Ύδρα για διακοπές

με τον φίλο του (βλέπε εικόνα 14 παραρτήματος). Η χήρα μητέρα της από την άλλη μεριά έχει ερωμένο και αυτό σχολιάζεται έντονα από το νησί. Στη συνέχεια ο αδερφός της και ο ερωμένος της μητέρας της ξεκινούν μια διαμάχη και αυτή πέφτει σε μεγαλύτερη μελαγχολία, μην έχοντας όρεξη για έρωτες και χαρές. Ο Παύλος όμως θα προσπαθήσει να της αλλάξει την διάθεση. Οι πρωταγωνιστές είναι οι: Δημήτρης Χορν, Έλλη Λαμπέτη, Ελένη Ζαφειρίου, Νότης Περγιάλης, Ανέστης Βλάχος κ.α. Επιπλέον η ταινία κέρδισε στις χρυσές σφαίρες της Αμερικής και προτάθηκε για τον χρυσό φοίνικα στο Φεστιβάλ των Καννών. Η ταινία θεωρήθηκε από τις κλασσικές ελληνικές και έκανε επιτυχία σε Ελλάδα και εξωτερικό. Επίσης όπως αναφέρει η Αγλαΐα Μητροπούλου: «Τα χιλιάδες εισιτήρια που κόπηκαν στην Ελλάδα και οι ομόφωνα επαινετικές κριτικές, καθώς και η επιτυχία της ταινίας στην Αγγλία (δημοσιεύματα στο περιοδικό Sight and Sound κ.λπ.), κάνουν τον σπουδαιότερο Έλληνα παραγωγό, τον Φιλοποίμενα Φίνο, να χρηματοδοτήσει την τέταρτη ταινία του Κακογιάννη, *Το τελευταίο ψέμα*» (Ελληνικός Κινηματογράφος, Αγλαΐα Μητροπούλου, 2006)

Διακοπές στην Αίγινα του Ανδρέα Λαμπρινού (1958)

Πρόκειται για μια κωμωδία με σκηνοθέτη και σεναριογράφο τον Ανδρέα Λαμπρινό. Πρωταγωνιστεί η Αλίκη Βουγιουκλάκη η οποία παίζει την Αλίκη που πηγαίνει μαζί με τον πατέρα της για μια δουλειά στην Αίγινα και ερωτεύεται έναν νεαρό. Αυτός στη συνέχεια της παίζει ένα περίεργο παιχνίδι παριστάνοντας κάτι διαφορετικό από ότι είναι πραγματικά. Επίσης παίζουν οι: Λάμπρος Κωνσταντάρας, Ανδρέας Μάρκουλης, Σταύρος Ιατρίδης, Θανάσης Βέγγος, Γιώργος Βρασιβανόπουλος κ.α. Επιπροσθέτως η παρούσα ταινία βοηθάει πολύ στον τουρισμό εκείνη την περίοδο αλλά και στην καθιέρωση της Αλίκης Βουγιουκλάκη στον κινηματογράφο και στους θεατές. Πιο ειδικά όπως αναφέρει η Αγλαΐα Μητροπούλου: «Το 1958, γυρίζει τις *Διακοπές στην Αίγινα*, πάλι με την Αλίκη Βουγιουκλάκη, η οποία από δω κι εμπρός γίνεται η ακριβότερα πληρωμένη σταρ του ελληνικού κινηματογράφου. Η ταινία αυτή, που σημειώνει μια στροφή στο στιλ του Λαμπρινού προς την ελαφρά κωμωδία, με την καλλιτεχνική εμπορική της επιτυχία, γίνεται πρότυπο για ολόκληρη σειρά από ταινίες που βασίζονται στην παρουσία πολλών όμορφων κοριτσιών αλλά και στο γραφικό περιβάλλον των νησιών και των άλλων τουριστικών χώρων της Ελλάδας». (Ελληνικός Κινηματογράφος, Αγλαΐα Μητροπούλου, 2006).

Ματωμένο Ηλιοβασίλεμα του Ανδρέα Λαμπρινού (1959)

Η αισθηματική-δραματική αυτή ταινία έχει να κάνει με τον έρωτα ενός βοσκού με μια ξένη τουρίστρια ο οποίος στη συνέχεια παρατάει την αρραβωνιαστικιά του για χάρη της. Ωστόσο ο πατέρας της ελληνίδας παίρνει το θέμα πολύ σοβαρά και θέλει να τιμωρήσει τον νεαρό. Με σεναριογράφο αλλά και σκηνοθέτη τον Ανδρέα Λαμπρινό και πρωταγωνιστές τους: Σπύρος Φωκάς, Έφη Οικονόμου, Κώστας Δούκας, Κάκια Αναλυτή, Τζαβάλας Καρούσος κ.α. Η ταινία πήγε ως υποψηφιότητα στο φεστιβάλ των καννών κάνοντας διάσημο τον Σπύρο Φωκά. Όπως επισημαίνει και η Αγλαΐα Μητροπούλου « Το 1959, ο Λαμπρινός γυρίζει το *Ματωμένο Ηλιοβασίλεμα*, που εκπροσωπεί την Ελλάδα στις Κάννες, κάνει γνωστό έναν νέο πρωταγωνιστή, τον Σπύρο Φωκά, ο οποίος αρχίζει μια ενδιαφέρουσα σταδιοδρομία στον ιταλικό κινηματογράφο (*Ο Ρόκκο και τ' αδέρφια του*, του Βισκόντι, Βία Μαργκούτα κ.α.), ενώ παράλληλα έχει και μια σταθερή παρουσία στον ελληνικό» (Ελληνικός Κινηματογράφος, Αγλαΐα Μητροπούλου, 2006)

Ποτέ την Κυριακή του Jules Dassin (1960)

Το *Ποτέ την Κυριακή* είναι μια ταινία με στοιχεία κωμωδίας σκηνοθετημένη και γραμμένη από τον Jules Dassin. Πρωταγωνιστεί η Μελίνα Μερκούρη η οποία υποδύεται μια ιερόδουλη που ζει στον Πειραιά –την Ίλυα- η οποία όμως διαφέρει από τις υπόλοιπες καθώς διαλέγει τους πελάτες της και δεν εργάζεται ποτέ την Κυριακή. Στη συνέχεια συναντιέται με έναν Αμερικάνο συγγραφέα στον οποίο και κάνει εντύπωση (βλέπε εικόνα 15 παραρτήματος). Αυτός θα προσπαθήσει να την αναμορφώσει και να τις μεταφέρει τις γνώσεις του με σκοπό να την αλλάξει. Επίσης παίζουν οι: Γιώργος Φούντας, Τίτος Βανδής, Μήτσος Λυγίζος, Δέσπω Διαμαντίδου, Θανάσης Βέγγος, Φαίδων Γεωργίτσας, Δημήτρης Παπαμιχαήλ κ.α. Ο Μάνος Χατζιδάκης συνέθεσε την μουσική της ταινίας και βραβεύτηκε για το τραγούδι *Τα παιδιά του Πειραιά* με Όσκαρ. Η ταινία προβάλλει τον Πειραιά και το λιμάνι του μέσα σε ένα ευδιάθετο και ευφορικό κλίμα. Η Αγλαΐα Μητροπούλου αναφέρει πιο ειδικά: «Το 1960 έχουμε το *Ποτέ την Κυριακή*, την πιο κεφάτη κωμωδία, η οποία λειτουργεί ανατρέποντας τις μελοδραματικές συμβάσεις για τον κόσμο του 'πληρωμένου έρωτα'.

Οι μελοδραματικές καταστάσεις, ιδωμένες μέσα από ένα χιουμοριστικό φακό, και αυτό το ελληνικό νταηλίκι, δοσμένο στην πιο αυθόρμητη του έκφραση, συνθέτουν ένα πορτρέτο της ζωής του υποκόσμου που σπάζει τα πληκτικά του πλαίσια και μας φέρνει σ' έναν κόσμο ευφορίας και κεφιού» (Ελληνικός Κινηματογράφος, Αγλαΐα Μητροπούλου, 2006). Τέλος η Μελίνα Μεκούρη κέρδισε το βραβείο γυναικείο ρόλου στις Κάννες και η ίδια η ταινία προτάθηκε για Όσκαρ αλλά και συμμετείχε στις Κάννες χωρίς όμως επιτυχία.

Ηλέκτρα του Μιχάλη Κακογιάννη (1962)

Αφορά την κινηματογραφική μεταφορά της τραγωδίας του Ευριπίδη με σκηνοθέτη και σεναριογράφο τον Μιχάλη Κακογιάννη. Η ταινία εστιάζει στο πως η Ηλέκτρα θέλει να πάρει εκδίκηση από τον Αίγισθο και από την Κλυταιμνήστρα καθώς σκότωσαν τον πατέρα της ενώ αυτός γύριζε από τον πόλεμο της Τροίας. Έτσι, ενώ η Ηλέκτρα έχει παντρευτεί και διαμένοντας σε μια καλύβα σε χωριό του Άργους σχεδιάζει με τον αδερφό της –τον Ορέστη- την εκδίκηση της. Τελικά ο Ορέστης τους σκοτώνει και τους δυο κατά την διάρκεια μιας γιορτής με αποτέλεσμα να εξορίσουν τα δυο αδέρφια από το Άργος για αυτήν τους την βαρβαρότητα. Πρωταγωνιστούν οι: Ειρήνη Παπά, Γιάννης Φέρτης, Αλέκα Κατσέλη, Μάνος Κατράκης, Νότης Περγιάλης, Τάκης Εμμανουήλ κ.α. Η μουσική επένδυση είναι του Μίκη Θεοδωράκη. Σε αυτή την περίπτωση προβάλλεται το χωρικό στοιχείο με πρωταγωνίστρια την Ειρήνη Παπά, η οποία έχει μία εντυπωσιακή πορεία στον Κινηματογράφο είτε διεθνή είτε ελληνικό. Πιο ειδικά και όσον αφορά την *Ηλέκτρα* η Αγλαΐα Μητροπούλου αναφέρει: «Με την *Ηλέκτρα*, ο Κακογιάννης δημιουργεί, στην κυριολεξία, μιαν Ελληνίδα τραγωδό του κινηματογράφου. Παίρνει την Ειρήνη Παπά, με τα αδρά χαρακτηριστικά μιας σύγχρονης χωρικής Κόρης, και με την τέχνη και το πάθος του φυσάει μέσα της το πνεύμα της αδάμαστης αναζήτησης της εκδίκησης, το πνεύμα της απονομής της δικαιοσύνης με κάθε τρόπο, της τιμωρίας του εγκλήματος.» (Ελληνικός Κινηματογράφος, Αγλαΐα Μητροπούλου, 2006). Όσον αφορά τα βραβεία, η *Ηλέκτρα* προτάθηκε για Όσκαρ καλύτερης ξενόγλωσσης ταινίας και στο φεστιβάλ των Καννών κέρδισε 2 βραβεία, αυτό της καλύτερης μεταφοράς στην μεγάλη οθόνη και της καλύτερης ηχητικής επένδυσης.

Τα Κόκκινα Φανάρια του Βασίλη Γεωργιάδη (1963)

Η συγκεκριμένη ταινία αφηγείται την ιστορία 5 γυναικών οι οποίες δουλεύουν ως ιερόδουλες στην Τρούμπα του Πειραιά: της Ελένης –η οποία είναι Ρουμάνο- που ο πόλεμος την ανάγκασε να δουλεύει ως πόρνη και έχει σχέση με τον Πέτρο, ο οποίος δεν έχει ιδέα για το επάγγελμα της και το ανακαλύπτει με δραματικό τρόπο, της Μαρίνας η οποία δέθηκε συναισθηματικά με έναν νεαρό που κοιτάζει το συμφέρον του και την αγνοεί, της Μυρσίνης μιας νεοεισερχόμενης και κατατρεγμένης ιερόδουλης, της Μαίρης η οποία ερωτεύεται έναν πελάτη της –τον Άγγελο- και της Άννας η οποία κρατάει μυστικό το γεγονός ότι μεγαλώνει ένα παιδί. Όλα αυτά διαδραματίζονται το 1960 στο Phryne's Bar της Μαντάμ Παρί και σε μια Ελλάδα που μαστίζεται από αρκετά προβλήματα, αμέσως μετά τον εμφύλιο. Η Αγλαΐα Μητροπούλου επισημαίνει: «(...) στα περίφημα *Κόκκινα φανάρια* (1963), ταινία σταθμό για την εμπορική μας παραγωγή, που τυποποίησε ένα ορισμένο ρεύμα και έγινε αφορμή για αμέτρητες απομιμήσεις. Ο Γεωργιάδης, στα *Κόκκινα φανάρια*, αφηγείται χαριτωμένα την ιστορία ενός ‘σπιτιού’ στην Τρούμπα. Είχε τη βοήθεια της Δέσπως Διαμαντίδου –που τόσα χρόνια θητείας της στο σοβαρό θέατρο δεν είχαν μπορέσει να της δώσουν ούτε σταγόνα από τη δόξα που της προσκόμισε αργότερα, με το παραπάνω, η προσωποποίηση της κυνικής ‘μαντάμ’.» (Ελληνικός Κινηματογράφος, Αγλαΐα Μητροπούλου, 2006). Σκηνοθετεί ο Βασίλης Γεωργιάδης ενώ το σενάριο γράφει ο Αλέκος Γαλανός. Επιπλέον πρωταγωνιστούν οι: Τζένη Καρέζη, Γιώργος Φούντας, Δημήτρης Παπαμιχαήλ, Δέσπω Διαμαντίδου, Μάνος Κατράκης, Μαίρη Χρονοπούλου, Φαίδων Γεωργίτσης κ.α. Τα *Κόκκινα Φανάρια* προτάθηκαν για Όσκαρ το 1964 μαζί με ταινίες όπως το *8 ½* του Fellini και το *Knife in the Water* του Roman Polanski καθώς και για τον χρυσό φούντα των καννών.

Το χόμα βάφτηκε κόκκινο του Βασίλη Γεωργιάδη (1966)

Το 1966 ο Βασίλης Γεωργιάδης θα γυρίσει μια ταινία πέραν από τα κλασικά πρότυπα των ελληνικών παραγωγών. Με σενάριο του Νίκου Φώσκολου *το χόμα βάφτηκε κόκκινο* βασίζεται στο ιστορικό γεγονός που έλαβε μέρος στον κάμπο της Θεσσαλίας, με τους αγρότες να ξεσηκώνονται για να απαιτήσουν δικαίως ένα κομμάτι γης από τους μεγάλους γαιοκτήμονες. Ο Οδυσσέας θα τους βοηθήσει σε αυτό –ενώ τους έχει ήδη «ανοίξει τα μάτια» με τον αγώνα του ο Μαρίνος Αντύπας- και θα ηγηθεί

την ομάδα τους αψηφώντας τον μεγάλο γαιοκτήμονα πατέρα αλλά και τον αδερφό του. Πιο ειδικά για την πλοκή η Αγλαΐα Μητροπούλου αναφέρει: «Το σενάριο απομακρύνεται από την ιστορική αλήθεια, για να δώσει μια ρομαντική εκδοχή, πλησιέστερη στα γούστα του μεγάλου κοινού. Η δράση συγκεντρώνεται γύρω από τον πάμπλουτο γαιοκτήμονα πατέρα (Μάνο Κατράκη), και τους γενναίους γιους του, τον πρωτότοκο (Γιάννη Βόγλη), που υπερασπίζεται άγρια τη θέση του πατέρα, και τον μικρότερο (Νίκο Κούρκουλο), που εξίσου δυναμικά υπερασπίζεται τη θέση των φτωχών. Υπάρχει ακόμα και η γενναία κοπέλα (Μαίρη Χρονοπούλου), την οποία ερωτεύονται και οι δύο γιοι.» (Ελληνικός Κινηματογράφος, Αγλαΐα Μητροπούλου, 2006).

Πρωταγωνιστούν οι: Νίκος Κούρκουλος, Μαίρη Χρονοπούλου, Μάνος Κατράκης, Γιάννης Βόγλης, Νότης Περγιάλης, Φαίδων Γεωργίτσης κ.α. Επίσης η μουσική είναι του Μίμη Πλέσσα. *Το χόμα βάφτηκε κόκκινο* προτάθηκε για Όσκαρ το 1966. Θα πρέπει να αναφερθεί πως η ταινία περιέχει σκηνές απείρου κάλλους της ελληνικής γης (κάμπους, λόφους, βουνά, πεδιάδες, ποτάμια, λίμνες). Τέλος ο Γιάννης Σολδάτος κάνει ορθώς λόγο για μια χαμένη ευκαιρία: «Ο θεσσαλικός κάμπος μετατράπηκε σε Αριζόνα. Μπορεί και να μην ήταν κακό για τον κινηματογράφο μας αν υπήρχε συνέχεια. Μπορεί ο ελληνικός κινηματογράφος να έβγαινε λίγο από την μούχλα και την κλειστοφοβία του μελό και της φαρσοκωμωδίας. Άλογα και βουνά είχαμε. Μείνανε ανεκμετάλλευτα. Αυτή η ταινία, ήταν οριακή περίπτωση για τις δυνατότητες σχεδιασμού και εκτέλεσης φιλόδοξων και μεγάλων παραγωγών» (Ιστορία του Ελληνικού Κινηματογράφου 1^{ος} Τόμος 1900-1967, Γιάννης Σολδάτος, 2002).

Κορίτσια στον ήλιο του Βασίλη Γεωργιάδη (1968)

Η ταινία αυτή εκτυλίσσεται στην Άνδρο και αφορά τον έρωτα ενός βοσκού με μια τουρίστρια. Ακολουθούν διάφορα ευτράπελα όπως το να κλειστεί ο βοσκός στην φυλακή μόνο και μόνο επειδή θέλει να της μιλήσει και να έρθει κοντά της. Στο τέλος η ίδια νιώθει ένοχη όμως και του συμπαραστέκεται έξω από την φυλακή. Σκηνοθέτης είναι ο Βασίλης Γεωργιάδης και το σενάριο του Ιάκωβου Καμπανέλλη. Επιπλέον πρωταγωνιστούν οι: Γιάννης Βόγλης, Anne Lonnberg, Κώστας Μπάκας, Μιράντα Μυράτ, Βαγγέλης Καζάν, Ελπίδα Μπραουδάκη κ.α. Η μουσική είναι του Σταύρου Ξαρχάκου. Το 1970 η ταινία προτάθηκε για την χρυσή σφαίρα στα βραβεία της Αμερικής και το 1968 κέρδισε τα εξής βραβεία στο φεστιβάλ της Θεσσαλονίκης:

βραβείο καλύτερης ταινίας, βραβείο Β΄ ανδρικού ρόλου (Κώστας Μπάκας) και το βραβείο καλύτερης μουσικής (Σταύρος Ξαρχάκος).

Αναπαράσταση του Θεόδωρου Αγγελόπουλου (1970)

Ο σκηνοθέτης εμπνεύστηκε την ταινία από μια αληθινή ιστορία φόνου που έγινε σε ένα χωριό της Ηπείρου. Μια γυναίκα λοιπόν, με την βοήθεια του εραστή της δολοφονεί τον άντρα της όταν αυτός γυρνάει από την Γερμανία. Συνεχίζοντας, πιο ειδικά, όσον αφορά το σενάριο της ταινίας, η Αγλαΐα Μητροπούλου επισημαίνει πως η δικαιοσύνη –αφού γίνεται ο φόνος- κάνει μια αναπαράσταση του, με τον Αγγελόπουλο να δίνει 3 διαφορετικές εκδοχές: αρχικά τη δική του εκδοχή, έπειτα της ανάκρισης και τελευταία την εκδοχή των δημοσιογράφων μέσα από την δική τους «ματιά». (Ελληνικός Κινηματογράφος, Αγλαΐα Μητροπούλου, 2006). Σκηνοθέτης είναι ο Θεόδωρος Αγγελόπουλος γράφοντας επίσης το σενάριο σε συνεργασία με τον Στρατή Καρρά και τον Θανάση Βαλτινό. Πρωταγωνιστούν οι: Τούλα Σταθοπούλου, Γιάννης Τότσικας, Θάνος Γραμμένος, Πέτρος Χοϊδάς, Μιχάλης Φωτόπουλος κ.α. Ωστόσο το καστ της ταινίας έχει συμπληρωθεί και από κατοίκους του χωριού ή γνωστούς του Αγγελόπουλου με τους επαγγελματίες ηθοποιούς να περιορίζονται στους Τότσικα και Γραμμένο. Ο Αγγελόπουλος κερδίζει το βραβείο ειδικής αφιέρωσης για την ταινία του στο Διεθνές φεστιβάλ του Βερολίνου το 1971 και δυο χρόνια αργότερα είναι υποψήφιος χωρίς επιτυχία στο αντίστοιχο φεστιβάλ του Σικάγο. Όσον αφορά την πορεία της ταινίας στο εσωτερικό ο Κωνσταντίνος Θεμελής τονίζει ότι: «Η Αναπαράσταση παρουσιάστηκε στην Ελλάδα με μεγάλη επιτυχία. Την είδαν άνθρωποι από όλα τα κοινωνικά στρώματα» (Θεόδωρος Αγγελόπουλος: Το παρελθόν ως ιστορία, το μέλλον ως φόρμα, Κωνσταντίνος Αν. Θεμελής, 1998). Έτσι η Αναπαράσταση κέρδισε 5 βραβεία στο Φεστιβάλ Κινηματογράφου Θεσσαλονίκης, το 1970. Ωστόσο ο χώρος όπου εκτυλίσσεται η ταινία πρόκειται για ένα ερημωμένο χωριό. Ο Γιάννης Σολδάτος επισημαίνει πως: «Τα επίμονα, γενικά και μεγάλα σε διάρκεια πλάνα του Αγγελόπουλου δεν κατέγραψαν τη γραφική ύπαιθρο μα ένα ατέλειωτο νεκροταφείο. Το πρώτο σχόλιο που ακούγεται, μιλάει για 1.250 κατοίκους το 1939, και 85 το 1965. Το χωριό ονομάζεται Τυμφαία, ξεχασμένο ανάμεσα στους ορεινούς όγκους της Ηπείρου» (Ιστορία του Ελληνικού Κινηματογράφου 2^{ος} Τόμος 1967-1990, Γιάννης Σολδάτος, 2002).

Τρωάδες του Μιχάλη Κακογιάννη (1971)

Η ιστορία αρχίζει αμέσως μετά τον πόλεμο της Τροίας, όπου γυναίκες έχουν χάσει τα παιδιά και τους άντρες τους και αντικρίζουν την συμφορά που τους βρήκε μέσα στα χαλάσματα της κάποτε ένδοξης πόλης τους. Με πρωταγωνίστρια την Εκάβη, της οποίας η μία κόρη –η Πολυξένη- έχει σφαγιαστεί στον τάφο του Αχιλλέα και η Κασσάνδρα προορίζεται για σκλάβο στο παλάτι του βασιλιά Αγαμέμνονα. Σκηνοθέτης της ταινίας είναι ο Μιχάλης Κακογιάννης με μουσική του Μίκη Θεοδωράκη. Επίσης πρωταγωνιστούν οι: Katharine Hepburn, Vanessa Redgrave, Genevieve Bujold, Ειρήνη Παπά, Patrick Magee κ.α. Ο Κακογιάννης γύρισε την συγκεκριμένη ταινία στην Ισπανία, καθώς εκείνη την περίοδο ήταν αυτοεξόριστος. Μετέτρεψε λοιπόν το αρχαίο κείμενο του Ευριπίδη σε σενάριο προσπαθώντας να κρατήσει όσο πιο πολύ μπορεί την αυθεντικότητα του κειμένου. Όπως τονίζει η Αγγλαΐα Μητροπούλου: «Πολλοί σκηνοθέτες επιχειρούν, στις μέρες μας, τη μεταφορά των Τρωάδων, στο θέατρο βέβαια, με μια δική τους ανάγνωση του Ευριπίδη, όπως λένε, προσπαθώντας να μας περάσουν ένα δικό τους μήνυμα. Η αξία της δουλειάς του Κακογιάννη κρίνεται και απ' αυτήν την έλλειψη, ας πούμε, κραυγαλέας προσαρμογής του Ευριπίδη σ' ένα άλλο πιστεύω. (...) η προσπάθεια του επικεντρώνεται στο να μείνει όσο το δυνατόν πιο πιστός στο αρχαίο έργο και να μας φέρει αντιμέτωπους με την αληθινή τραγωδία του ανθρώπου» (Ελληνικός Κινηματογράφος, Αγγλαΐα Μητροπούλου, 2006). Η ταινία έκανε εντύπωση στο εξωτερικό και κέρδισε 2 βραβεία, ένα της καλύτερης ηθοποιού (Katharine Hepburn) στα Kansas City Film Critics Circle Awards του 1972 και ένα επίσης καλύτερης ηθοποιού αυτή την φορά για την Ειρήνη Παπά –η οποία είχε ήδη εντυπωσιάσει κοινό και κριτικούς με την εκπληκτική ερμηνεία της στην Ηλέκτρα- στα National Board of Review της Αμερικής. Επιπροσθέτως ο Eugene Ionesco μέσα από την Εφημερίδα 'Le Figaro' γράφει χαρακτηριστικά: «Ο Κακογιάννης δεν εξαπατά. Μας κάνει να κατανοήσουμε ότι, παραθέτοντας μας τον Ευριπίδη, αυτό που μας παρουσιάζει είναι όλη η πραγματικότητα της τραγωδίας των ανθρώπων, που η τρομερή τους μοίρα θέλει να αλληλοσκοτώνονται (...) Η ταινία είναι σκληρή, απλή, αληθινή. Ο Κακογιάννης αφήνει τον λόγο του Ευριπίδη, και η δύναμη του κειμένου μας κυριεύει, όπως και η υπέροχη ομορφιά που έχουν οι εικόνες –σκληρές, βίαιες, μέσα στην γύμνια του τοπίου» (36° Φεστιβάλ Κινηματογράφου Θεσσαλονίκης 1995, Μιχάλης Κακογιάννης, 1995)

Το προξενιό της Άννας του Παντελή Βούλγαρη (1972)

Ο Βούλγαρης πραγματεύεται την συμπεριφορά ως προς το γυναικείο φύλο και συγκεκριμένα την συμπεριφορά μιας αστικής οικογένειας σε μία υπηρέτρια –την Άννα. Η Άννα λοιπόν δουλεύει στο σπιτικό μιας καταπιεστικής κυράς κάνοντας υπομονή 10 χρόνια. Ωστόσο παραμένει στο σπίτι προκειμένου να έχει εξασφαλισμένο έναν μισθό, εφόσον προέρχεται από μια φτωχή οικογένεια της υπαίθρου. Στην συνέχεια η οικογένεια της γερόντισσας ετοιμάζει στην Άννα (βλέπε εικόνα 18 παραρτήματος) ένα προξενιό το οποίο κι αυτό θα «χαλάσει» στο τέλος στερώντας την ευκαιρία της Άννας να ξεφύγει από το σπιτικό τους και να αποκτήσει μιας μορφής ελευθερία. Ο Γιάννης Σολδάτος αναφέρει χαρακτηριστικά: «Το προξενιό που ετοιμάζουν στην Άννα, μοιάζει (και είναι) ένα ψυχικό: πρέπει να βοηθήσουν το ψυχοπαίδι τους. Όταν όμως, γίνεται ορατός ο κίνδυνος που διαγράφεται από τη μελλοντική αποκοπή της Άννας με το περιβάλλον το οποίο υπηρετεί, η αντίδραση εμφανίζεται πάλι συναισθηματικά, πρώτα από τη γερόντισσα του σπιτιού και μετά από τους άλλους» (Ιστορία του Ελληνικού Κινηματογράφου 2^{ος} Τόμος 1967-1990, Γιάννης Σολδάτος, 2002). Σκηνοθέτης βέβαια είναι ο Παντελής Βούλγαρης, γράφοντας και το σενάριο μαζί με τον Μένη Κουμανταρέα. Πρωταγωνιστούν οι: Άννα Βαγενά, Σμαράγδα Βεάκη, Σταύρος Καλάραγλου, Κώστας Ρηγόπουλος, Μαρία Μαρτίκα κ.α. Η ταινία μοιάζει μάλλον απλοϊκή ως προς το σενάριο της, προβάλλοντας τις σχέσεις μιας αθηναϊκής οικογένειας, από τον τρόπο τον οποίο γευματίζουν μέχρι την γενική συμπεριφορά και φιλοσοφία τους. Ο Γιάννης Σολδάτος επισημαίνει πως η απλότητα αυτή γκρεμίζει την ευκολία του ελληνικού εμπορικού κινηματογράφου, τη δημαγωγία, το μελόδραμα, τις έντονες συγκινήσεις, τις «μυθολογίες». Λιτός, άμεσος, ωμός, ο Παντελής προβάλλει ανθρώπους γνώριμους για τον θεατή: τη γιαγιά μας, τη θεία μας την Ελισσάβητ («Θα πάρετε ένα γλυκάκι;»), τον θείο τον Κλέαρχο («Να σας πω: όταν εγώ...»), τον αστείο εξάδελφο (άσσος στο τάβλι), κι όλον γενικά τον θίασο ποικιλιών που λέγεται «καλή αθηναϊκή οικογένεια» (Ένας Αιώνας Ελληνικός Κινηματογράφος, Γιάννης Σολδάτος, 2002). Ο Βούλγαρης έκανε εντύπωση σε Ελλάδα και εξωτερικό κερδίζοντας 3 βραβεία στο Φεστιβάλ κινηματογράφου του Βερολίνου. Τέλος η Αγλαΐα Μητροπούλου αναφέρει για το *προξενιό της Άννας*: «Η ταινία, που πήρε πέντε βραβεία στο Φεστιβάλ Θεσσαλονίκης κι ενθουσιώδεις κριτικές, προβλήθηκε με μεγάλη επιτυχία σ' ολόκληρη την Ελλάδα και εξακολουθεί ως σήμερα

να προβάλλεται στα ξένα φεστιβάλ και σε διάφορες παρουσιάσεις του ελληνικού κινηματογράφου» (Ελληνικός Κινηματογράφος, Αγλαΐα Μητροπούλου, 2006).

Πέτρινα Χρόνια του Παντελή Βούλγαρη (1985)

Τα πέτρινα χρόνια είναι μια δραματική ταινία με έντονα πολιτικά στοιχεία καθώς το σενάριο εκτυλίσσεται το 1954 όπου ξεκινά η ρομαντική σχέση δυο ανθρώπων έχοντας όμως πολιτικά εμπόδια. Πιο συγκεκριμένα, ο νεαρός (Μπάμπης Γκολεμάς) αρπάζεται από το χωριό του και φυλακίζεται και η Ελένη φυγαδεύεται στην Αθήνα. Ακολουθούν πολλές ακόμα δυσκολίες φέρνοντας στο τέλος την αντιπολίτευση και επιτέλους την λύτρωση για το ζευγάρι. Ο Παντελής Βούλγαρης όχι μόνο σκηνοθετεί αλλά έχει γράψει και το σενάριο της συγκεκριμένης ταινίας. Πρωταγωνιστούν οι: Θέμις Μπαζάκα, Δημήτρης Καταλειφός, Μαρία Μαρτίκα, Ειρήνη Ιγγλέση, Νίκος Μπιρμπίλης, Ηλίας Κατέβας, κ.α. Τέλος η ταινία κέρδισε 2 βραβεία στο Φεστιβάλ της Βενετίας, συγκεκριμένα ένα ο Παντελής Βούλγαρης και ένα η Θέμις Μπαζάκα. Ωστόσο, ο Βούλγαρης προτάθηκε για το χρυσό λιοντάρι στα ίδια βραβεία και η ταινία κέρδισε ακόμη δυο στο φεστιβάλ Θεσσαλονίκης.

Ήσυχες μέρες του Αυγούστου του Παντελή Βούλγαρη (1991)

Πρόκειται για μια απλή και ανθρώπινη ταινία η οποία περιγράφει τις ζωές διαφορετικών ανθρώπων. Διαδραματίζεται στην Αυγουστιάτικη Αθήνα και αρχικά μας δείχνει την καθημερινότητα μιας ηλικιωμένης κυρίας –της Αλέκας- που μένει μόνη αλλά είναι αισιόδοξη και έχει φίλες για να μοιράζεται την ζωή της. Στην συνέχεια, στην επόμενη ιστορία ο Νικόλας και η Μαρία –δυο από τους χαρακτήρες μας- συναντιούνται τυχαία σε ένα τρένο. Η Μαρία κάποια στιγμή λιποθυμεί και ο Νικόλας την μεταφέρει αρχικά στο νοσοκομείο και έπειτα την φιλοξενεί στο σπίτι του, μοιράζοντας στην πορεία τα μυστικά τους ο ένας με τον άλλον. Η Τρίτη ιστορία έχει να κάνει με έναν εργαζόμενο μοναχικό άνθρωπο που αναζητά την συντροφιά μιλώντας στο τηλέφωνο με μια άγνωστη. Σκηνοθετεί και γράφει το σενάριο ο Παντελής Βούλγαρης. Επιπλέον πρωταγωνιστούν οι: Αλέκα Παϊζή, Θέμις Μπαζάκα, Θανάσης Βέγγος, Χρυσούλα Διαβάτη, Αλέκος Ουδινότης, Ειρήνη Ιγγλέση κ.α. Η ταινία προτάθηκε για την Χρυσή «Άρκτο» του Βερολίνου το 1991 αλλά και για το βραβείο στο φεστιβάλ του Σικάγο.

Παρ' όλα αυτά κέρδισε τα εξής βραβεία στο φεστιβάλ κινηματογράφου Θεσσαλονίκης: Βραβείο καλύτερης ταινίας, Α' Ανδρικού ρόλου και Α' Γυναικείου ρόλου.

Μια Αιωνιότητα και μια μέρα του Θόδωρου Αγγελόπουλου (1998)

Αποτελεί μια από τις τελευταίες ταινίες του Αγγελόπουλου και εξιστορεί την περιπέτεια ενός μεγάλου σε ηλικία συγγραφέα ο οποίος είναι άρρωστος και συναντάει τυχαία ένα μικρό παιδάκι από την Αλβανία το οποίο στη συνέχεια θα προσπαθήσει να το οδηγήσει πίσω στο σπίτι του. Ο Αγγελόπουλος σκηνοθετεί αλλά και γράφει το σενάριο της ταινίας μαζί με τον Tonino Guerra και Πέτρο Μάρκαρη. Επιπλέον πρωταγωνιστούν οι: Ganz Bruno (βλέπε εικόνα 19 παραρτήματος), Bentivoglio Fabrizio, Renauld Isabelle, Αχιλλέας Σκέβης, Ελένη Γερασιμίδου, Νίκος Κούρος κ.α. Επίσης η ταινία γυρίστηκε στην Θεσσαλονίκη και έλαβε αρκετές διακρίσεις με την σημαντικότερη εξ' αυτών τον χρυσό φοίνικα των Καννών και το βραβείο των Οικουμενικών Κριτών των Καννών. Ωστόσο κέρδισε και επτά βραβεία στο Φεστιβάλ της Θεσσαλονίκης, προτάθηκε για δυο στα Camerimage και στο Φεστιβάλ ταινιών της Αργεντινής το 2001 και ήρθε τρίτο στα βραβεία του Σάο Πάολο το 1998.

Δεκαπενταύγουστος του Κωνσταντίνου Γιάνναρη (2001)

Ο Δεκαπενταύγουστος είναι ακόμη μια καλοκαιρινή ταινία σκηνοθετημένη από τον Κωνσταντίνου Γιάνναρη, η οποία αναλύει τις πολύπλοκες σχέσεις τριών ζευγαριών. Τα ζευγάρια αυτά λοιπόν διαμένουν στην ίδια πολυκατοικία και ξεκινούν για τις διακοπές τους οι οποίες κάθε άλλο παρά ήσυχες θα είναι. Το πρώτο ζευγάρι έχοντας δυο παιδιά πηγαίνει στην Παναγία την Σουμελά για να γιατρευτεί ως εκ θαύματος η μικρή τους κόρη αφού οι γιατροί δεν τους άφησαν άλλα περιθώρια. Το δεύτερο ζευγάρι –η Κάτια και ο Κώστας- ξεκινούν για το ήσυχο εξοχικό τους, με την Κάτια να θέλει ένα παιδί όσο τίποτε άλλο στην ζωή της. Τέλος, ο Μιχάλης και η Σάντρα έχοντας ήδη αρκετά προβλήματα ως ζευγάρι θα αντιμετωπίσουν περισσότερα, ακόμη πιο σοβαρά κάνοντας τους όμως να δουν ξεκάθαρα τι θέλουν από την ζωή τους. Το σενάριο γράφει επίσης ο Κωνσταντίνος Γιάνναρης και πρωταγωνιστούν οι: Ακύλας Καραζήσης, Ελένη Καστάνη, Αιμίλιος Χειλάκης, Αμαλία Μουτούση, Μιχάλης Ιατρόπουλος, Θεοδώρα Τζήμου κ.α. Επίσης η ταινία προτάθηκε για την χρυσή «Αρκτο» του φεστιβάλ του Βερολίνου και το χρυσό «δελφίνι» του φεστιβάλ της Festroia στην Πορτογαλία.

Ωστόσο κέρδισε το ασημένιο «δελφίνι» στην Festroia και βραβεύτηκε στο φεστιβάλ της Θεσσαλονίκης.

Πολίτικη Κουζίνα του Τάσου Μπουλμέτη (2003)

Η Πολίτικη κουζίνα ήταν μια ευχάριστη έκπληξη του Τάσου Μπουλμέτη που μας ταξιδεύει μέσω των γεύσεων των αρωμάτων και της όμορφης Κωνσταντινούπολης (βλέπε εικόνα 21 παραρτήματος). Στην ιστορία τώρα η οικογένεια του πρωταγωνιστή διαμένει στην Κωνσταντινούπολη έως ότου βγαίνει απόφαση να απελαθούν όλοι οι Έλληνες με ελληνική υπηκοότητα. Ωστόσο ο παππούς της οικογένειας δεν θα μπορέσει να ταξιδέψει λόγω ασθένειας. Ο Φάνης έχει μάθει από αυτόν να μαγειρεύει και μετά από χρόνια γίνεται αστροφυσικός ταξιδεύοντας ξανά στην Κωνσταντινούπολη για να δει τον παππού του και να θυμηθεί τα παιδικά του χρόνια. Τέλος, η ιστορία βασίζεται σε προσωπικά βιώματα του σκηνοθέτη. Το σενάριο γράφει ο Τάσος Μπουλμέτης και πρωταγωνιστούν οι: Γιώργος Χωραφάς, Ιεροκλής Μιχαηλίδης, Ρένια Λουιζίδου, Στέλιος Μάινας, Tamer Karadagli, Τάσος Μπαντής κ.α. Επιπλέον η ταινία γυρίστηκε σε Αθήνα, Λαύριο αλλά και στην πανέμορφη Κωνσταντινούπολη. Επίσης κέρδισε πολλά βραβεία όπως αυτό στο Φεστιβάλ της Νυρεμβέργης το 2005 αλλά και εγχώρια στο φεστιβάλ κινηματογράφου της Θεσσαλονίκης. Πιο συγκεκριμένα το 2003 σε αυτό της Θεσσαλονίκης κέρδισε το βραβείο μυθοπλασίας, το βραβείο καλύτερου σκηνοθέτη, καλύτερου σεναρίου, ήχου, μουσικής, σκηνογραφίας, φωτογραφίας και μοντάζ.

Νύφες του Παντελή Βούλγαρη (2004)

Οι Νύφες του Παντελή Βούλγαρη είναι η ιστορία 700 γυναικών που ταξιδεύουν από την Κωνσταντινούπολη με σκοπό να παντρευτούν αμερικάνους γαμπρούς. Στο κρουαζιερόπλοιο με το οποίο θα φτάσουν στον προορισμό τους περιέχει Τουρκάλες Ελληνίδες και Ρωσίδες νύφες. Ωστόσο μαζί με το πλοίο ταξιδεύει και ένας αμερικάνος (βλέπε εικόνα 22 παραρτήματος) ο οποίος θα γοητευτεί από την Νίκη. Όλα αυτά παίρνουν μέρος τον 20^ο αιώνα και συγκεκριμένα το 1922. Η σκηνοθεσία είναι του Παντελή Βούλγαρη με σενάριο της Ιωάννας Καρυστιάνης ενώ την μουσική της ταινίας γράφει ο Σταμάτης Σπανουδάκης. Επιπλέον πρωταγωνιστούν οι: Βικτώρια Χαραλαμπίδου, Damian Lewis, Andrea Ferreol, Εύη Σαουλίδου, Δημήτρης

Καταλειφός, Εβελίνα Παπούλια κ.α. Επίσης η ταινία γυρίστηκε σε διάφορες όμορφες τοποθεσίες όπως την Άνδρο, Αθήνα, Κρήτη και Καστοριά. Οι Νύφες κέρδισαν 5 βραβεία στο Φεστιβάλ Θεσσαλονίκης. Αυτό της καλύτερης ταινίας με φανταστικό θέμα, της καλύτερης ηθοποιού (Βικτώρια Χαραλαμπίδου), Β' Γυναικείου ρόλου (Εύη Σαουλίδου) καλύτερης φωτογραφίας (Γιώργος Αρβανίτης) και καλύτερης μουσικής (Σταμάτης Σπανουδάκης). Τέλος το 2005 προτάθηκε και για το βραβείο του φεστιβάλ της Μόσχας.

***El Greco* του Γιάννη Σμαραγδή (2007)**

Το *El Greco* του Γιάννη Σμαραγδή έκανε την επίσημη πρεμιέρα του στην Αθήνα στις 15 Οκτωβρίου του 2007 και στις 18 Οκτωβρίου βγήκε στις περισσότερες αίθουσες της Ελλάδας. Πρόκειται για την ταινία που κατείχε τον μεγαλύτερο προϋπολογισμό που έχει υπάρξει ποτέ στην Ελλάδα, ο οποίος εκτιμάται γύρω στα 5 με 7,5 εκατομμύρια ευρώ. Όσον αφορά την επιτυχία της ταινίας αυτή ήταν μεγάλη στην Ελλάδα καθώς υπήρξε μεγάλη ανταπόκριση. Παρ' όλα αυτά στο εξωτερικό δέχτηκε μερικές αρνητικές κριτικές. Το σενάριο τώρα, έχει ως κεντρικό ήρωα τον Δομήνικο Θεοτοκόπουλο ο οποίος είναι ένας ασυμβίβαστος καλλιτέχνης και μαχητής της ελευθερίας γνωστός στον κόσμο ως *El Greco*. Η ταινία κορυφώνεται με την μάχη του *El Greco* ενάντια της ιεράς εξέτασης η οποία τον έκρινε αιρετικό. Αυτό προέκυψε μέσω των πινάκων του οι οποίοι απεικονίζουν τους αθώους που καίγονται στην πυρά της ιεράς εξέτασης να μοιάζουν με αγίους. Η σκηνοθεσία της ταινίας ανήκει στον Γιάννη Σμαραγδή ενώ το σενάριο συνυπογράφει η Jackie Pavlenko. Επιπλέον πρωταγωνιστούν οι: Nick Ashdon (*El Greco*), Laia Marull, Juan Diego Botto, Δημήτρης Καταλειφός, Ντίνα Κώνστα, Λάκης Λαζόπουλος, Δήμητρα Ματσούκα και Σωτήρης Μουστάκας (βλέπε εικόνα 23 παραρτήματος). Πολύ σημαντική επίσης η παρουσία του μεγάλου Έλληνα συνθέτη Βαγγέλη, ο οποίος υπογράφει το επίσημο soundtrack της ταινίας. Τα γυρίσματα της παραγωγής πραγματοποιήθηκαν το 2005 σε Ελλάδα, Ισπανία και Ιταλία. Επιπλέον γυρίσματα έλαβαν χώρα στην Ρόδο τον Φεβρουάριο του 2007. Γενικότερα οι σκηνές της ταινίας γυρίστηκαν στην Αθήνα, την Κρήτη, τη Ρόδο, τη Βενετία, το Τολέδο και τη Σάντα Κρούζ. Ωστόσο με αυτόν τον τρόπο δικαιολογούνται και τα μεγάλα έξοδα της παραγωγής. Τέλος, όπως ήταν αναμενόμενο το *El Greco* πήρε μέρος σε πολλά φεστιβάλ και κέρδισε αρκετά βραβεία. Μερικά από αυτά είναι: Πρώτο

Βραβείο στον ηθοποιό Juan Diego Botto στο διεθνές Φεστιβάλ του Καΐρου 2008,
Βραβείο GOYA για τα κοστούμια της ταινίας στην ενδυματολόγο LALA HUETE,
Βραβείο στον Γιάννη Σμαραγδή από το Ευρωπαϊκό-Αμερικάνικο Συμβούλιο Γυναικών
στην Santa Barbara Καλιφόρνιας (U.S.A.), βραβείο Τέχνης ‘GIUSSEPE SCIASSA’ στο
Campidoglio της Ρώμης καθώς και 8 κρατικά βραβεία.

Κυνόδοντας του Γιώργου Λάνθιμου (2009)

Ο Κυνόδοντας έκανε μεγάλη αίσθηση όταν προτάθηκε για Όσκαρ το 2011 όπου τότε γνώρισαν και οι πιο πολλοί θεατές την ύπαρξη του. Στο επίκεντρο του σεναρίου βρίσκεται μια οικογένεια της οποίας τα παιδιά δεν βγαίνουν καθόλου έξω από το σπίτι τους. Η οικογένεια αποτελείται από τους γονείς και τα 3 ενήλικα παιδιά τους, 2 κόρες και ένας γιός ηλικίας μεταξύ 20 και 30 ετών. Τα παιδιά ζουν από μικρή ηλικία ‘φυλακισμένα’ στο ακριβό τους σπίτι –από επιλογή των γονιών τους- μην έχοντας καθόλου επαφή με τον έξω κόσμο. Την ταινία σκηνοθετεί ο Γιώργος Λάνθιμος και γράφει το σενάριο μαζί με τον Ευθύμη Φιλίππου. Επίσης πρωταγωνιστούν οι: Χρήστος Στέργιογλου, Michele Valley, Αγγελική Παπούλια, Χρήστος Πασσαλής, Μαίρη Τσώνη, Άννα Καλαιτζίδου κ.α. Τα γυρίσματα έγιναν εξ’ ολοκλήρου στην Αθήνα. Η ταινία, όπως προαναφέρθηκε προκάλεσε αίσθηση για τα πολλά βραβεία που κατέκτησε αλλά και για τα φεστιβάλ στα οποία πήρε μέρος. Αρχικά, το 2009 κέρδισε 2 βραβεία στο φεστιβάλ των Καννών, έπειτα τον «χρυσό ίππο» στο φεστιβάλ της Στοκχόλμης αλλά και 2 βραβεία στο Φεστιβάλ του Σαράγιεβο: αυτό της καλύτερης ηθοποιού με την Αγγελική Παπούλια και την Μαίρη Τσώνη να μοιράζονται το βραβείο και το βραβείο των κριτών στον Γιώργο Λάνθιμο. Το 2009 ο σκηνοθέτης της ταινίας, Γιώργος Λάνθιμος κέρδισε το βραβείο σκηνοθεσίας στο φεστιβάλ του Μοντρεάλ όπως και στα ελληνικά βραβεία της Ακαδημίας το 2010. Το 2011 προτάθηκε για Όσκαρ ως την καλύτερη ξενόγλωσση ταινία της χρονιάς (βλέπε εικόνα 24 παραρτήματος).

Άλπεις του Γιώργου Λάνθιμου (2011)

Πρόκειται για μια ακόμη σκηνοθετική απόπειρα του Γιώργου Λάνθιμου. Στην προκειμένη περίπτωση έχουμε να κάνουμε με ένα πρωτότυπο σενάριο στο οποίο υπάρχει μια ομάδα με το όνομα «Άλπεις» της οποίας αποστολή είναι να αντικαθιστά τα θανόντα πρόσωπα έτσι ώστε να απαλυνθεί ο πόνος των συγγενών τους. Στην ουσία παριστάνουν –για όσο χρονικό διάστημα επιθυμεί ο πελάτης- το αγαπημένο του πρόσωπο. Ωστόσο σύντομα αυτή η επιχείρηση αρχίζει να καταρρέει. Το σενάριο ανήκει στον Ευθύμη Φιλίππου και πρωταγωνιστούν οι: Αγγελική Παπούλια, Άρης Σερβετάλης, Ariane Labed, Τζόννυ Βεκρή, Σταύρος Ψυλλάκης, Εριφύλη Στεφανίδου. Επιπλέον οι Άλπεις κέρδισαν το βραβείο καλύτερου σεναρίου στο Φεστιβάλ της Βενετίας το 2011. Έναν χρόνο αργότερα αποκόμισαν το πρώτο βραβείο στο Φεστιβάλ του Σύδνεϋ και η Ariane Labed το βραβείο ειδικής αναφοράς στο Φεστιβάλ της Σόφιας. Τέλος το 2012 έλαβαν το βραβείο καλύτερης εικόνας σε ταινία στα Παγκόσμια βραβεία των Σινεφίλ.

2.2 ΟΙ ΕΛΛΗΝΕΣ ΣΚΗΝΟΘΕΤΕΣ, ΗΘΟΠΟΙΟΙ ΚΑΙ ΣΕΝΑΡΙΟΓΡΑΦΟΙ ΠΟΥ ΕΓΙΝΑΝ ΓΝΩΣΤΟΙ ΣΤΟ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟ

Εκτός από τις ίδιες τις ταινίες πολλές φορές οι δημιουργοί ή οι πρωταγωνιστές τους μπορούν να ‘διαφημίσουν’ εξίσου επιτυχημένα μια χώρα δίνοντας της συνάμα ένα άλλο κύρος. Είτε αυτοί είναι σκηνοθέτες είτε σεναριογράφοι και ούτω καθ’ εξής. Στην χώρα μας υπήρξαν πολλοί ταλαντούχοι καλλιτέχνες σε αυτόν τον χώρο και σε κάποιους από αυτούς δόθηκε η ευκαιρία να διαπρέψουν και στο εξωτερικό με παράδειγμα τον Μιχάλη Κακογιάννη ο οποίος αφού έφυγε από την Ελλάδα γύρισε κόνοντας πολλές επιτυχίες, έγινε γνωστός και κλήθηκε αρκετές φορές ως κριτής στα βραβεία των Κανών. Επίσης η Μελίνα Μερκούρη κατάφερε με το ταλέντο της να πρωταγωνιστήσει –εκτός από πολλές ελληνικές ταινίες- σε ταινίες στο εξωτερικό όπως το *TopKapi* (1964), *Gaily, Gaily* (1969), *Once Is Not Enough* (1975), *Nasty Habits* (1977) κ.α. Τέλος αξίζει να γίνει αναφορά στον Elia Kazan ο οποίος έκανε τρομερή επιτυχία στο εξωτερικό και συνεργάστηκε με ονόματα όπως ο Marlon Brando, James Dean, Robert De Niro, Kirk Douglas, Montgomery Clift, Lee Remick, Tony Curtis καθώς και με πολλούς άλλους. Παρ’ όλα αυτά ακόμη και σήμερα εξακολουθεί να είναι δύσκολο για έναν Έλληνα καλλιτέχνη να κάνει μεγάλη καριέρα στο εξωτερικό λόγω του μεγάλου ανταγωνισμού.

Μιχάλης Κακογιάννης (Σκηνοθέτης, Σεναριογράφος)

Έχοντας αναφερθεί πολλές φορές στις ταινίες του σε αυτό το κεφάλαιο θα γίνει αναφορά στον ίδιο τον σκηνοθέτη. Πρόκειται ίσως για τον πιο επιτυχημένο Έλληνα σκηνοθέτη που έχει κάνει καριέρα στην χώρα μας. Έχοντας αρκετή διεθνή αναγνώριση είχε την δυνατότητα να συνεργαστεί με μεγάλα ονόματα του χώρου. Ο Κακογιάννης λοιπόν γεννήθηκε το 1922 στη Λεμεσό. Σπούδασε νομικά και θέατρο στο Λονδίνο. Ξεκίνησε την καριέρα του ως ηθοποιός αλλά και σκηνοθετώντας σε σκηνές της Αγγλίας. Ερχόμενος έπειτα στην Ελλάδα δημιούργησε πολλές επιτυχίες όπως η *Στέλλα* (1955), *Το Κορίτσι με τα Μαύρα* (1956), *Το Τελευταίο Ψέμα* (1958). Έπειτα η καριέρα του απογειώθηκε με τον *Αλέξη Ζορμπά* καθώς η ταινία κέρδισε τρία Όσκαρ και ο ίδιος

ήταν υποψήφιος για Όσκαρ σκηνοθεσίας. Επίσης συνεργάστηκε αναδεικνύοντας πολλούς ηθοποιούς με κορυφαία από αυτούς την Ειρήνη Παπά. Επιπλέον η Αγλαΐα Μητροπούλου αναφέρει για το πρόσωπο του: «Αστός επαναστάτης μπορεί να χαρακτηριστεί ο Κακογιάννης, γιατί κατάγεται από πλούσια οικογένεια επιστημόνων, γιατί πήρε αγγλική μόρφωση και διαμόρφωσε χαρακτήρα συντηρητικό. Αυτή η συντηρητική του διαμόρφωση επηρεάζεται από τους Άγγλους κοινωνικούς επαναστάτες των αρχών του αιώνα όπως είναι οι: Τζωρτζ Μπέρναρντ Σω, Σίντνεϋ, και Μπέατρις Γουέμπ» (Ελληνικός Κινηματογράφος, Αγλαΐα Μητροπούλου, 2006). Τέλος, μερικές ακόμα από τις ταινίες που σκηνοθέτησε είναι: *Κυριακάτικο Ξύπνημα* (1954) Έλλη Λαμπέτη, Δημήτρης Χόρν, Γιώργος Παππάς κ.α. *Eroica* (1961) Αλέξανδρος Μαμάτης, Jenny Russell, Πάνος Γκούμας κ.α. *Όταν τα ψάρια βγήκαν στην στεριά* (1967) Tom Courtenay, Colin Blakely, Sam Wanamaker κ.α. *Ιφιγένεια* (1977) Τατιάνα Παπαμόσχου, Ειρήνη Παπά, Κώστας Καζάκος κ.α. (Στάθης Βαλούκος, Ιστορία Του Κινηματογράφου, 2004)

Elia Kazan (Σκηνοθέτης, Σεναριογράφος)

Ο Elia Kazan γεννήθηκε στην Κωνσταντινούπολη το 1909 και πέθανε στο διαμέρισμα του στο Μανχάταν της Νέας Υόρκης το 2003. Υπήρξε μεγάλος σκηνοθέτης αλλά και σεναριογράφος, ελληνικής καταγωγής κάνοντας μεγάλη καριέρα στην Αμερική. Αυτό πραγματοποιήθηκε αφού η οικογένεια του μετανάστευσε στην Αμερική μετά την Μικρασιατική καταστροφή. Από αυτή του την εμπειρία εμπνεύστηκε και το *America America* για το οποίο η Αγλαΐα Μητροπούλου αναφέρει χαρακτηριστικά: «Η ταινία τελειώνει με την άφιξη του νέου μετανάστη στην Αμερική, δηλαδή ακριβώς τη στιγμή που αρχίζει το αληθινό δράμα του. Ακούγοντας στα πρώτα πλάνα της ταινίας τη φωνή του Kazan να λέει το όνομα και την καταγωγή του, καταλαβαίνουμε ότι ο σκηνοθέτης, στην ωριμότητα του ταλέντου του, νιώθει την ανάγκη να αποκαλύψει την ελληνική ψυχή του» (Ελληνικός Κινηματογράφος, Αγλαΐα Μητροπούλου, 2006). Έπειτα σπούδασε στο Yale, θέατρο και φιλολογία. Αφού σκηνοθέτησε μεγάλες επιτυχίες στο Broadway, ασχολήθηκε με τον κινηματογράφο. Επίσης όπως ήταν αναμενόμενο για έναν σκηνοθέτη της κλάσης του Kazan κέρδισε και πολλά βραβεία. Αρχίζοντας με το Όσκαρ σκηνοθεσίας και καλύτερης ταινίας το 1947 (*Gentleman's Agreement*). Όσκαρ σκηνοθεσίας και καλύτερης ταινίας 1954: (*On The Waterfront*). Αργυρό Λιοντάρι στο

Φεστιβάλ Βενετίας, 1954: (*On The Waterfront*). Ειδικό βραβείο στο Φεστιβάλ της Βενετίας, 1950 (*Panic In The Streets*). Ειδικό Βραβείο στο Φεστιβάλ της Βενετίας, 1952 (*A Streetcar Named Desire*). Ειδικό τιμητικό Όσκαρ για το σύνολο του έργου του, 1999. Κάποιες από τις ταινίες που σκηνοθέτησε είναι: *A Streetcar Named Desire* (1951) Vivian Leigh, Marlon Brando, Kim Hunter κ.α. (βλέπε εικόνα 25 παραρτήματος). *Viva Zapata!* (1952) Marlon Brando, Jean Peters, Anthony Quinn κ.α. *On The Waterfront* (1954) Marlon Brando, Karl Malden, Lee J. Cobb κ.α. *East of Eden* (1955) James Dean, Julie Harris, Raymond Masey κ.α. (βλέπε εικόνα 26 παραρτήματος). *Wild River* (1960) Montgomery Clift, Lee Remick, Jo Van Fleet κ.α. *The Last Tycoon* (1976) Robert De Niro, Tony Curtis, Jack Nicholson κ.α. (Στάθης Βαλούκος, *Ιστορία Του Κινηματογράφου*, 2004)

Θόδωρος Αγγελόπουλος (Σκηνοθέτης, Σεναριογράφος)

Ο Θόδωρος Αγγελόπουλος υπήρξε ένας από τους μεγαλύτερους έλληνες σκηνοθέτες, σεναριογράφους και παραγωγούς καθώς και πρωτοπόρος στο είδος του. Γεννήθηκε στην Αθήνα το 1935. Σπούδασε νομικά στην Αθήνα και σκηνοθεσία στο Παρίσι (IDHEC). Γυρνώντας στην Ελλάδα εργάστηκε για ένα μικρό χρονικό διάστημα ως κριτικός σε ημερήσια εφημερίδα και στο περιοδικό με τίτλο «Σύγχρονος Κινηματογράφος». Ξεχώρισε από την πρώτη του κιόλας ταινία, την *Αναπαράσταση*, η οποία προβλήθηκε στο φεστιβάλ Θεσσαλονίκης με επιτυχία κάνοντας τον Τύπο να μιλά για την αρχή ενός «νέου ελληνικού κινηματογράφου». Έτσι διαχωρίζοντας την θέση του από τον «παλιό κινηματογράφο» αλλά και τον εμπορικό αποτυπώνει στις ταινίες του ένα ολότελα δικό του προσωπικό ύφος και στυλ το οποίο και θα ακολουθήσει στο εξής. Δηλαδή η χρήση μεταφορών και αλληγοριών, οι περιστροφικές κινήσεις της κάμερας σε 360 μοίρες και πολλά άλλα. Προσπαθεί στην ουσία να εκμοντερνίσει και να φέρει τον ελληνικό κινηματογράφο πιο κοντά στα ευρωπαϊκά πλαίσια. Επίσης τα βραβεία ήρθαν με ευκολία μετά και την *Αναπαράσταση*. Χρυσός Φοίνικας στο Φεστιβάλ των Καννών, 1998 για το μια αιωνιότητα και μια μέρα. Χρυσό Λιοντάρι Πειραματικού Κινηματογράφου στο Φεστιβάλ Βενετίας, 1980 (*Ο Μεγαλέξαντρος*). Βραβείο Φελίξ Καλύτερης Ευρωπαϊκής Ταινίας 1989 για το τοπίο στην ομίχλη. Ειδικό Βραβείο Κριτικής Επιτροπής στο Φεστιβάλ των Καννών, 1995 (*Το Βλέμμα Του Οδυσσέα*). Αργυρό Λιοντάρι στο Φεστιβάλ Βενετίας, 1988 (*Τοπίο στην ομίχλη*).

Βραβείο σεναρίου, Φεστιβάλ των Καννών, 1984 (Ταξίδι στα Κύθηρα). Ένα δείγμα των ταινιών του είναι: *Αναπαράσταση* (1970) Τούλα Σταθοπούλου, Γιάννης Τότσικας, Θάνος Γραμμένος κ.α. *Ο θίασος* (1975) Εύα Κοταμανίδου, Στράτος Παχής, Αλίκη Γεωργούλη κ.α. *Οι κυνηγοί* (1977) Μαίρη Χρονοπούλου, Εύα Κοταμανίδου, Αλίκη Γεωργούλη κ.α. *Το μετέωρο βήμα του πελαργού* (1992) Marcello Mastroianni, Jeanne Moreau, Gregory κ.α. (Στάθης Βαλούκος, Ιστορία Του Κινηματογράφου, 2004)

Παντελής Βούλγαρης (Σκηνοθέτης, Σεναριογράφος)

Ένας ακόμα έλληνας σκηνοθέτης αλλά και σεναριογράφος με πολλές ταινίες στο ιστορικό του. Γεννημένος στην Αθήνα το 1940. Στην αρχή της καριέρας του υπήρξε βοηθός σκηνοθέτη όμως έκανε την εμφάνιση του στην σκηνοθεσία με αξιόλογες ταινίες όπως ο *Κλέφτης* (1965) και ο *Τζίμης ο Τίγρης* (1966). Η πρώτη του ταινία μεγάλου μήκους ήταν Το προξενιό της Άννας (1972), ένα κοινωνικό δράμα το οποίο παρουσιάζει την ζωή μιας υπηρέτριας του '70 καθώς και το πόσο 'κλειστή' υπήρξε τότε η κοινωνία. Επιπλέον η Αγλαΐα Μητροπούλου αναφέρει όσον αφορά τον ψυχολογικό και οπτικό χώρο στον οποίο θα κινηθεί ο Βούλγαρης: θα είναι οι άνθρωποι που κάνουν δουλειές του ποδαριού, μικροαστοί, μικροκατεργάρηδες με μικρή και περιορισμένη ακτίνα δράσης, με μικρά καθημερινά όνειρα, πρόσωπα που, μέσα από αυτήν την περιορισμένη τους επιφάνεια, αποκτούν μια δύναμη σπαρακτική. Επίσης, μερικές ακόμα από τις ταινίες του είναι: *Happy Day* (1976) Σταύρος Καλάρου, Γιώργος Μοσχίδης, Ζωρζ Σαρρή κ.α. *Η φανέλα με το εννιά* (1988) Στράτος Τζώρτζογλου, Θέμις Μπαζάκα, Νίκος Μπουσδούκος κ.α. *Ακροπόλ* (1995) Λευτέρης Βογιατζής, Σταύρος Παράβας, Κωνσταντίνος Τζούμας κ.α. *Όλα είναι δρόμος* (1998) Δημήτρης Καταλειφός, Θανάσης Βέγγος, Γιώργος Αρμένης κ.α. *Ψυχή Βαθιά* (2009) Χρήστος Καρτέρης, Γιώργος Αγγέλος, Βαγγέλης Μουρίκης κ.α

John Cassavetes (Σκηνοθέτης, Σεναριογράφος, Ηθοποιός)

Αμερικανός ελληνικής καταγωγής γεννημένος στην Νέα Υόρκη. Ασχολήθηκε με την σκηνοθεσία, το σενάριο, την παραγωγή αλλά ήταν και θεατρικός συγγραφέας. Γεννήθηκε στις 9 Δεκεμβρίου του 1929 και πέθανε στις 3 Φεβρουαρίου του 1989 στο Los Angeles. Μετά τις σπουδές του στην «Ακαδημία Δραματικής Τέχνης», έπαιξε έναν ρόλο ως ηθοποιός το 1951 και σκηνοθέτησε την πρώτη του ταινία το 1959 ώσπου

θεωρήθηκε ένας από τους μεγαλύτερους σκηνοθέτες του αμερικανικού Underground. Η πρώτη του απόπειρα λοιπόν ήταν οι Σκιές (1959) μια ταινία η οποία διαφοροποιούνταν από αυτές του Hollywood από σκηνοθετικής απόψεως. Με αυτήν την ταινία έκανε την αρχή για την δημιουργία της «σχολής της Νέας Υόρκης» [γυρίσματα στους δρόμους, μη ξεκάθαρες πλοκές, αμφιλεγόμενοι πρωταγωνιστές, οι ηθοποιοί «εξερευνούν» τον ρόλο χωρίς την καθοδήγηση του σκηνοθέτη, οι σκηνές συγχέουν την μνήμη, τα γεγονότα και την αυταπάτη κ.λπ.]. Στον εμπορικό κινηματογράφο έγινε διάσημος ενσαρκώνοντας τον Joe Staccato σε δημοφιλή τηλεοπτική σειρά. Επίσης σκηνοθέτησε παραγωγές με πορτρέτα μοναχικών ανθρώπων (Husbands, Minnie and Moskowitz, κ.α.). Έλαβε το Χρυσό Λιοντάρι στο Φεστιβάλ Βενετίας, 1980 (Gloria) και την Χρυσή Άρκτο στο Φεστιβάλ Βερολίνου, 1984 (Love Streams). Οι ταινίες του έκαναν μεγάλη επιτυχία στην Αμερική και μερικές από αυτές αναφέρονται παρακάτω: *Faces* (1968) John Marley, Gena Rowlands, Lynn Carlin κ.α. *A Woman under the Influence* (1974) Peter Falk, Gena Rowlands, Fred Draper κ.α. *The Killing of a Chinese Bookie* (1976) Ben Gazzara, Timothy Carey, Seymour Cassel, *Opening Night* (1978) Gena Rowlands, John Cassavetes, Ben Gazzara κ.α. *Love Streams* (1984) Gena Rowlands, John Cassavetes, Diahnne Abbott κ.α.

Νίκος Κούνδουρος (Σκηνοθέτης, Σεναριογράφος)

Ο Κρητικός Νίκος Κούνδουρος γεννήθηκε τον Δεκέμβριο του 1926 στον Άγιο Νικόλαο. Επιπλέον, όσον αφορά την καταγωγή του η Αγλαΐα Μητροπούλου αναφέρει χαρακτηριστικά: «Ο Νίκος Κούνδουρος κατάγεται από την Κρήτη, και αυτό είναι καθοριστικό. Ο Πατέρας του και οι δικοί του ήταν μέχρι το κόκαλο Κρητικοί –από εκείνους που έλεγαν την πατρίδα «μητρίδα»-, με όλα τα γνωστά χαρακτηριστικά: αγάπη της ζωής και αποθέωση της σάρκας, ευφύια, εφευρετικότητα, κέφι, φιλοξενία. Σ' αυτήν την κληρονομιά, σ' αυτή τη μόρφωση έρχεται να προστεθεί μια παραμονή στη Μακρόνησο και να δώσει μια νέα τροπή «ανασυνθετική». Όλα αυτά τα τόσο επιδέξια συνθεμένα βιολογικά και επίκτητα χαρακτηριστικά ανασυντέθηκαν στο καμίνι της εξέγερσης, και η προσωπική βιοθεωρία του Κούνδουρου άρχισε να παίρνει την εκφραστική της γραμμή» (Ελληνικός Κινηματογράφος, Αγλαΐα Μητροπούλου, 2006). Ο Κούνδουρος λοιπόν αποφάσισε να ασχοληθεί με τον κινηματογράφο και ειδικά με την σκηνοθεσία, αφού πρώτα σπούδασε ζωγραφική και γλυπτική. Καθώς άρχιζε την

καριέρα του επηρεάστηκε από τον εξπρεσιονισμό (Ο δράκος) και τον νεορεαλισμό (Μαγική Πόλις). Επίσης κέρδισε την Αργυρά Άρκτο στο Φεστιβάλ του Βερολίνου το 1963 για την ταινία του, *Μικρές Αφροδίτες*. Κάποιες από τις ταινίες που σκηνοθέτησε είναι: *Μαγική Πόλις* (1954) Γιώργος Φούντας, Μαργαρίτα Παπαγεωργίου, Στέφανος Στρατηγός κ.α. *Οι Παράνομοι* (1958) Τίτος Βανδής, Πέτρος Φυσσούν, Νέλλη Αγγελίδου κ.α. *Το Ποτάμι* (1959) Τίτος Βανδής, Τάκης Εμμανουήλ, Ανέστης Βλάχος κ.α. *Τα τραγούδια της φωτιάς* (1975) ντοκιμαντέρ. Μπάυρον, η μπαλάντα ενός δαιμονισμένου (1992) Μάνος Βακούσης, Βέρα Σολτνίκοβα, Βασίλης Λάγγος κ.α.

Γιώργος Τζαβέλλας (Σκηνοθέτης, Σεναριογράφος)

Ο Τζαβέλλας γεννήθηκε το 1916 και υπήρξε σκηνοθέτης, σεναριογράφος, στιχουργός και θεατρικός συγγραφέας. Σπούδασε νομικά όμως τελικά ασχολήθηκε με το θέατρο. Ανέβασε το θεατρικό έργο *Ο κλέφτης της καρδιάς μου* με την Μαρίκα Κοτοπούλη. Σκηνοθέτησε ταινίες όπως η *Κάλπικη Αίρα* και το *Μια ζωή την έχουμε*. Η Αγλαΐα Μητροπούλου αναφέρει για τον Τζαβέλλα: «Δεν είχε άλλη κινηματογραφική εκπαίδευση, εκτός από τη συνεχή φοίτηση στις κινηματογραφικές αίθουσες. Έβλεπα κάθε ταινία δέκα και δεκαπέντε φορές θα μας πει ο Τζαβέλλας, και πρόσεχα κάθε λεπτομέρεια στο γύρισμα, τα εφέ, μάθαινα το κάθε πλάνο, το κάθε τρικ, πώς αντιδρούσε ο ηθοποιός, εξέταζα κάθε λεπτομέρεια κι αυτή ήταν η παιδεία μου». (Ελληνικός Κινηματογράφος, Αγλαΐα Μητροπούλου, 2006). Κάποιες από τις ταινίες που σκηνοθέτησε είναι: *Ο Μεθύστακας* (1950) Ορέστης Μακρής, Δημήτρης Χορν, Μπίλλυ Κωνσταντοπούλου κ.α. *Ο ζηλιάρोगατος* (1956) Βασίλης Λογοθετίδης, Έλνα Λιβυκού, Βαγγέλης Πρωτοπαππάς κ.α. *Μια ζωή την έχουμε* (1958) Δημήτρης Χορν, Yvonne Sanson, Βασίλης Αυλωνίτης κ.α. *Η δε γυνή να φοβήται τον άνδρα* (1965) Γιώργος Κωνσταντίνου, Μάρω Κοντού, Δέσπω Διαμαντίδου κ.α.

Γιάννης Σμαραγδής (Σκηνοθέτης, Σεναριογράφος)

Γεννημένος το 1946 στην Κρήτη σπούδασε κινηματογράφο στο Παρίσι και στην Αθήνα. Επίσης δίδαξε σκηνοθεσία και σενάριο σε πολλές σχολές. Στο ευρύτερο κοινό έγινε γνωστός από την ταινία *El Greco* η οποία σημείωσε μεγάλη επιτυχία. Επιπλέον κέρδισε τα παρακάτω βραβεία στο φεστιβάλ Θεσσαλονίκης: καλύτερης ταινίας για το *Κελί Μηδέν* (1975), το 1997 καλύτερης ταινίας και σκηνοθεσίας για τον

Καβάφη (1996), 3 βραβεία καλύτερης ταινίας και 1 καλύτερης σκηνοθεσίας για το *El Greco* (2007). Μερικές από τις ταινίες τις οποίες σκηνοθέτησε είναι: *Το Τραγούδι της επιστροφής* (1983) Στάθης Γιαλελής, Κάτια Δανδουλάκη, Νίκος Αρμάος κ.α. *Καβάφης* (1996) Δημήτρης Καταλειφός, Βασίλης Διαμαντόπουλος, Μάγια Λυμπεροπούλου κ.α. *El Greco* (2007) Nick Ashdon, Juan Diego Botto, Laia Marull κ.α. *Ο Θεός αγαπάει το χαβιάρι* (2012) Sebastian Koch, Evgeniy Stychkin, Juan Diego Botto κ.α.

Κώστας Γαβράς (Σκηνοθέτης, Σεναριογράφος)

Πρόκειται για τον έλληνα σκηνοθέτη ο οποίος δημιούργησε και έγινε γνωστός στην Γαλλία. Γεννήθηκε το 1933 στην Θεσσαλονίκη. Σπούδασε κινηματογράφο στην IDHC και συγκριτική φιλολογία στη Σορβόνη. Στην συνέχεια –πριν αρχίσει να σκηνοθετεί δικές του ταινίες- αποτέλεσε βοηθός σκηνοθέτη του Rene Clair και του Rene Clement. Οι δημοφιλέστερες ταινίες του αφορούσαν την πολιτική, βγάζοντας στην επιφάνεια την σκληρότητα των διδακτορικών καθεστώτων. Ένα παράδειγμα εξ' αυτών είναι το *Z* (1969) για το οποίο αναφέρει η Αγλαΐα Μητροπούλου: «Ο Γαβράς είχε διαβάσει το βιβλίο του Βασίλη Βασιλικού *Z*, και η γεμάτη πάθος διήγηση μιας τραγικής ελληνικής στιγμής –της δολοφονίας του γιατρού-βουλευτή Γρηγόρη Λαμπράκη- τον έχει αναστατώσει. (...) το *Z* γυρίστηκε χάρη στην εθελοντική συνεργασία μιας ομάδας (...) Τη φωτογραφία ανέλαβε ο διευθυντής φωτογραφίας Ραούλ Κουτάρ και τη μουσική ο Μίκης Θεοδωράκης. Ήταν το πρώτο πολιτικό φιλμ που έβγαξε προς τα έξω (μέσω του Γαβρά) η Ελλάδα, φιλμ για το πλατύ κοινό, γυρισμένο με αφοσίωση, πάθος και μαστοριά» (Ελληνικός Κινηματογράφος, Αγλαΐα Μητροπούλου, 2006). Επίσης, ο Κώστας Γαβράς έλαβε αρκετά βραβεία όπως το Όσκαρ καλύτερης ξένης ταινίας για το *Z* (1969). Όσκαρ σεναρίου για το *Missing* (1982). Χρυσό Φοίνικα στο Φεστιβάλ των Καννών, *Missing* (1982). Ειδικό βραβείο Κριτικής Επιτροπής στο Φεστιβάλ των Καννών για το *Ειδικό Δικαστήριο* (1975). Χρυσή Άρκτος στο Φεστιβάλ Βερολίνου για το *Μουσικό Κουτί* (1990). Οι ταινίες που σκηνοθέτησε υπήρξαν επίσης πολλές, με μερικές από αυτές να αναφέρονται παρακάτω: *Z* (1969) Yves Montand, Ειρήνη Παπά, Jean-Louis Trintignant κ.α. *Missing* (1982) Jack Lemon, Sissy Spacek, Melanie Mayron κ.α. *Mad City* (1997) John Travolta, Dustin Hoffman, Alan Alda κ.α. *Amen* (2002) Ulrich Tukur, Mathieu Kassovitz, Ulrich Muhe κ.α. *Le couperet* (2005) Jose Garcia, Karin Viard, Geordy Monfils κ.α.

Βασίλης Γεωργιάδης (Σκηνοθέτης, Σεναριογράφος)

Γεννήθηκε το 1921 στην Δαρδανέλλια της Τουρκίας. Σπούδασε κινηματογράφο και συνάμα πολιτικές επιστήμες. Οι ταινίες του γνώρισαν μεγάλη εμπορική επιτυχία και απέκτησαν αναγνωρισιμότητα στο εξωτερικό. Ωστόσο στο πρώτο στάδιο της καριέρας του εργάστηκε ως βοηθός σε αρκετές ταινίες όπως την *Νεκρή Πολιτεία* του Φρίξου Ηλιάδη. Η πρώτη του ταινία ήταν το *Άσοι του γηπέδου* (1956). Η Αγλαΐα Μητροπούλου όσον αφορά το ύφος των ταινιών του επισημαίνει: «Ο Γεωργιάδης καταπιάνεται με όλα τα είδη: το λαϊκό μελοδραματικό (Κατάρα της Μάνας, 1961), κοινωνικό μελόδραμα (Οργή, 1962), για να φτάσουμε στα περίφημα *Κόκκινα φανάρια* (1963), ταινία σταθμό για την εμπορική μας παραγωγή, που τυποποίησε ένα ορισμένο ρεύμα και έγινε αφορμή για αμέτρητες απομιμήσεις» (Ελληνικός Κινηματογράφος, Αγλαΐα Μητροπούλου, 2006). Το 1968 κέρδισε βραβείο στο Φεστιβάλ της Θεσσαλονίκης για την ταινία Κορίτσια στον Ήλιο. Κάποιες από τις δημοφιλέστερες ταινίες του είναι: *Οργή* (1962) Άννα Φόνσου, Νίκος Κούρκουλος, Βιβέτα Τσουνή κ.α. *Το χόμα βάφτηκε κόκκινο* (1966) Νίκος Κούρκουλος, Μαίρη Χρονοπούλου, Γιάννης Βόγλης κ.α. *Ραντεβού με μια άγνωστη* (1968) Έλενα Ναθαναήλ, Γιάννης Βόγλης, Δημήτρης Μυράτ κ.α. *Εκείνο το καλοκαίρι* (1971) Έλενα Ναθαναήλ, Λάκης Κομνηνός, Ρούλα Χριστοπούλου κ.α.

Κωνσταντίνος Γιάνναρης (Σκηνοθέτης, Σεναριογράφος)

Ο σκηνοθέτης του *Δεκαπενταύγουστο* γεννήθηκε στο Σύδνεϋ της Αυστραλίας, το 1959. Σπούδασε οικονομικά στο πανεπιστήμιο του Birmingham και ιστορία στο Keele της Αγγλίας. Στην σκηνοθεσία άρχισε να πειραματίζεται με τα ντοκιμαντέρ και αργότερα ασχολήθηκε με την μυθοπλασία. Επίσης επηρεάστηκε σημαντικά από τον ανεξάρτητο βρετανικό κινηματογράφο του '80. Επιπλέον έλαβε και αρκετές διακρίσεις όπως: 2 βραβεία στο φεστιβάλ του Βερολίνου, στην κατηγορία καλύτερου μικρού μήκους (*Caught Looking* και *Trojans*). Καλύτερης σκηνοθεσίας στο Mystfest (Ιταλία), για το *3 Steps to Heaven* (1995) Καλύτερου σεναρίου στο Festroia της Πορτογαλίας για τον *Δεκαπενταύγουστο* (2001). Βραβείο στο φεστιβάλ Θεσσαλονίκης για τον *Δεκαπενταύγουστο* (2001). Βραβείο στο φεστιβάλ Θεσσαλονίκης, καλύτερης σκηνοθεσίας για το *Από την άκρη της πόλης* (1998) Οι ταινίες που σκηνοθέτησε είναι: *Three Steps to Heaven* (1995) Freddie Annobil-Dodoo, Frances Barber, Bridget

Brammall κ.α. *Από την άκρη της πόλης* (1998) Στάθης Παπαδόπουλος, Θεοδώρα Τζήμου, Δημήτρης Παπουλίδης κ.α. *Δεκαπενταύγουστος* (2002) Ελένη Καστάνη, Ακύλας Καραζήσης, Αιμίλιος Χειλάκης κ.α.

Γιώργος Λάνθιμος (Σκηνοθέτης, Σεναριογράφος)

Πρόκειται για έναν σχετικά νέο σκηνοθέτη ο οποίος έγινε γνωστός στο ευρύ κοινό μέσω του *Κυνόδοντα* (2009). Γεννήθηκε το 1973 στην Αθήνα και αποφοίτησε από την κινηματογραφική Σχολή Σταυράκου στην Αθήνα. Έπειτα από τις σκηνοθεσίες θεατρικών παραγωγών αλλά και ταινιών έρχεται η απρόσμενη επιτυχία με τον *Κυνόδοντα* ο οποίος κέρδισε αρκετά βραβεία με κορυφαίο αυτό των Καννών. Επίσης, ο *Κυνόδοντας* έλαβε αρκετά βραβεία μερικά από τα οποία είναι: δυο βραβεία στο Φεστιβάλ των Καννών. Βραβείο στο διεθνές φεστιβάλ του Δουβλίνου. Τρία βραβεία από την Ελληνική Ακαδημία Κινηματογράφου. Βραβείο στο Φεστιβάλ της Στοκχόλμης και του Σύδνεϋ για τις *Άλπεις* (2011). Μερικές από τις ταινίες που σκηνοθέτησε είναι: *Ο Καλύτερος μου φίλος* (2001) Λάκης Λαζόπουλος, Αντώνης Καφετζόπουλος, Βέρα Κρούσκα κ.α. *Kinneta* (2005) Ευαγγελία Ράντου, Άρης Σερβετάλης, Κώστας Ξυκομηνός κ.α. *Venice 70: Future Reloaded*(2013) (Ντοκιμαντέρ).

George P. Cosmatos (Σκηνοθέτης, Σεναριογράφος)

Έλληνας σκηνοθέτης. Γεννήθηκε στην Κέρκυρα, το 1941. Μετακόμισε στο Λονδίνο όπου και σπούδασε κινηματογράφο. Στην αρχή της καριέρας του υπήρξε βοηθός του Κακογιάννη (Αλέξης Ζορμπάς). Στην συνέχεια σκηνοθέτησε πολλές ταινίες αρχίζοντας με το *Operation Skybolt* και συνεργάστηκε με αρκετούς star του Hollywood. Έλαβε το βραβείο *Grand Prix* στο Φεστιβάλ κινηματογράφου του Παρισιού για την ταινία του *Of Unknown Origin* (1983). Επίσης οι ταινίες που σκηνοθέτησε είναι: *The Cassandra Crossing* (1976) Sophia Loren, Richard Harris, Martin Sheen κ.α. *Rambo: First Blood Part II* (1985) Sylvester Stallone, Richard Crenna, Charles Napier κ.α. *Kobra* (1986) Sylvester Stallone, Brigitte Nielsen, Reni Santoni κ.α. *Tombstone* (1993) Kurt Russell, Val Kilmer, Sam Elliot κ.α. *Shadow Conspiracy* (1997) Charlie Sheen, Donald Sutherland, Linda Hamilton κ.α.

Ιάκωβος Καμπανέλλης (Σεναριογράφος, Σκηνοθέτης)

Γεννήθηκε στην Νάξο το 1921. Σπούδασε κινηματογράφο. Στην συνέχεια έγραψε αρκετά θεατρικά έργα όπως το ο Χορός πάνω στα στάχια. Το 1955 έγραψε την *Στέλλα*. Εν ολίγοις πρόκειται για έναν από τους πιο σημαντικούς Έλληνες θεατρικούς συγγραφείς και σεναριογράφους και συνεργάστηκε με τον Κακογιάννη και τον Κούνδουρο. Επίσης κέρδισε 3 βραβεία στο Φεστιβάλ Θεσσαλονίκης για το *Κανόνι και το αηδόνι* (1968): καλύτερου σεναρίου, καλύτερης ταινίας και σεναρίου. Μερικές από τις ταινίες για τις οποίες έγραψε σενάριο είναι: *Στέλλα* (1955) Μελίνα Μερκούρη, Γιώργος Φούντας, Αλέκος Αλεξανδράκης κ.α. *Ο Δράκος* (1956) Ντίνος Ηλιόπουλος, Μαργαρίτα Παπαγεωργίου, Γιάννης Αργύρης κ.α. *Η Χιονάτη και τα εφτά γεροντοπαλίκαρα* (1960) Τζένη Καρέζη, Αντρέας Μπάρκουλης, Βασίλης Αυλωνίτης κ.α. Το *Κανόνι και το αηδόνι* (1968) Διονύσης Παπαγιαννόπουλος, Νίκη Τριανταφυλλίδη, Γιώργος Δάνης κ.α.

Μελίνα Μερκούρη (Ηθοποιός)

Άφησε το στίγμα της πρωταγωνιστώντας σε ταινίες Ελληνικές αλλά και ξένες παραγωγές. Ταλαντούχα, δυναμική και αληθινή. Η Μελίνα Μερκούρη έγινε αρκετά γνωστή στο εξωτερικό με ταινίες όπως *Ποτέ την Κυριακή* (1960) και *Φαίδρα* (1962). Γεννήθηκε στην Αθήνα το 1920. Σπουδάζει στην Δραματική Σχολή του Εθνικού θεάτρου και έπειτα παίρνει μέρος σε πολυάριθμα θεατρικά έργα όπως το Ανατολικά του Σουέζ, το πορτραίτο της Ντόριαν Γκρέυ κ.α. Έπειτα αφού έχει φύγει στο εξωτερικό γυρνάει για να πρωταγωνιστήσει στην *Στέλλα* του Κακογιάννη. Η Αγλαΐα Μητροπούλου αναφέρει χαρακτηριστικά: «Ζούσε εκείνο τον καιρό στην Ελλάδα και στη συνέχεια στο Παρίσι ένα πλάσμα γεμάτο ορμή, ωραίο και αδάμαστο, που έπαιζε στη ζωή και στο θέατρο το ρόλο της γυναίκας που σέρνει πίσω της αλυσίδα ολόκληρη από ερωτικές περιπέτειες και αζεδίψαστες επιθυμίες: η Μελίνα Μερκούρη. Είχε παίξει στο θέατρο, πρώτα στην Ελλάδα κι ύστερα στο Παρίσι, όπου ο Μαρσέλ Ασάρ κι ο Σεβ Πασέρ της είχαν εμπιστευτεί ρόλους. Αυτήν διάλεξε ο Κακογιάννης για *Στέλλα*» (Ελληνικός Κινηματογράφος, Αγλαΐα Μητροπούλου, 2006). Στη συνέχεια πρωταγωνιστεί σε διάφορες ταινίες όπως το *ΤορΚαρι* και συνεργάζεται πολλές φορές με τον Jules Dassin. Επιπλέον έλαβε αρκετά βραβεία και το 1960 έχασε το βραβείο Όσκαρ για το *Ποτέ την*

Κυριακή από την Elizabeth Taylor. Ωστόσο κέρδισε το βραβείο στα David di Donatello awards για το *ΤορΚαρι* (1964). Επίσης το βραβείο των Καννών για τον Α΄ Γυναικείο ρόλο στο *Ποτέ την Κυριακή* (1960). Οι ταινίες στις οποίες έλαβε μέρος είναι: *Στέλλα* (1955), *Ποτέ την Κυριακή* (1960), *Phaedra* (1962), *ΤορΚαρι*, *10:30 P.M. Summer* (1966), *Once is not enough* (1975), *Nasty Habits* (1977).

Ειρήνη Παπά (Ηθοποιός)

Η ηθοποιός Ειρήνη Παπά έχει πρωταγωνιστήσει σε πολλές ξένες και ελληνικές παραγωγές με επιτυχία. Γεννήθηκε στην Κορινθία το 1926. Η Αγλαΐα Μητροπούλου αναφέρει για τον ρόλο της στην Ηλέκτρα: «Παίρνει (Ο Κακογιάννης) την Ειρήνη Παπά, με τα αδρά χαρακτηριστικά μιας σύγχρονης χωρικής Κόρης, και με την τέχνη και το πάθος που φυσάει μέσα της το πνεύμα της αδάμαστης αναζήτησης της εκδίκησης, το πνεύμα της απονομής της δικαιοσύνης με κάθε τρόπο, της τιμωρίας του εγκλήματος. Αλλά όλα αυτά δεν τα αποδίδει η Παπά θεατρικά, με την τέχνη της υποκριτικής. Τα ανακαλύπτει εντός της, καθώς χτυπούν ενωμένα με το αίμα στις φλέβες της» (Ελληνικός Κινηματογράφος, Αγλαΐα Μητροπούλου, 2006). Επίσης, καθώς υπήρξε μια επιτυχημένη ηθοποιός έλαβε και πολλά βραβεία. Βραβείο στο Φεστιβάλ Θεσσαλονίκης για την *Αντιγόνη* (1961), την *Ιφιγένεια* (1962) καθώς και βραβείο Α΄ Γυναικείου ρόλου στην *Ιφιγένεια*. Βραβείο στα National Board of Reviews της Αμερικής Α΄ Γυναικείου Ρόλου για τις *Τρωάδες* (1971). Βραβείο στο Hamptons Film Institute για όσα έχει πετύχει συνολικά (1993). Βραβείο τέχνης στο φεστιβάλ της Taormina, στην Ιταλία το 2005. Μερικές από τις ταινίες στις οποίες συμμετείχε είναι: *The Guns of Navarone* (1961), *Αντιγόνη* (1961), *Αλέξης Ζορμπάς* (1964), *Z* (1969), *Τρωάδες* (1971), *Captain Corelli's Mandolin* (2001) αλλά και πολλές ακόμα.

Έλλη Λαμπέτη (Ηθοποιός)

Πρόκειται αναμφίβολα για μια από τις πιο επιτυχημένες και γνωστές ηθοποιούς στην Ελλάδα και συνάμα προβλήθηκε και στο εξωτερικό μέσω του Κακογιάννη και των ταινιών του. Χαρακτηρίστηκε από το σπουδαίο ταλέντο τη γοητεία και τις εκπληκτικές ερμηνείες της. Η Έλλη Λαμπέτη γεννήθηκε το 1921 στην Αθήνα. Το 1941 έγινε δεκτή στην Δραματική Σχολή του Εθνικού Θεάτρου και πήρε μέρος σε διάφορες θεατρικές παραστάσεις όπως: *Αντιγόνη*, *Γυάλινος Κόσμος*, *Ματωμένος Γάμος*. Στην

Μεγάλη οθόνη έκανε το ντεμπούτο της με το *Αδούλωτοι Σκλάβοι* (1946). Ωστόσο έγινε περισσότερο δημοφιλής μέσω της ταινίας του Κακογιάννη *Κυριακάτικο ξύπνημα* (1954). Η Αγλαΐα Μητροπούλου αναφέρει πως απέναντι στον Χορν, βρέθηκε το ανερχόμενο αστέρι του θεάτρου, η Έλλη Λαμπέτη, μια άλλη καταπληκτική μορφή θεατρικής γοητείας. Μετά από δυο χρόνια συμπρωταγωνιστεί για άλλη μια φορά με τον Δημήτρη Χορν στο *Κορίτσι με τα μαύρα* (1956). Η Αγλαΐα Μητροπούλου επισημαίνει: «Για το Κορίτσι με τα μαύρα, ο Κακογιάννης ξαναβρήκε τους δυο πρωταγωνιστές της πρώτης του ταινίας: η Έλλη Λαμπέτη, με το ταλέντο και την ομορφιά της σε πλήρη άνθηση, δίνει στο Κορίτσι με τα μαύρα έναν συγκρατημένο λυρικό αισθησιασμό και μια νεανική «αλυσοδεμένη» φλόγα (Ελληνικός Κινηματογράφος, Αγλαΐα Μητροπούλου, 2006). Επιπλέον, το 1960 προτάθηκε για τα BAFTA Awards Α΄ γυναικείου ρόλου για το *Τελευταίο Ψέμα* (1958). Πρωταγωνίστησε σε περιορισμένο αριθμό ταινιών λόγω της αφοσίωσης της στο θέατρο. Κάποιες από τις ταινίες λοιπόν είναι: *Παιδιά της Αθήνας* (1947), *Διαγωγή Μηδέν* (1949), *Ματωμένα Χριστούγεννα* (1951), *Κυριακάτικο Ξύπνημα* (1951), *Το τελευταίο ψέμα* (1958).

Δημήτρης Χορν (Ηθοποιός)

Ο Δημήτρης Χορν άφησε το στίγμα του στον Ελληνικό κινηματογράφο. Ξεχώρισε για το ‘αριστοκρατικό’ του ύφος και το αδιαμφισβήτητο ταλέντο του. Γεννήθηκε το 1921 στην Αθήνα. Σπούδασε στην Δραματική Σχολή του Εθνικού Θεάτρου. Αφού αποφοίτησε πήρε μέρος σε πολλές θεατρικές παραστάσεις και στην συνέχεια δημιούργησε και δικό του θίασο. Εκτός του θεάτρου πρωταγωνίστησε σε ταινίες όπως τον *Μεθύστακα* (1950) και το *Κυριακάτικο Ξύπνημα* (1954). Η Αγλαΐα Μητροπούλου αναφέρει για τον ρόλο του στο *Κυριακάτικο Ξύπνημα*: «Ερμηνευτές ήταν ο Τάκης Χορν, ηθοποιός με μια παράξενη γοητεία, διανοούμενος και μόρτης συγχρόνως· κάτι ανάλογο με την περίπτωση των γονιών του, όπου το ταλέντο του εξαιρετού θεατρικού συγγραφέα πατέρα του, Παντελή Χορν, δέθηκε αρμονικά με την κοσμική φαντασία της μητέρας του. Και, βέβαια, ο Χορν ήταν ηθοποιός με σχεδόν παθολογική εμμονή και αφοσίωση στο επάγγελμά του» (Ελληνικός Κινηματογράφος, Αγλαΐα Μητροπούλου, 2006). Το 1960 του απένειμαν το βραβείο Α΄ Ανδρικού ρόλου για το *Μια του Κλέφτη* (1960) και την επόμενη χρονιά το ίδιο βραβείο για τον ρόλο του στην ταινία *Αλίμονο στους Νέους* (1961). Ωστόσο ως άνθρωπος του θεάτρου και αυτός

πρωταγωνίστησε σε μικρό αριθμό ταινιών κλέβοντας όμως και πάλι τις εντυπώσεις. Παρακάτω θα αναφερθούν κάποιες από αυτές: Η φωνή της καρδιάς (1943), Ο Μεθύστακας (1950), Κυριακάτικο Ξύπνημα (1956), Μια ζωή την έχουμε (1958), Αλίμονο στους νέους (1961).

Ντίνος Ηλιόπουλος (Ηθοποιός)

Ακόμη ένας πολύ μεγάλος ηθοποιός με πολυάριθμες ταινίες στο ενεργητικό του. Γεννημένος στην Αλεξάνδρεια το 1914. Αποφάσισε να ασχοληθεί με τον χώρο του θεάματος και έτσι γράφτηκε στην ιδιωτική σχολή του Γιαννούλη Σαραντίδη. Το 1944 έκανε το ντεμπούτο του με το θεατρικό έργο Κυρία, σας αγαπώ. Αργότερα πρωταγωνίστησε και σε πολλές ταινίες οι οποίες σημείωσαν μεγάλη εμπορική επιτυχία. Ωστόσο, θα γίνει πρωτίστως αναφορά σε μια ταινία που πήρε μέρος η οποία αν και εξαιρετική δεν σημείωσε την αντίστοιχη επιτυχία. Πρόκειται για τον Δράκο του Νίκου Κούνδουρου. Πιο ειδικά η Αγλαΐα Μητροπούλου τονίζει για τον ηθοποιό και για την απόφαση του Κούνδουρου: «επιλέγει για το ρόλο του Δράκου τον Ντίνο Ηλιόπουλο, τον μεγάλο ηθοποιό του ελληνικού θεάτρου, και ο Ηλιόπουλος δίνει μια ανεπανάληπτη ερμηνεία. Η απλή μορφή του Δράκου, φιλτραρισμένη μέσα από το ταλέντο του Ηλιόπουλου, αποκτά εκείνη τη διαπεραστική απλότητα, εκείνη την απεγνωσμένη πίστη που έχουν οι ήρωες του Ντοστογιέφσκι» (Ελληνικός Κινηματογράφος, Αγλαΐα Μητροπούλου, 2006). Τιμήθηκε για την προσφορά του στο θέατρο με τον Χρυσό Σταυρό Γεωργίου Α΄. Τέλος μερικές από τις πολυάριθμες ταινίες στις οποίες πρωταγωνίστησε είναι: Μαντάμ Σουσου (1948), Τζο ο τρομερός (1955), Το κοροϊδάκι της δεσποινίδος (1960) Το δόλωμα (1964), Οι 4 άσσοι (1970), Ρόδα, τσάντα και κοπάνια (1980).

Γιώργος Φούντας (Ηθοποιός)

Γεννήθηκε στην Φωκίδα το 1924. Ασχολήθηκε με την ηθοποιία σπουδάζοντας στη Δραματική σχολή Ωδείου Αθηνών. Αργότερα ασχολήθηκε με το θέατρο και τον κινηματογράφο. Πρόκειται για έναν ηθοποιό ο οποίος ενσάρκωνε συχνά τον λαϊκό άνθρωπο (Κόκκινα Φανάρια, Ποτέ την Κυριακή) και τον χαρακτήριζε η εκφραστικότητα και αμεσότητα στον τρόπο παιξίματος του. Η Αγλαΐα Μητροπούλου αναφέρεται στην Στέλλα και στον ρόλο του Φούντα: «Πλάι της, ένας νέος άντρας από τη μεριά της Ελλάδας την πιο φημισμένη για την παλικαριά της: τη Ρούμελη. Ήταν ο

Γιώργος Φούντας, που είχε δημιουργήσει ένα τύπο νεαρού πρωταγωνιστή εντελώς αντίθετο με τους αντιγραμμένους από τα ευρωπαϊκά και τα χολλυγουντιανά πρότυπα ζεν πρεμιέ, οι οποίοι βασίλευαν μέχρι το 1950 στον ελληνικό κινηματογράφο. Ήταν ο τύπος του παιδιού του λαού, ντρίτος, τίμιος, με αντρική ομορφιά, χωρίς φιοριτούρες, που μιλούσε κατευθείαν στην καρδιά του κοινού» (Ελληνικός Κινηματογράφος, Αγλαΐα Μητροπούλου, 2006). Τιμήθηκε με το βραβείο του Φεστιβάλ Κινηματογράφου της Θεσσαλονίκης για τον ρόλο του στις ταινίες *Με την λάμψη στα μάτια* (1966) και μια χρονιά αργότερα για το *Πυρετός στην άσφαλτο* (1967). Τέλος πρωταγωνίστησε σε ταινίες όπως: *Μαγική Πόλη* (1954), *Το κορίτσι της Κυριακής* (1964), *Οι στιγματισμένοι* (1966), *Πυρετός στην άσφαλτο* (1967), *Ο ανακατωσούρας* (1967), *Πολύ αργά για δάκρυα* (1968).

Κατίνα Παξινού (Ηθοποιός)

Γεννημένη στον Πειραιά το 1900. Φοίτησε στο Hill Memorial School και στην σχολή καλογραιών στην Τήνο. Επίσης σπούδασε στο ωδείο της Γενεύης. Αποτέλεσε μια εξαιρετική ηθοποιό παγκοσμίου φήμης με πολλές ταινίες στο ενεργητικό της όπως το *Rocco and his Brothers*, του Visconti. Απόδειξη της κλάσης της είναι πως το 1944 κέρδισε Όσκαρ Β΄ Γυναικείου ρόλου για την ταινία *For Whom the Bell Tolls* (1943) αλλά και την χρυσή σφαίρα. Επίσης μια χρονιά πριν έφτασε πολύ κοντά στο βραβείο των κριτικών της Νέας Υόρκης, ωστόσο πήρε την δεύτερη θέση. Τέλος θα πρέπει να αναφερθεί πως από το 1960 έχει το δικό της αστέρι στην Λεωφόρο της Δόξας του Hollywood. Μερικές από τις ταινίες στις οποίες πρωταγωνίστησε είναι: *For Whom The Bell Tolls* (1943), *Mr Arkadin* (1955), *The Miracle* (1959), *Rocco and his Brothers* (1960), *The Trial* (1962).

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3

3.1 ΜΕ ΠΟΙΟΝ ΤΡΟΠΟ ΟΙ ΑΛΛΕΣ ΧΩΡΕΣ ΠΡΟΣΕΛΚΥΟΥΝ ΞΕΝΕΣ ΠΑΡΑΓΩΓΕΣ

Μια χώρα μπορεί να προσεγγίσει παραγωγές ξένων ταινιών με ποικίλους τρόπους. Ένας από αυτούς θα μπορούσε να είναι η οικονομική διευκόλυνση που είναι σε θέση να παρέχει σε αυτές τις παραγωγές. Ένας άλλος τρόπος, είναι προβάλλοντας και διαφημίζοντας τα κινηματογραφικά studios και τα φυσικά τοπία τα οποία διαθέτει. Σε συνδυασμό με τα τοπία σημαντικό ρόλο παίζει και το κλίμα μιας χώρας. Η Ελλάδα είναι μια χώρα με ευνοϊκό για πολλούς λόγους κλίμα. Ο ήλιος, η ζέστη, ο φυσικός φωτισμός θα μπορούσαν να προσελκύσουν ξένους παραγωγούς. Μια χώρα προκειμένου να τραβήξει την προσοχή ξένων παραγωγών μπορεί να κάνει χρήση της διαφήμισης και να προβάλλει τα θετικά της στοιχεία. Παρακάτω θα αναφερθούν πολλοί από αυτούς τους τρόπους προσέγγισης και παραδείγματα χωρών που τους εφάρμοσαν.

Ακόμη, λοιπόν, και μια χώρα όπως η Αμερική, η οποία διαθέτει τα γνωστότερα studios στον κόσμο –το Hollywood-, προσπαθεί να αναδείξει τις περιοχές της και να τις κάνει πιο ελκυστικές οργανώνοντας το παρακάτω φεστιβάλ. Όπως αναφέρεται και στο site «Το “the Palm Springs International ShortFest” είναι το μεγαλύτερο φεστιβάλ των ταινιών μικρού μήκους στη βόρεια Αμερική προβάλλοντας πάνω από 325 ταινίες μικρού μήκους ετησίως που επιλέγονται μέσα από 3000 συμμετοχές από 50 χώρες. Το ShortFest αναγνωρίζεται ως το κύριο έδαφος αναγνώρισης και πρόβλεψης νέων ταλέντων, την φήμη για την έναρξη της σταδιοδρομίας πολλών κινηματογραφιστών αλλά και την προσέλκυση βασικών στελεχών της βιομηχανίας διασκέδασης των ΗΠΑ» (Australia-Week.com).

Επιπλέον μια άλλη χώρα με κινηματογραφική παράδοση, η Νέα Ζηλανδία και με αφορμή την ανάπτυξη που γνώρισε ειδικά τα τελευταία χρόνια σε αυτόν τον τομέα με ταινίες όπως το *Avatar* (2009) *Ο Αρχοντας των Δαχτυλιδιών* (2001-02-03) και πρόσφατα το *The Hobbit* (2012-13), θέλει να εκμεταλλευτεί ακόμη περισσότερο αυτό

το θετικό κλίμα. Πιο ειδικά στο site «The Diplomat» αναφέρετε ότι: «Η κυβέρνηση της Νέας Ζηλανδίας ανακοίνωσε ότι θα αυξήσει τις επιδοτήσεις των ταινιών μεγάλου προϋπολογισμού από 15-20 τοις εκατό των δαπανών παραγωγής με ένα επιπλέον 5 τοις εκατό για τις ταινίες που θα έχουν οικονομικό όφελος για την χώρα» (The diplomat.com).

Από την άλλη μεριά ακόμη και μικρές σε έκταση χώρες όπως η Μάλτα μπορούν να δελεάσουν και να φέρουν παραγωγές όπως και έπραξε με ταινίες σαν το *Gladiator* (2000) με τον Russell Crow, *Troy* (2004) με τον Brad Pitt, *The Count of Monte Cristo* (2002) και *Munich* (2005). Τα κίνητρα που προσφέρει το κράτος στους παραγωγούς είναι κυρίως οικονομικά. Όπως επισημαίνει η Βουλιέρη «η ΜΤΑ² παρέχει μια σειρά κινήτρων προκειμένου να γυρίζονται στη Μάλτα κινηματογραφικές και τηλεοπτικές παραγωγές που θα απεικονίζουν τη «Μάλτα ως Μάλτα». Ως κίνητρα παρέχονται π.χ. η κάλυψη μέρους των εξόδων παραγωγής, η διάθεση οικονομικότερων πτήσεων με την Air Malta, η κάλυψη των εξόδων μετακίνησης, η παροχή καταλύματος για τους ηθοποιούς και το συνεργείο, η μείωση των τελών για γυρίσματα σε δημόσιους χώρους κ.α.» (Βουλιέρη Γεωργία 2008, Η δημιουργία τουριστικής κίνησης μέσω της κινηματογραφικής εικόνας, διπλωματική εργασία ΕΣΔΔΑ / ΤΟΑ, σελ.56-57). Επίσης αξίζει να αναφερθεί ότι η Μάλτα εκμεταλλεύεται την κινηματογραφική της προϊστορία προσελκύνοντας τουρίστες μέσα από το site της, το οποίο δείχνει και δίνει πληροφορίες για τα μέρη στα οποία έχουν γυριστεί ταινίες (Επικοινωνιακή Πολιτική στο Δημόσιο Τομέα Τουρισμού, Μυλωνόπουλος, Κοντουδάκη, 2011).

Είναι κατανοητό πως τα μεγάλα κινηματογραφικά studios αποτελούν την βάση για την παραγωγή μιας ταινίας. Αυτό ισχύει γιατί ένα «μεγάλο» studio προσφέρει τα σκηνικά, τους κομπάρσους αλλά και τον όποιο εξοπλισμό χρειάζεται το συνεργείο. Η Βουλγαρία διαθέτει αρκετά studios και το μεγαλύτερο από αυτά είναι το Nu Boyana Film Studios. Όπως αναφέρεται στο επίσημο site αποτελεί το μεγαλύτερο studio παραγωγής της ανατολικής Ευρώπης και ότι αυτή τη στιγμή ανήκει στις εταιρείες παραγωγής με βάση το Hollywood, την Nu-Image και Millennium Films. Η Millennium Films είναι μια από τις μακροβιότερες εταιρείες στην ιστορία του Hollywood με 20 χρόνια ύπαρξης και την παραγωγή πάνω από 300 ταινιών μερικές εκ των οποίων οι *The*

---

² Μαλτέζικη Τουριστική Αρχή (Malta Tourism Authority/ MTA)

Expendables (2010), *Righteous Kill* (2008) και *Bad lieutenant* (1992). Στη συνέχεια επισημαίνει ότι η Nu Boyana είναι μία πλήρης λειτουργική επιχείρηση με έτοιμα σκηνικά που μπορούν να μεταμορφωθούν για να καλύψουν τις ανάγκες της παραγωγής. Επίσης μπορεί να προσφέρει υψηλής ποιότητας εξοπλισμό όπως: φωτογραφικό εξοπλισμό, εξοπλισμό φωτισμού, οχήματα, σκηνικά, catering, κοστουμια και έξτρα κομπάρσους για τις ανάγκες της ταινίας. Τέλος αναφέρεται στα οικονομικά κίνητρα καθώς στην Βουλγαρία ο συντελεστής του ΦΠΑ είναι σταθερός στο 10% και είναι ο πιο χαμηλός σε όλη την Ευρώπη. Επίσης το κόστος της παραγωγής είναι χαμηλό (περίπου 30% πιο φθηνό από τις χώρες της κεντρικής Ευρώπης και πολύ χαμηλότερο από ότι στην δύση, Αμερική και Καναδά). (nuboyana.com)

Παραμένοντας στην Ευρώπη και πιο συγκεκριμένα στην Ολλανδία, η οποία το 2013 ανακοίνωσε ότι θα προσφέρει κίνητρα προκειμένου να προσελκύσει διεθνείς παραγωγούς ταινιών. Όπως αναφέρει το site, «Μέσα στο 2014 μια ετήσια χρηματοδότηση της τάξης των 20 εκατομμυρίων ευρώ θα είναι διαθέσιμη σε ντόπιους ή ξένους κινηματογραφιστές και πιθανών να δοθεί ως επιστροφή μετρητών. Ο Doreen Boonekamp, επικεφαλής των πόρων για τον κινηματογράφο της Ολλανδίας, αναφέρει πως τα τελευταία χρόνια η Ολλανδία δεν μπορούσε να προσεγγίσει διεθνείς κινηματογραφικές παραγωγές, ενώ οι ντόπιες παραγωγές ήταν αναγκασμένες να γυρίσουν την ταινία τους στο εξωτερικό» (The Location Guide.com).

Πηγαίνοντας πιο βόρεια, η Ισλανδία έχει σχεδιάσει μία ιστοσελίδα που ασχολείται ειδικά με την ανάδειξη των θετικών σημείων της χώρας με αποτέλεσμα την προσέλκυση παραγωγών. Το site λοιπόν κάνει λόγο, εκτός από τα οικονομικά κίνητρα, για τις πανέμορφες τοποθεσίες και το εκπληκτικό φως της Ισλανδίας. Όπως επισημαίνει λοιπόν, «Από τα μέσα Μαΐου ως τα μέσα Αυγούστου ο ήλιος δύει μόνο για περίπου 3 ώρες την μέρα και το φως είναι αποτελεσματικό για μια ολόκληρη περίοδο 24 ωρών. Στα μέσα του χειμώνα υπάρχουν περίπου 5 ηλιόλουστες ώρες. Νωρίς την Άνοιξη και αργά το φθινόπωρο μπορείτε να απολαύσετε μακριές περιόδους παρατεταμένου λυκόφωτος προσθέτοντας δράμα στην ατμόσφαιρα» (filminiceland.com).

3.2 ΤΑ ΠΛΕΟΝΕΚΤΗΜΑΤΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ

Όλοι έχουμε θαυμάσει όμορφα τοπία μέσα από ταινίες, δημιουργώντας μας την επιθυμία να δούμε αυτό το μέρος και από κοντά. Πιο ειδικά όπως αναφέρει και η Σωτηροπούλου «η λειτουργία των χώρων σε σχέση με τους θεατές των ταινιών είναι πολυεπίπεδη και εξαρτάται σημαντικά από τις καταβολές και τις μνήμες του καθενός, γι' αυτό άλλωστε και διαφορετικά αποκωδικοποιεί τη θέα ενός οικείου περιβάλλοντος κάποιος που ζει και κινείται μέσα στην καθημερινότητα του τόπου που διαδραματίζεται το έργο και διαφορετικά κάποιος για τον οποίο το μέρος είναι παντελώς άγνωστο» (Σωτηροπούλου 2001:19). Επομένως ένα καλό σενάριο μπορεί να μας «αγγίξει» και έμμεσα να θελήσουμε να ζήσουμε αυτό που έζησε και ο αγαπημένος μας πρωταγωνιστής. Έτσι θέλουμε να μιμηθούμε τους ήρωες μας που έχουν ταξιδέψει εκεί, έζησαν τις περιπέτειες τους και ερωτεύτηκαν, με αποτέλεσμα πολλοί από μας να ταξιδεύουν στον συγκεκριμένο προορισμό.

Οι ταινίες μπορούν να προωθήσουν έναν τουριστικό προορισμό χωρίς στην ουσία να βοηθάνε οι ίδιοι οι φορείς του τόπου. Ωστόσο οι ίδιοι οι φορείς θα ήταν καλό να συμβάλλουν σε αυτή την προσπάθεια με τρόπους οι οποίοι θα αναφερθούν παρακάτω.

Ένα ακόμη προτέρημα της Ελλάδας είναι πως έχει εμπειρία στο να φιλοξενεί παραγωγές, καθώς τα τελευταία χρόνια πολλοί παραγωγοί επέλεξαν την χώρα μας ως τόπο γυρισμάτων. Όπως αναφέρουν οι Μυλωνόπουλος και Κοντουδάκη «Προβάλλονται τα πλεονεκτήματα της χώρας (...) η ετοιμότητα της να υποδεχτεί μεγάλες κινηματογραφικές παραγωγές από το εξωτερικό, η ύπαρξη εγχώριων εταιρειών παραγωγής με εμπειρία συμμετοχής σε διεθνείς παραγωγές και τα έμπειρα συνεργεία και οι εταιρείες, που είναι έτοιμες να προσφέρουν στις ξένες παραγωγές τις υπηρεσίες τους και να τις εφοδιάσουν με τον κατάλληλο εξοπλισμό» (Mylonopoulos, Moira & Kondoudaki, 2009:242-243).

Η Χώρα μας λοιπόν διακρίνεται από τα ιδιαίτερα γεωγραφικά της χαρακτηριστικά καθώς διαθέτει θάλασσα, βουνά και πεδιάδες. Επίσης το ήπιο κλίμα το οποίο επικρατεί διευκολύνει τους παραγωγούς και το συνεργείο καθώς μπορούν να κινηματογραφήσουν με ήλιο και όχι με βροχερό καιρό. Όπως αναφέρουν οι

Μυλωνόπουλος, Μοίρα και Κοντουδάκη «Στην προσπάθεια να σταθμιστεί η έλλειψη μεγάλων κινηματογραφικών studios στην Ελλάδα, δίνεται έμφαση στις υπέροχες τοποθεσίες της χώρας, τα μοναδικά ιστορικά μνημεία που διαθέτει...— και όλα αυτά κάτω από το καλύτερο φώς ηλίου και τις καλύτερες καιρικές συνθήκες, που δημιουργούν κατάλληλες συνθήκες για κινηματογράφιση» (Mylonopoulos, Moira & Kontoudaki, 2009:242-243). Από την άλλη, διευρύνοντας τα όρια ενός σεναριογράφου υπάρχουν πολλά χωριά, πόλεις και νησιά που μπορεί να συμπεριλάβει στο σενάριο του. Πολλά από αυτά μάλιστα, (αν όχι όλα) ιστορικά, επιβιώνοντας από πολέμους της κατοχής και της τουρκοκρατίας και αναδεικνύοντας γενναίους ήρωες όπως ο Μιαούλης, η Μπουμπουλίνα, η Μαντώ Μαυρογένους και πολλούς άλλους. Από την άλλη μεριά στο μακρινό παρελθόν μας υπάρχουν πολλοί θρύλοι και ιστορίες όπως αυτές που έγραψε ο Όμηρος, τα γνωστά ως «Ομηρικά έπη», όπου συνδυάζουν περιπέτεια, ανδρεία, αγωνία και δράμα. Επίσης υπήρξαν πολλές ηρωικές μορφές, είτε μυθικές είτε πραγματικές σαν τον Μέγα Αλέξανδρο, τον Ηρακλή και τον Αχιλλέα.

Γενικά, η ιστορία μας μπορεί να γεννήσει ιδέες για πολλά είδη ταινιών. Καλό βέβαια θα ήταν να τηρείται σε κάποιο βαθμό η ορθότητα όσων έγιναν και να μην παραποιούνται υπερβολικά. Έχουμε παρακολουθήσει αρκετές λοιπόν ταινίες με θέμα την Αρχαία Ελλάδα όπως για παράδειγμα τους *300 Σπαρτιάτες*, ταινία γυρισμένη το 1962, την *Οδύσσεια* του 1997, τον *Ιάσονα και τους Αργοναύτες* του 2000, και τον *Αλέξανδρο* του 2004 με σκηνοθέτη τον Oliver Stone. Ίσως να μην παρουσιάζονται σωστά οι αυθεντικές ιστορίες στις παραπάνω ταινίες αλλά έτσι είναι η φύση του κινηματογράφου.

Επομένως με τον συνδυασμό όλων των παραπάνω η Ελλάδα δημιουργεί σταδιακά μια «μυθική εικόνα». Σύμφωνα με τον Χολέβα «μυθική εικόνα είναι η συναισθηματική εικόνα που δημιουργείται για έναν τόπο, κυρίως μέσα από την παρακολούθηση ταινιών που έχουν γυριστεί εκεί, χρησιμοποιώντας το περιβάλλον, την ιστορία και τους ντόπιους κατοίκους για την ανάπτυξη του σεναρίου» (Χολέβας 2004:2).

Τέλος κλείνοντας, όσον αφορά τα πλεονεκτήματα, η χώρα μας διαθέτει τις υποδομές και αποτελεί έναν ασφαλή προορισμό για να φιλοξενήσει ξένα συνεργεία και θα πρέπει να τις εκμεταλλευτεί περισσότερο. Όπως επισημαίνουν οι Μυλωνόπουλος,

Μοίρα και Κοντουδάκη «ως βασικότερο πλεονέκτημα της χώρας προβάλλεται η πολιτική της σταθερότητα – σε σχέση με άλλες χώρες της νοτιοανατολικής Μεσογείου – και η συμμετοχή της στην Ευρωπαϊκή Ένωση, καθώς και το γεγονός ότι αποτελεί αξιόπιστο εταίρο στα Μεσογειακά Προγράμματα Συνεργασίας. Η Ελλάδα λοιπόν προβάλλεται στην ιστοσελίδα ως ένας ασφαλής προορισμός για τα γυρίσματα ξένων παραγωγών» (Mylonopoulos, Moira & Kondoudaki, 2009:242-243).

3.3 ΤΟ ΠΡΟΒΛΗΜΑ ΚΑΙ ΠΩΣ ΜΠΟΡΟΥΜΕ ΝΑ ΤΟ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΟΥΜΕ

Τα τελευταία 50 χρόνια έχουν γυριστεί αρκετές ξένες ταινίες στην Ελλάδα και γενικά υπάρχει μια θετική πορεία. Όμως υπάρχουν επίσης και κάποια αρνητικά σημεία τα οποία «κρατάνε» πίσω την χώρα μας με αποτέλεσμα να μην προσελκύει όσες παραγωγές θα μπορούσε. Ένα εξ αυτών είναι το υψηλό κόστος της ενοικίασης των studio για γύρισμα. Όμως και οι πόλεμοι που έγιναν στο παρελθόν έχουν παίξει ρόλο. Όπως τονίζει η Αγλαΐα Μητροπούλου «Οι αλλεπάλληλοι πόλεμοι και οι ατέλειωτοι διχασμοί, η μικρασιατική καταστροφή και η απορρόφηση 1.800.000 προσφύγων από μια μικρή (4.500.000) κατοίκων τότε) και φτωχή χώρα, η Γερμανική και η Ιταλική Κατοχή και ο Εμφύλιος, όλα αυτά κράτησαν τη βιομηχανία, στους περισσότερους τομείς, σε νηπιακό στάδιο» (Ελληνικός Κινηματογράφος, Αγλαΐα Μητροπούλου, 2006). Επίσης η γραφειοκρατία που επικρατεί στην χώρα μας κρατάει κι αυτή με τη σειρά της τους ξένους παραγωγούς μακριά μην θέλοντας οι ίδιοι να ταλαιπωρηθούν και να δυσκολευτούν, προκειμένου να πάρουν μια άδεια κινηματογράφησης. Τέλος το σημαντικότερο πρόβλημα της χώρας μας είναι πως δεν διαθέτει κάποιο «μεγάλο», πολυτελές studio προκειμένου να το διαφημίσει και να προσελκύσει παραγωγούς. Η δημιουργία ενός τέτοιου studio λοιπόν θα μπορούσε να είναι η αρχή της ανάπτυξης σε αυτόν τον τομέα.

Η αντιμετώπιση και ανατροπή αυτού του κλίματος μπορεί να επιτευχθεί με διάφορους τρόπους, όπως για παράδειγμα με την διαφήμιση των υπέροχων προορισμών μας, των γραφικών χωριών, των μεγαλουπόλεων και των ιστορικών μνημείων μας, για

την κινηματογραφική εκμετάλλευση τους. Η διαφήμιση αυτή μπορεί να πραγματοποιηθεί μέσω του Internet, δημιουργώντας ένα site το οποίο θα δείχνει τις τοποθεσίες και θα δίνονται πληροφορίες για αυτές ή μέσω blogs τα οποία θα απεικονίζουν το τοπίο και θα σχολιάζεται από τους χρήστες. Οι Μυλωνόπουλος και Κοντουδάκη αναφέρουν ότι «Μέσα από την επίσημη ιστοσελίδα της H.F.C.O³ παρέχεται πληροφόρηση σχετικά με τις δυνατότητες που προσφέρει η Ελλάδα στις (ξένες) κινηματογραφικές παραγωγές, δίνονται πληροφορίες για τις παραγωγές που γυρίστηκαν στην Ελλάδα, προσφέρεται φωτογραφικό υλικό με τοποθεσίες για την πραγματοποίηση γυρισμάτων, βάσεις δεδομένων που περιλαμβάνουν στοιχεία επικοινωνίας με εταιρείες παραγωγής και άλλες εταιρείες που δραστηριοποιούνται στο χώρο, χάρτης που περιγράφει διάφορες περιοχές της χώρας κ.λπ.» (Mylonopoulos, Moira Kondoudaki, 2009:242-243).

Επίσης η διαφήμιση μέσω της τηλεόρασης θα ήταν εξίσου αποτελεσματική, δηλαδή με την δημιουργία εκπομπών που θα ασχολούνται με την «κινηματογραφική εικόνα» της Ελλάδας τα τοπία, τα κινηματογραφικά studios, την ιστορία τους αλλά και μέρη στα οποία έχουν γυριστεί ταινίες στο παρελθόν. Όπως επισημαίνουν οι Μυλωνόπουλος και Κοντουδάκη «η ανάγκη της κινηματογραφικής βιομηχανίας για νέες εικόνες και σκηνικά έχει οδηγήσει στη σύγχρονη έκρηξη των οπτικών εφέ καθώς και στη διαρκή αναζήτηση οπτικά παρθένων τοποθεσιών. Πόσες ακόμη ρομαντικές κωμωδίες θα μπορούσαν να γυριστούν με φόντο το Παρίσι; Σε μια χρονική συγκυρία κατά την οποία η βιομηχανία του θεάματος φαίνεται να έχει εξαντλήσει, οπτικά, πολλές περιφέρειες του πλανήτη, η Ελλάδα προσφέρει μια ανεξάντλητη ποικιλία τοποθεσιών εξαιρετικού φυσικού κάλλους με τον πλούτο των ιστορικών της μνημείων και την παραδοσιακή της αρχιτεκτονική» (Επικοινωνιακή Πολιτική στο Δημόσιο Τομέα Τουρισμού, Μυλωνόπουλος, Κοντουδάκη, 2011).

Ο ΕΟΤ έχει ήδη εφαρμόσει το πρόγραμμα «Shooting in Greece» το οποίο όπως επισημαίνουν οι Μυλωνόπουλος και Κοντουδάκη «(...) αποτελεί σε επίπεδο έντυπης επικοινωνίας έναν ιδιαίτερα χρηστικό οδηγό για τις περιοχές που προσφέρονται για την φιλοξενία κινηματογραφικών παραγωγών, αλλά και τις υπηρεσίες οι οποίες παρέχονται

---

³ H.F.C.O. είναι τα αρχικά της Ελληνικής Επιτροπής Κινηματογράφου (Hellenic Film Commission Office/HFCO)

για την πραγματοποίηση των γυρισμάτων. Ειδικότερα και μεταξύ άλλων στον οδηγό περιλαμβάνονται αναλυτικές πληροφορίες και στοιχεία για τον προορισμό, χρήσιμες ιστοσελίδες, ελληνικές εταιρείες παραγωγής, post production, special effects, υποτιτλισμού, διανομής, διαφήμισης, δημοσίων σχέσεων κ.λπ.» (Επικοινωνιακή Πολιτική στο Δημόσιο Τομέα Τουρισμού, Μυλωνόπουλος, Κοντουδάκη, 2011).

Το Κράτος και αυτό μπορεί να βοηθήσει και να προσελκύσει παραγωγούς μειώνοντας την γραφειοκρατία που αφορά τις άδειες κινηματογράφησης και χρησιμοποίησης ενός χώρου προκειμένου να γυριστεί μια ταινία. Εκτός από την γραφειοκρατία θα μπορούσε να συμβάλλει και στην «γενική εικόνα» της χώρας μας, καλυτερεύοντας την. Αυτό σημαίνει πως τα μισοτελειωμένα έργα στα κέντρα των μεγαλουπόλεων Αθήνας, Θεσσαλονίκης δημιουργούν ένα γενικά αρνητικό κλίμα και προδιάθεση, είτε στους επισκέπτες που έρχονται στην χώρα μας για διασκέδαση είτε σε αυτούς που έρχονται για εργασία. Επιπροσθέτως το κράτος έχει θεσπίσει κάποιους νόμους για την εισαγωγή ξένων ταινιών στην χώρα μας οι οποίοι χαρακτηρίζονται μάλλον «σκληροί». Όπως επισημαίνει η Αγλαΐα Μητροπούλου «Όμως ποια χώρα του κόσμου θέλοντας ν' αναπτύξει μια δική της βιομηχανία δεν θα επέβαλλε νόμους αυστηρούς για την εισαγωγή των ξένων ταινιών, δεν θα περιόριζε τον αριθμό τους και δεν θα επέλεγε για την εισαγωγή ταινιών χώρες που εισάγουν, με τη σειρά τους, τουλάχιστον μερικά από τα ελληνικά προϊόντα;» (Ελληνικός Κινηματογράφος, Αγλαΐα Μητροπούλου, 2006). Τέλος, προκειμένου να λυθεί σταδιακά το πρόβλημα η Ελλάδα θα μπορούσε να «ακολουθήσει» το παράδειγμα πολλών άλλων χωρών που θέλουν να προσελκύσουν ξένες παραγωγές παρέχοντας τους οικονομικές διευκολύνσεις, όπως επιστροφή μετρητών ή φόρων. Ωστόσο γίνονται ενέργειες για την ανατροπή αυτού του κλίματος από την μεριά του Κράτους και συγκεκριμένα από την υφυπουργό πολιτισμού κα Άντζελα Γκερέκου. Πιο συγκεκριμένα γίνεται προσπάθεια να θεσπιστεί νομοσχέδιο το οποίο θα διευκολύνει πολύ τους ξένους παραγωγούς που θέλουν να γυρίσουν μια ταινία στην Ελλάδα αλλά και τους Έλληνες κινηματογραφιστές. Εκτός από την υψηλή φορολογία όμως γίνεται προσπάθεια ώστε να δοθεί ένα τέλος στην γραφειοκρατία που αφορά τις άδειες γυρισμάτων, κυρίως όσον αφορά τους αρχαιολογικούς χώρους. Τέλος η ίδια η υφυπουργός αναφέρει: «Γιατί χώρες όπως η Ουγγαρία ή η Βουλγαρία να έχουν αντιληφθεί τα οφέλη τους από τον κινηματογράφο και να έχουν κτίσει ολόκληρα

στούντιο και όχι εμείς; Γιατί να γίνονται εκεί ταινίες που αφορούν ελληνικά θέματα; »
(lefkadanews.com).

Επιπροσθέτως, θα ήταν σωστό να μειωθεί η τιμή των κινηματογραφικών studios προς ενοικίαση αλλά και του εξοπλισμού ώστε να αυξηθεί η ζήτηση. Ειδικά σε αυτόν τον καιρό της κρίσης έχουμε ανάγκη από ξένες επενδύσεις οποιασδήποτε μορφής, οπότε δεν θα πρέπει να επικρατεί η εικόνα μιας χώρας που θέλει να εκμεταλλευτεί τον ξένο παραγωγό αλλά της χώρας που φέρεται έξυπνα και κρατάει τους ενδιαφερόμενους μακροχρόνια, όπως συμβαίνει και στον τουρισμό.

Συμπεράσματα

Γενικά, η Ελλάδα έκανε πολλές προσπάθειες προκειμένου να κάνει γνωστές τις ταινίες της στο εξωτερικό και να προβληθούν. Αυτό όπως πρωτοειπώθηκε βοηθάει συνάμα και την τουριστική μας εικόνα δείχνοντας την εικόνα μιας χώρας η οποία είναι μέρος των καλλιτεχνικών δρώμενων αλλά και μιας χώρας με πλούσια φυσικά κάλλη. Από την άλλη μεριά πολλοί παραγωγοί την επέλεξαν ως τόπο γυρισμάτων τους για αυτόν ακριβώς τον λόγο –της φυσικής της ομορφιάς- αλλά και του κλίματος της. Επιπλέον σκηνοθέτες όπως ο Μιχάλης Κακογιάννης, Κώστας Γαβράς και ηθοποιοί όπως η Μελίνα Μερκούρη έκαναν επιτυχία και στο εξωτερικό προβάλλοντας την χώρα μας ως σύνολο.

Ωστόσο θα έπρεπε να γίνουν πολλές αλλαγές προκειμένου να βελτιωθεί η εικόνα μας ως τουριστική χώρα και να επιλέγεται πιο συχνά από ξένες παραγωγές. Αυτό σημαίνει κυρίως, το χτίσιμο κινηματογραφικών studio και την βελτίωση της διαφημιστικής καμπάνιας της Ελλάδας. Επίσης είναι αναγκαία και η βοήθεια του κράτους ώστε να χρηματοδοτήσει το χτίσιμο των κινηματογραφικών studio αλλά και να διευκολύνει όσους παραγωγούς διαλέγουν την χώρα μας ως τόπο γυρισμάτων. Αυτό συνεπάγεται με μείωση του κόστους για την ενοικίαση studio μηχανημάτων κασκαντέρ αλλά και μείωση των φόρων. Εάν πραγματοποιούνταν οι παραπάνω ενέργειες θα βοηθούσαν όχι μόνο στην προσέλκυση παραγωγών αλλά και στην αύξηση του τουρισμού μας γενικά, καθώς η Ελλάδα θα έβγαζε προς τα έξω μια εικόνα αλλαγής και δημιουργικότητας. Τέλος η προώθηση των προορισμών μας θα μπορούσε να γίνει σε μεγαλύτερη έκταση μέσω της διαφήμισης. Είτε μέσω του Internet είτε των MME.

Όσον αφορά τις άλλες χώρες, σε αυτές υπάρχει περισσότερη υποστήριξη από το κράτος στο να έρθει μια ξένη παραγωγή στην χώρα τους προκειμένου να δημιουργήσει μια ταινία. Ίσως στην χώρα μας να έχουν τεθεί διαφορετικές προτεραιότητες με το πώς θα δαπανηθούν τα χρήματα του κράτους. Παρ' όλα αυτά θα ήταν ωφέλιμο αν γινόταν έστω και μια προσπάθεια για την αντιστροφή αυτής της εικόνας.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Βιβλία

- Αγλαΐα Μητροπούλου. Ελληνικός Κινηματογράφος. Β΄ Έκδοση. Εκδόσεις Παπαζήση, Αθήνα 2006
- Χριστίνα Μπονάρου. Οπτικός Πολιτισμός και Τουρισμός: Αναπαραστάσεις της Ελλάδας στις τουριστικές καρτ ποστάλ. Εκδόσεις Παπαζήση, Αθήνα 2012
- Δ.Μυλωνόπουλος & Αικ. Κοντουδάκη. Επικοινωνιακή Πολιτική Στο Δημόσιο Τομέα Τουρισμού: Στρατηγικές και τεχνικές στα κράτη-μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Ανοικτή Βιβλιοθήκη, Αθήνα 2011
- Στάθης Βαλούκος. Ιστορία του Κινηματογράφου. Β΄ Τόμος. Αιγόκερως, Αθήνα 2004
- Μιχάλης Κακογιάννης. 36ο Φεστιβάλ Κινηματογράφου Θεσσαλονίκης 1995. Εκδόσεις Καστανιώτη, Αθήνα 1995
- Γιάννης Σολδάτος. Ελληνικός Κινηματογράφος. Ελληνικός Κινηματογράφος Ένας Αιώνας. 2ος Τόμος 1970-2000. Εκδόσεις Κοχλίας, Αθήνα 2002
- Γιάννης Σολδάτος. Ιστορία του Ελληνικού Κινηματογράφου. 2ος Τόμος 1967-1990. 10η Έκδοση. Αιγόκερως, Αθήνα 2002
- Γιάννης Σολδάτος. Ιστορία του Ελληνικού Κινηματογράφου. 1ος Τόμος 1900-1967. 10η Έκδοση. Αιγόκερως, Αθήνα 2002
- Κωνσταντίνος Αν. Θεμελής. Θόδωρος Αγγελόπουλος: Το παρελθόν ως ιστορία, το μέλλον ως φόρμα. Ύψιλον/Βιβλία, Αθήνα 1998

Διαδίκτυο

- http://el.wikipedia.org/wiki/%CE%9A%CE%B1%CF%84%CE%B7%CE%B3%CE%BF%CF%81%CE%AF%CE%B1:%CE%88%CE%BB%CE%BB%CE%B7%CE%BD%CE%B5%CF%82_%CF%84%CF%81%CE%B1%CE%B3%CE%B9%CE%BA%CE%BF%CE%AF_%CF%80%CE%BF%CE%B9%CE%B7%CF%84%CE%AD%CF%82
- http://el.wikipedia.org/wiki/%CE%9A%CE%B1%CF%84%CE%B7%CE%B3%CE%BF%CF%81%CE%AF%CE%B1:%CE%91%CF%81%CF%87%CE%B1%CE%AF%CE%BF%CE%B9_%CE%88%CE%BB%CE%BB%CE%B7%CE%BD%CE%B5%CF%82_%CE%BA%CF%89%CE%BC%CE%B9%CE%BA%CE%BF%CE%AF_%CF%80%CE%BF%CE%B9%CE%B7%CF%84%CE%AD%CF%82
- http://el.wikipedia.org/wiki/%CE%93%CE%B9%CF%8E%CF%81%CE%B3%CE%BF%CF%82_%CE%9B%CE%AC%CE%BD%CE%B8%CE%B9%CE%BC%CE%BF%CF%82
- http://el.wikipedia.org/wiki/%CE%97_%CE%BA%CE%AC%CE%BB%CF%80%CE%B9%CE%BA%CE%B7_%CE%BB%CE%AF%CF%81%CE%B1
- http://el.wikipedia.org/wiki/%CE%99%CE%AC%CE%BA%CF%89%CE%B2%CE%BF%CF%82_%CE%9A%CE%B1%CE%BC%CF%80%CE%B1%CE%BD%CE%AD%CE%BB%CE%BB%CE%B7%CF%82
- http://en.wikipedia.org/wiki/Category:Films_shot_in_Greece
- [http://en.wikipedia.org/wiki/Mamma_Mia!_\(film\)](http://en.wikipedia.org/wiki/Mamma_Mia!_(film))
- <http://kritiki-gr.blogspot.gr/2013/02/1963.html>
- <http://nuboyana.com/tax-credits-incentives/>
- <http://thediplomat.com/2013/12/new-zealand-attracts-hollywood-films-with-increased-subsidies/>
- <http://www.australia-week.com/event/palm-springs-international-shortfest-film-festival>
- http://www.baltictimes.com/news/articles/32876/#.UxHUvON_s4A

- <http://www.eastwind.es/blogs/eastwindmarketingycomunicacion/en/2013/10/08/malaysia-eyeing-to-attract-international-entertainment-producers/>
- <http://www.filminiceland.com/fantastic-light/image-gallery/>
- http://www.southafrica.info/business/economy/sectors/film.htm#.UxHm1ON_s4B
- <http://www.tainiothiki.gr/v2/filmography/view/1/1034/>
- <http://www.thelocationguide.com/blog/2013/11/ng-filming-incentives-netherlands-announces-new-filming-incentive-to-attract-international-producers/>
- [http://el.wikipedia.org/wiki/%CE%A6%CE%B1%CE%AF%CE%B4%CF%81%CE%B1_\(%CF%84%CE%B1%CE%B9%CE%BD%CE%AF%CE%B1_1962\)](http://el.wikipedia.org/wiki/%CE%A6%CE%B1%CE%AF%CE%B4%CF%81%CE%B1_(%CF%84%CE%B1%CE%B9%CE%BD%CE%AF%CE%B1_1962))
- <http://lefkadanews.com/lefkanearticle.php?news=17616&lefkada=elladapolitismos&cat=68>

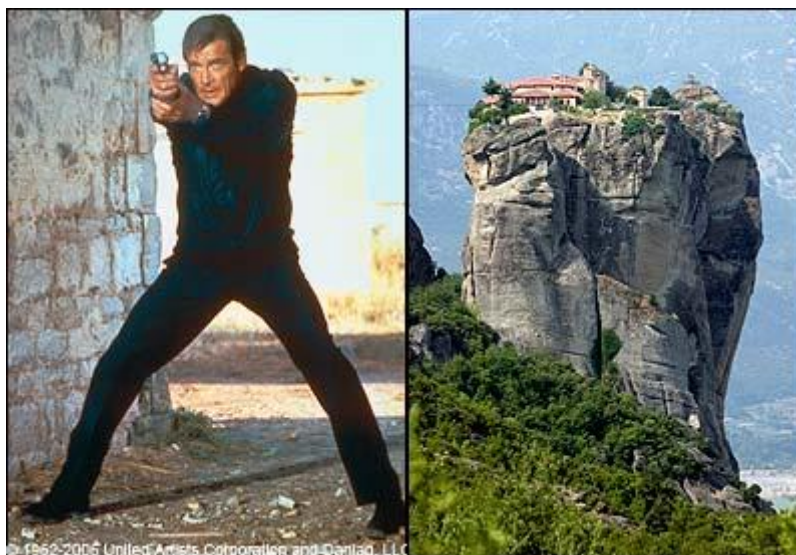
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

Εικόνα 1: Elia Kazan

Εικόνα 2 : Η διάσημη σκηνή στην οποία ο Ζορμπάς και ο Basil χορεύουν συρτάκι.

Εικόνα 3: Τα μετέωρα χρησιμοποιήθηκαν ως τόπος γυρισμάτων της ταινίας του James Bond με τίτλο *For your Eyes Only*.

Εικόνα 4: Οι Ηθοποιοί του *Mediterraneo* με φόντο το όμορφο Καστελόριζο.

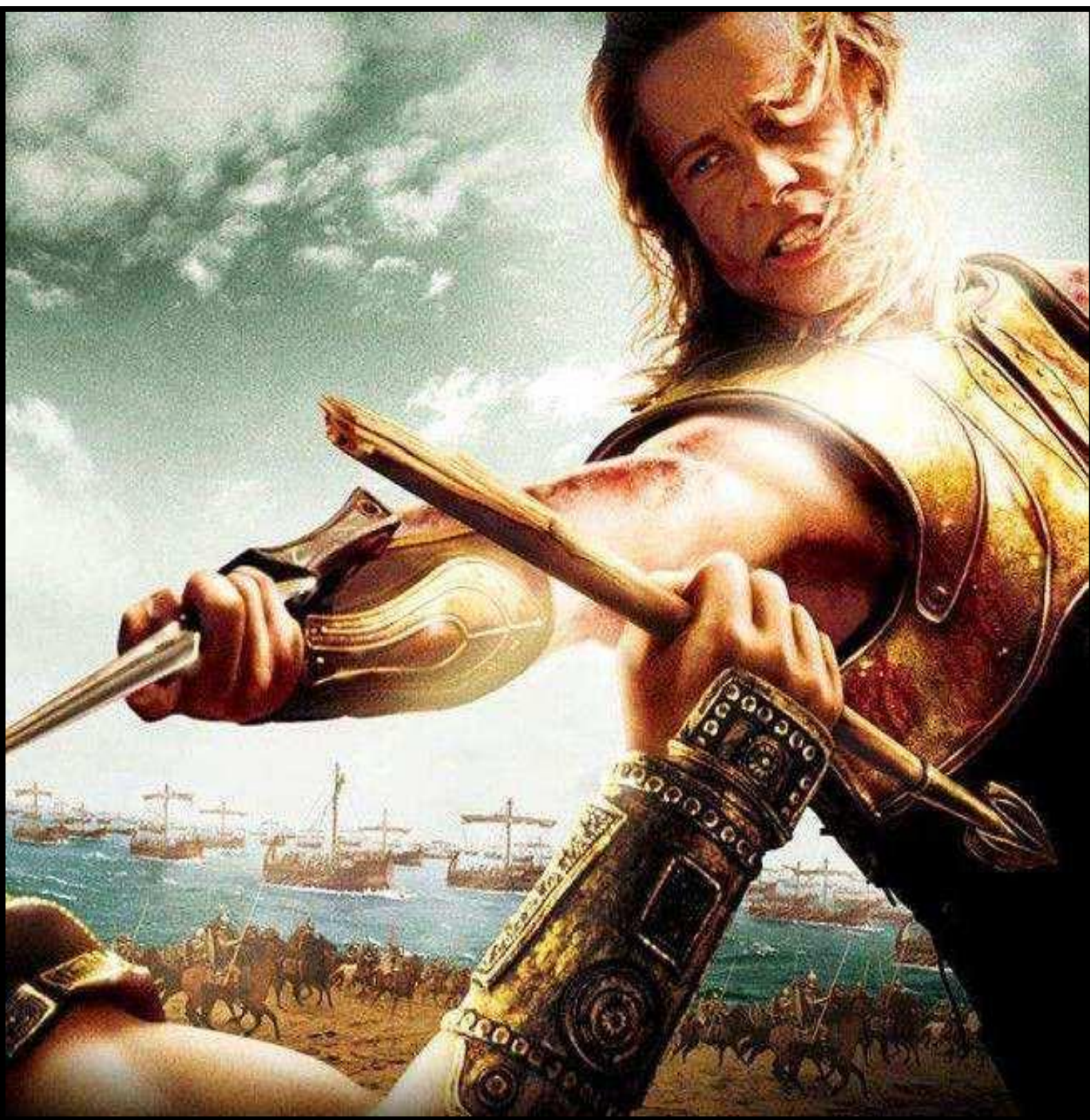
Εικόνα 5: Οι Πρωταγωνιστές της ταινίας ετοιμάζονται για την σκηνή περιμένοντας σε ένα τοπικό καφενείο της Κεφαλονιάς.

Εικόνα 6: Το μοναστήρι του Άγιου-Ιωάννη στο οποίο γυρίστηκε η σκηνή του γάμου.

Εικόνα 7: Ο Viggo Mortensen και η Kirsten Dust με φόντο την Ακρόπολη.

Εικόνα 8: Ο Αχιλλέας παρουσιάζεται ως την τέλεια μηχανή θανάτου

Εικόνα 9: Ο Brad Pitt ως Αχιλλέας

Εικόνα 10: Ο Μέγας Αλέξανδρος όπως τον φαντάστηκε ο Oliver Stone και απεικονισμένος από τον Colin Farrell.

Εικόνα 11: Ο Λεωνίδας αποχαιρετά την γυναίκα και το παιδί του προτού αναχωρήσει για τις Θερμοπύλες

Εικόνα 12: Στέλλα, του Μιχάλη Κακογιάννη (Μελίνα Μερκούρη, Γιώργος Φούντας)

Εικόνα 13: Ο Ντίνος Ηλιόπουλος ενσαρκώνει με μεγάλη επιτυχία τον Δράκο

Εικόνα 14: Ο Δημήτρης Χορν και η Έλλη Λαμπέτη στο *Κορίτσι με τα Μαύρα*.

Εικόνα 15: Μελίνα Μερκούρη, Jules Dassin στο *Ποτέ την Κυριακή*.

Εικόνα 16: Η τελευταία σκηνή στα *Κόκκινα Φανάρια*

Εικόνα 17: Ο Νίκος Κούρκουλος στο *Χώμα βάφτηκε κόκκινο*

Εικόνα 18: Η σκηνή στην οποία η Άννα (Άννα Βαγενά) γνωρίζει τον άντρα τον οποίο θα της προξενέψουν (Σταύρος Καλάρογλου).

Εικόνα 19: Ο Θανάσης Βέγγος και η Χρυσούλα Διαβάτη στις *Ήσυχες Μέρες του Αυγούστου*.

Εικόνα 19: Bruno Ganz. *Αιωνιότητα και μια μέρα*

Εικόνα 20: Η οικογένεια ετοιμάζεται για τις διακοπές της στον *Δεκαπενταύγουστο* (Ελένη Καστάνη, Ακύλας Καραζήσης).

Εικόνα 21: Ο πρωταγωνιστής της *Πολίτικης κουζίνας* Γιώργος Χωραφάς και η Basak Koklukaya με φόντο την μαγευτική Κωνσταντινούπολη.

Εικόνα 22: Ο Πρωταγωνιστής της ταινίας, Damian Lewis.

Εικόνα 23: Το καστ της ταινίας αποτελείται και από τον Λάκη Λαζόπουλο, Σωτήρη Μουστάκα, Nick Ashdo, Roger Coma.

Εικόνα 24: Ο Γιώργος Λάνθιμος παρίσταται στα Όσκαρ του 2011 έχοντας υποψηφιότητα, μαζί με τις πρωταγωνίστριες της ταινίας.

Εικόνα 25: Ο Elia Kazan, ο Marlon Brando και η Vivian Leigh στα γυρίσματα της ταινίας *A Streetcar Named Desire*.

Εικόνα 26: Ο James Dean και η Julie Harris στην ταινία *East of Eden*